

۱- بیت: «قضا گفت گیر و قدر گفت ده
(۱) هشت (۲) هفت (۳) شش (۴) چهار
فلک گفت احسنت و مه گفت زه» چند جمله است؟

۲- نقش دستوری «واو» در کدام گزینه ها «متفاوت» است؟

(۱) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند
(۲) چه شود گر من و تو چند قدح باده خوریم
(۳) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی
(۴) لب و دندان را حقوق نمک

۳- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی ..... کاملاً درست است.

(۱) بدان دل کت فرستادم، نه‌ای خرسند می‌دانم / که گر جان نیز بفرستم نخواهد بود خرسندی (متمم، نهاد)
(۲) تا از تو دلبر مانده‌ام، بی‌خواب و بی‌خور مانده‌ام / چون در غمت در مانده‌ام، درمانده را فریاد رس (بدل، مضاف‌الیه)
(۳) بر دلی گر می‌نشینم، بی‌ثباتم هم‌چو آه / و بر به چشمی جای گیرم، باز لغزنام چو اشک (صفت، قید)
(۴) جراحیها به دل دارم من از مژگان خوش خوارش / طبیبا، مرهم از وصلش بنه دیگر میازارش (مفعول، منادا)

۴- نقش دستوری واژه‌های «سخن چین»، «جنگ» و «نیک‌مرد» در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟

«سخن چین کند تازه جنگ قدیم / به خشم آورد نیک‌مرد سلیم»

(۱) نهاد، نهاد، مفعول (۲) مفعول، مفعول، نهاد (۳) مفعول، نهاد، نهاد (۴) نهاد، مفعول، مفعول

۵- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

دل اگر خداشناسی همه در رخ علی بین / به علی شناختم من به خدا قسم خدا را
بروای گدای مسکین در خانه‌ی علی زن / که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را

(۱) مسند، نهاد، مفعول، مفعول، متمم
(۲) نهاد، نهاد، مفعول، مضاف‌الیه، مفعول
(۳) مسند، نهاد، مفعول، مضاف‌الیه، متمم
(۴) مسند، نهاد، مفعول، مضاف‌الیه، مفعول

۶- نوع حذف فعل در کدام گزینه متفاوت با دیگر گزینه‌ها است؟

(۱) بلند آن سر که او خواهد بلندش
(۲) بهارت خوش که فکر دیگرانی
(۳) من بودم و دل بود و کناری و فراغی
(۴) به جان دوست که دشمن بدین رضا ندهد

۷- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در کدام بیت غلط است؟

(۱) چون تو را میل و مرا از توشکیبایی نیست / صبر خواهم که کنم لیک توانایی نیست (توانایی: نهاد)
(۲) دل رهایی طلبد از تو به هر روی که هست / و ر چه داند که چو روی تو به زیبایی نیست (دل: نهاد)
(۳) چه بود سود از آن عمر که بی‌دوست رود / چه بود فایده از چشم چو بینایی نیست (بینایی: مسند)
(۴) بر سر کوی تو در قید وفای خویشم / ورنه نارفتنم ای دوست ز بی‌پایی نیست (بی‌پایی: متمم)

۸- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«دلبرا، گر عاشقی از عاشقت پنهان مکن / راز خود مخفی مدار از رازدار خویشتن»

(۱) مسند، مضاف‌الیه، مفعول
(۲) مسند، مفعول، نهاد
(۳) نهاد، مضاف‌الیه، نهاد
(۴) نهاد، قید، مفعول

۹- نقش دستوری کلمات مشخص شده در کدام گزینه درست نیست؟

(۱) مطرب مهتاب رو، آن‌چه شنیدی بگو / ما همگان محرمیم، آن‌چه بدیدی بگو (نهاد - مسند)
(۲) نه عمر خضر بماند، نه ملک اسکندر / نزع بر سر دنیی دون مکن درویش (مفعول - منادا)
(۳) دلم را خون تو می‌ریزی و ترسم / که خواهی خون‌بهای دل هم از من (مضاف‌الیه - مضاف‌الیه)
(۴) هرگز به یمن عاطفت پیر می‌فروش / ساغر تهی نشد ز می صاف روشنم (قید - صفت)

۱۰- در عبارت زیر چند گروه اسمی در نقش‌های دستوری «نهاد»، «مسند»، «مفعول» و «متمم» هست که وابسته‌ی پیشین یا پسین دارد؟

«تدبیر در هنگام بلا فایده بیشتر ندهد، با این همه عاقل از منافع دانش هرگز نومید نگردد و در دفع مکاید دشمن تأخیر صواب نبیند.»

(۱) چهارتا (۲) پنج تا (۳) شش تا (۴) هفت تا

۱۱- در کدام گزینه نقش دستوری واژه‌های نادرست مشخص شده است؟

- (۱) به نام کردگار هفت افلاک / که پیدا کرد آدم ز کفی خاک
 (۲) چو در وقت بهار آبی پدیدار / حقیقت پرده برداری ز رخسار
 (۳) گل از شوق تو خندان در بهار است / از آتش رنگ‌های بی‌شمار است
 (۴) نمی‌دانم نمی‌دانم الهی / تو دانی و تو دانی آنچه خواهی
- متمم - مفعول
 مفعول - متمم
 مسند - مسند
 نهاد - مفعول

۱۲- نقش دستوری گروهی که در بیت زیر وابسته‌ی پیشین دارد چیست؟

«الهی فضل خود را یار ما کن / ز رحمت یک نظر در کار ما کن»

(۱) نهاد (۲) مفعول (۳) مسند (۴) متمم

۱۳- نقش دستوری کدام دو واژه‌ی مشخص شده، به ترتیب با نقش دستوری واژه‌های «خندان» و «رنگ‌ها» در بیت زیر یکسان است؟

«گل از شوق تو خندان در بهار است / از آتش رنگ‌های بی‌شمار است»

- (۱) چو کارهای جهان است جمله بی‌بنیاد / حکیم در وی نهاد کارها بنیاد (بی‌بنیاد - وی)
 (۲) مشو مقیم در آبادی خراب جهان / چو کس مقیم نماند در این خراب‌آباد (مقیم - کس)
 (۳) میر ز باد غرور ار بلندی‌ای داری / که خس بلند شد از باد، لیک باز افتاد (بلندی - خس)
 (۴) چو هست بنده‌ی خلق آدمی ز بهر طمع / خوشا کسی که ازین بندگی بود آزاد (بنده - آزاد)

۱۴- در کدام بیت، ساختمان مسند «وندی - مرکب» است؟

- (۱) کشته‌ی شاهی شدم به جرم محبت / کز خم ابرو کشیدم تیغ دو دم را
 (۲) جمعی افتاده به خاک از روش چالاکش / خلقی آغشته به خون از مژه‌ی فتانش
 (۳) غمش را غیر دل سر منزلی نیست / ولی آن هم نصیب هر دلی نیست
 (۴) حسرت عشق از دل پر حسرتم خالی نشد / هر چه خون دیده از حسرت به دامان شد مرا

۱۵- «گذشتن» در کدام عبارت، معنای متفاوت دارد؟

- (۱) پس وی را گفتند شما را بشارت باد که دقیانوس گذشت و ما خدای پرستیم.
 (۲) و جای هرکس در خدمت بارگاه و دیوان ضبط کردی تا از اندازه‌ی خویش نگذشتی.
 (۳) خردمند آن است که دست در قناعت زند که برهنه آمده است و برهنه خواهد گذشت
 (۴) چون حال وی ظاهر است، زیاده از این نگویم که گذشته است و غایت آدمی مرگ است.

۱۶- کدام واژه‌ها به ترتیب «اسم وندی، صفت وندی و صفت وندی - مرکب» اند؟

- (۱) بی‌تاب، جوشش، مشک به دوش
 (۲) شکسته، بی‌درد، خطرکننده
 (۳) تشنگی، پرگشوده، نیلی‌پوش
 (۴) عرشیان، علمی، دست بسته

۱۷- در همه گزینه‌ها به جز گزینه ..... منادا دیده می‌شود.

- (۱) میان عاشق و معشوق هیچ حایل نیست / تو خود حجاب خودی حافظ از میان برخیز
- (۲) کزین دو یکی گر شود نا به کار / از آن پس که خواند مرا شهریار
- (۳) گویند مگو سعدی چندین سخن از عشقش / می‌گویم و بعد از من گویند به دوران‌ها
- (۴) هر چند صائب می‌روم سامان نومی‌دی کنم / زلفش به دستم می‌دهد سررشته آمل‌ها

۱۸- در کدام بیت، شیوهی بلاغی به کار نرفته است؟

- (۱) دیگران چون بروند از نظر از دل بروند / تو چنان در دل من رفته که جان در بدنی
- (۲) بنده‌وارت به سلام آیم و خدمت بکنم / و جوابم ندهی میرسدت کبر و منی
- (۳) تو بدین نعمت و صفت گر بخرامی در باغ / باغبان بیند و گوید که تو سرو چمنی
- (۴) رستم از سیلی تقدیر به خاک افتاده است / تا به کی تکیه به سر پنجهی پُر زور کنی

۱۹- کاربرد اجزای جمله در کدام بیت به شیوه بلاغی نیست؟

- (۱) ندید اندر او شاه گشتاسپ را / پرستندگان دید و لهراسپ را
- (۲) فسانه کهن بود و منثور بود / طبایع ز پیوند او دور بود
- (۳) به خاک اندر آمد سر تاجدار / بر او انجمن شد فراوان سوار
- (۴) به زوال نشست است مهمان زال / بر این روزگار برآمد دو سال

۲۰- در کدام بیت، دو حرف اضافه نگرفته است؟

- (۱) ورا گفت گشتاسپ کای شهریار / منم بر درت بر یکی پیشکار
- (۲) خروشان بغلتید بر خاک بر / به پیش خداوند پیروز گر
- (۳) گرفتند مر یکدیگر را کنار / نشستند شادان در آن مرغزار
- (۴) بفرمود قیصر که از کهتران / به روم اندرون مایه ور مهتران

۲۱- در کدام بیت جمله هسته در مصراع دوم آمده است؟

- (۱) تا چه خواهد کرد با من دور گیتی زین دو کار / دست او در گردنم یا خون من در گردنش
- (۲) ببند یک نفس ای آسمان دریچه صبح / بر آفتاب، که امشب خوش است با قمرم
- (۳) شرم دارد چمن از قامت زیبای بلندت / که همه عمر نبودست چنین سرو روانش
- (۴) نیست زمام کام دل، در کف اختیار من / گرنه اجل فرا رسد، زین همه وارهانمش

۲۲- در کدام بیت شکل ممال شده‌ی واژه دیده می‌شود؟

- (۱) چیست بودن دانی ای مرد نجیب؟ / از جمال ذات حق بردن نصیب
- (۲) گران کرد رستم زمانی رکیب / ندانست لشکر فراز از نشیب
- (۳) یک ساعت از آن لب میگون شکیب نیست / سرمست را شکیب کجا باشد از شراب
- (۴) زاهد اندر عالم دنیا غریب / عاشق اندر عالم عقبی غریب

۲۳- در کدام بیت جمله مرکب به کار رفته است؟

- (۱) وصل تو اجل را ز سرم دورهمی داشت / از دولت هجر تو کنون دور نماند است
- (۲) نه من ز بی عملی در جهان ملولم و بس / ملالت علما هم ز علم بی عمل است
- (۳) باغ مرا چه حاجت سرو و صنوبر است / شمشاد خانه پرور ما از که کمتر است؟
- (۴) اگر چه مستی عشقم خراب کرد ولی / اساس هستی من زان خراب آبادست

۲۴- هم خانواده واژه‌های «اعتبار، بخت، همت، تحمل» در کدام گزینه درست آمده است؟

- (۱) عبرت، خوشبخت، اهمیت، تحمیل
(۲) معتبر، نوبخت، اهتمام، محتمل
(۳) معبر، بختیار، اهم، احتمال
(۴) تعبیر، بختور، مهم، تحمل

۲۵- در کدام بیت جمله‌ی غیر ساده دیده نمی‌شود؟

- (۱) من بیابانی به پیش اندر گرفته کاندرو / از نهیب دیو دل خوناب گشتی هرزمان
(۲) زان درازی راه با دل گفتمی هر ساعتی / کاین بیابان را مگر پیدا نخواهد بد کران
(۳) اندر این اندیشه بودم کز کنار شهر بست / بانگ آب هیرمند آمد به گوشم ناگهان
(۴) شاد باش و دیر باش و دیر مان و دیر زی / کام جوی و کام یاب و کام خواه و کام ران

۲۶- در کدام گزینه جمله‌های به کار رفته تماماً ساده هستند؟

- (۱) ما را نظر به خیرست از حسن ماهرویان / هر کو به شر کند میل او خود بشر نباشد
(۲) هر شب چو چراغ چشم دارم / تا چشم من و چراغ من کو
(۳) در کوی تو معروفم و از روی تو محروم / گرگ دهن‌آلوده یوسف ندیده
(۴) گر سنگ فتنه بارد فرق منش سپر کن / ور تیر طعنه آید جان منش نشانه

۲۷- نقش دستوری گروه‌هایی که در عبارت زیر وابسته‌ی پیشین دارند به ترتیب کدام است؟

«یاد دارم که شبی در کاروانی همه شب رفته بودم و سحر در کنار بیشه‌ای، خفته. شوریده‌ای که در آن سفر همراه ما بود، نعره‌ای برآورد و راه بیابان گرفت و یک نفس، آرام نیافت.»

- (۱) مفعول - متمم - مفعول
(۲) قید - متمم - قید
(۳) قید - مسند - قید
(۴) مفعول - مسند - مفعول

۲۸- نقش دستوری کدام واژه‌ی مشخص شده متفاوت است؟

- (۱) دوش مرغی به صبح می‌نالید / عقل و صبرم ببرد و طاقت و هوش
(۲) یکی از دوستان مخلص را / مگر آوزا من رسید به گوش
(۳) گفت باور نداشتم که تو را / بانگ مرغی کند چنین مدهوش
(۴) گفتم این شرط آدمیت نیست / مرغ تسبیح‌گوی و من خاموش

۲۹- نقش دستوری کلمات مشخص شده در کدام گزینه درست آمده است؟

«یارب مگیرش، ار چه دل چون کبوترم / افکند و کشت و عزت صید حرم نداشت

بر من جفا ز بخت من آمد و گرنه یار / حاشا که رسم لطف و طریق کرم نداشت»

- (۱) مفعول، نهاد، نهاد، مسند
(۲) متمم، متمم، نهاد، مفعول
(۳) مفعول، متمم، نهاد، مسند
(۴) متمم، مضاف‌الیه، نهاد، مفعول

۳۰- نقش دستوری «ش» در انتهای کدام بیت، با نقش دستوری «ش» در بیت زیر یکسان است؟

«چو خود را به چشم حقارت بدید / صدف در کنارش به جان پرورید»

- (۱) می لعل آرچه لطیف است در آن جام عقیق / آن ندارد ز لطافت که در آن جامه تن ش
(۲) گر در آینه در آن صورت زیبا نگرد / بو که معلوم شود صورت احوال من ش
(۳) بس که در چنگ فراق تو چون نی می‌نالم / هیچ کس نیست که یک بار بگوید مزن ش
(۴) خواجه از چشمه نوش تو چو راند سخنی / می‌چکد هر نفسی آب حیات از سخن ش

۳۱- در کدام گزینه هر دو نوع «واو» ربط و عطف دیده می‌شود؟

- ۱) نفسی بیا و بنشین، سخنی بگوی و بشنو / که قیامت است چندان سخن از دهان خندان
- ۲) بیچید و زان پس یکی آه کرد / ز نیک و بد اندیشه کوتاه کرد
- ۳) روی جانان طلبی، آینه را قابل ساز / ورنه هرگز گل و نسیرین ندمد ز آهن و روی
- ۴) دلم شکسته و جانم هنوز چشم به راهت / شبی سیاهم و در آرزوی طلعت ماهت

۳۲- در کدام گزینه همه ترکیب‌های اضافی، آرایه تشبیه دارند؟

- ۱) باران بهاری، گنج عزت، باران رحمت، تیر مژگان (۲) نقد دل، خورشید گل، آتش مهر، دل یاران
- ۳) راه عشق، پای افکار، بیشه غم، رشته آرزو (۴) طایر جان، طفل عقل، جام عافیت، کمند احسان

۳۳- در کدام بیت جمله وابسته دیده نمی‌شود؟

- ۱) ماند هر کو چون قلم ماند زناست در طرب / در خمار شست رایی هم‌چو کاغذ در شراب
- ۲) تا همیشه کاتبان دارند کاغذ را عزیز / گاه از او سازند منشور و گهی از وی کتاب
- ۳) سرو را تکرار کاغذ نیک می‌دانی که چیست؟ / فیض جودت مایل از آن است به کاغذ چون حساب
- ۴) هر کجا کدک تو شد بر صفحه کاغذ روان / تیغ هندی را نماند با نمادش هیچ تاب

۳۴- وضعیت کدام گروه از واژه‌ها در گذر زمان یکسان بوده است؟

- ۱) آزنداک - چهار آینه - ملطفه (۲) سپر - یخچال - گوسفند
- ۳) برگستوان - خرمن کوب - بادافره (۴) پرّه - پیکان - شادی

۳۵- در بیت «از دم صبح ازل تا آخر شام ابد / دوستی و مهر بر یک عهد و یک میثاق بود» علت افزونی موسیقی

معنوی بیت، کدام است؟

- ۱) تناسب دو واژه «عهد و میثاق» (۲) تضاد معنایی «صبح و شام» و «ازل و ابد»
- ۳) مترادف و تناسب دو واژه «دوستی و مهر» (۴) تناسب آوایی «ازدم و ازل»

۳۶- در کدام بیت، جمله مرگب وجود ندارد؟

- ۱) تا چشم بند مردم صاحب‌نظر شدی / شب‌ها ز سحر چشم تو خوابی نداشتند
- ۲) ز آشفتگی به حلقه جمعی رسیده‌ام / کز حلقه‌های زلف تو تابی نداشتند
- ۳) قومی به فیض پیر خرابات کی رسند / کز جام باده حال خرابی نداشتند
- ۴) مستان بزم عشق شرابی نداشتند / در عین بی‌خودی می‌نابی نداشتند

۳۷- در کدام گزینه «واو» عطف به کار نرفته است؟

- ۱) صائب کنون که دور به کام تو می‌رود / بشکن به ساغری سر و دست خمار را
- ۲) عنان مپیچ که گر می‌زنی به شمشیرم / سپر کنم سر و دست ندارم از فتراک
- ۳) بیا که وقت بهارست تا من و تو به هم / به دیگران بگذاریم باغ و صحرا را
- ۴) در این روش که تویی بر هزار چون سعدی / جفا و جور توانی ولی مکن یارا

۳۸- در همه گزینه‌ها به جز گزینه ..... مفعول دیده می‌شود.

- ۱) سماع انس که دیوانگان از آن مستند / به سمع مردم هشیار در نمی‌گنجد
- ۲) میاسای ز آموختن یک زمان / به دانش میفکن دل اندر گمان
- ۳) من بعد حکایت نکنم تلخی هجران / کان میوه که از صبر برآمد شکری بود
- ۴) صوفی بیا که کعبه مقصود در دل است / حاجی به هرزه راه بیابان گرفته است

۳۹- نوع حذف فعل در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) من بودم و دل بود و کناری و فراغی / این عشق کجا بود که ناگه به میان جَست؟
- (۲) یکی را که سعی قدم پیشتر / به درگاه حق منزلت بیشتر
- (۳) ماری تو که هر که را ببینی، بزنی / یا بوم که هر کجا نشینی، بگنی
- (۴) روزها فکر من این است و همه شب سخنم / که چرا غافل از احوال دل خویشتم

۴۰- نقش گروه اسمی مشخص در بیت زیر با کدام یک از گروه‌های مشخص شده یکسان است؟

تشبیه روی تو نکنم من به آفتاب کاین مدح آفتاب نه تعظیم شأن توست

- (۱) آن نه زلف است و بناگوش که روز است و شب است / وان نه بالای صنوبر که درخت رطب است
- (۲) آتش روی تو زین گونه که در خلق گرفت / عجب از سوختگی نیست که خامی عجب است
- (۳) جنبش سرو تو پنداری کز باد صباست / نه که از ناله مرغان چمن در طرب است
- (۴) سخن خویش به بیگانه نمی‌یارم گفت / گله از دوست به دشمن نه طریق ادب است

۴۱- در کدام بیت‌ها به ترتیب «و» عطف، «و» پیوند و «و» عطف دیده می‌شود؟

- (الف) روزها فکر من این است و همه شب سخنم / که چرا غافل از احوال دل خویشتم
  - (ب) بر خاک بیفتاد و بغلتید چو ماهی / آنگاه پر خویش گشاد از چپ و از راست
  - (پ) تا بدانی کاندترین سودا چه سود اندوختم / عقل و هوش و جان خریدم، دین و دل بفروختم
  - (ت) دوش دیدم که ملائک در میخانه زدند / گل آدم بسرشتند و به پیمان زدن
  - (ث) گل در برو و می در کف و معشوق به کام است / سلطان جهانم به چنین روز غلام است
  - (ج) دل و دین و عقل و هوشم همه را به آب دادی / ز کدام باده ساقی، به من خراب دادی
- (۱) ت، ث، الف (۲) پ، ب، ت (۳) ج، پ، ت (۴) ج، ث، پ

۴۲- نوع حذف فعل در کدام گزینه متفاوت با دیگر گزینه‌هاست؟

- (۱) ور هنری داری و هفتاد عیب / دوست نبیند مگر آن یک هنر
- (۲) صبر بر قسمت خدا کردن / به که حاجت به ناسزا بردن
- (۳) زبان در دهان ای خردمند چیست / کلید در گنج صاحب هنر
- (۴) هر که در سایه عنایت اوست / گنجهش طاعت است و دشمن دوست

۴۳- در کدام بیت «واو» نشانه‌ی ربط یا پیوند وجود دارد؟

- (۱) بهل تا به دندان برد پشت دست / تنوری چنین گرم و نان درنبت
- (۲) درنگنجد عشق در گفت‌وشنید / عشق دریایی بود بن ناپدید
- (۳) کمال است در نفس مرد کریم / گرش زر نباشد چه نقصان و سیم
- (۴) از پیچ‌وتاب راه به منزل رسیده است / بر یک زمین قرار چو سنگ نشان مگیر

۴۴- با توجه به بخش مشخص‌شده، توضیح کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) کودکان پنداشتند که ما دیوانگانیم، در پی ما افتادند و سنگ می‌انداختند. (حرف ربط است.)
- (۲) من به زبان تازی گفتم: «راست می‌گویی، ما آنانیم که پلاس پاره‌ها بر پشت بسته بودیم.» (فعل ماضی بعید است.)
- (۳) زنگ نقاشی خشکی نداشت. معلم دور نبود. صورتک به رو نداشت. («ک» نشانه‌ی کوچکی است.)
- (۴) واندر همه کاری داد از خویشتن بده که هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستغنی باشد. (نهاد جمله است.)

- ۴۵- با توجه به بیت زیر، نقش دستوری کلمات هر گزینه یکسان است، به جز:
 فاش می‌گویم و چون شمع لبم می‌سوزد / راز پنهان من امشب به زبان افتاده است
 (۱) «م» در لبم - من (۲) فاش - امشب (۳) زبان - شمع (۴) لب - پنهان
- ۴۶- نقش دستوری کدام واژه‌ی مشخص شده، با نقش دستوری واژه‌ی «گوش» در بیت زیر یکسان است؟
 «پیش دیوار آن چه گویی هوش دار / تا نباشد در پس دیوار گوش»
 (۱) دل را فسانه‌ی تو ز ره برد، ورنه هیچ / دیوانه‌ی مرا سر این گفتگو نبود
 (۲) آخر بر آب چشم منت نیز دل بسوخت / گیرم که خود مرا به درت آبرو نبود
 (۳) مشکم ز زلف غیر چه آوردی، ای صبا؟ / در کوی آن نگار مگو خاک کو نبود
 (۴) خسرو به درد خو کن و با بی‌دلی بساز / گر گویمت که دل به کجا رفت، گو نبود خسرو
- ۴۷- نقش دستوری «خود» و نقش دستوری «ضمیر پیوسته» در بیت زیر به ترتیب کدام است؟
 «چو خود را به چشم حقارت بدید / صدف در کنارش به جان پرورید»
 (۱) متمم، مفعول (۲) متمم، مضاف‌الیه (۳) مفعول، مضاف‌الیه (۴) مفعول، مفعول
- ۴۸- در کدام بیت حذف به قرینه‌ی معنوی رخ داده است؟
 (۱) در کام کهبینه جرعه‌ام رطل است / بر نام مهبینه قرعه‌ام یار است
 (۲) ایمان بهلم که نوبت کفر است / سبحة بدرم که وقت زنار است
 (۳) ساقی جامی که عشرتم خام است / مطرب زیری که حالت‌م زار است
 (۴) تسبیح ببر که در کفم بند است / دستار مهل که بر سرم بار است
- ۴۹- کدام فعل مشخص شده مضارع اخباری است؟
 (۱) جانم ار مالک غم‌های محبت گردد / من گدا گردم و نامش به دلالت برود
 (۲) فروغ ماه می‌دیدم ز بام قصر او روشن / که رو از شرم آن خورشید در دیوار می‌آورد
 (۳) شکر خدا که باز در این اوج بارگاه / طاووس عرش می‌شنود صیت شهپر
 (۴) شاهها اگر به عرض رسانم سریر فضل / مملوک این جنابم و مسکین این درم
- ۵۰- کاربرد «ک» در کدام بیت متفاوت است؟
 (۱) چون نشنوی که دهر چه گوید همی تو را / از رازهای رب نهانک به زیر لب
 (۲) مایه غالیه مشک است بدانند همه کس / تو ندانسته‌ای ای ساده دلک چندین گاه
 (۳) سریر جهان‌داری آنجا نهاد / بر او روزکی چند بنشست شاد
 (۴) مرغ که آبکی خورد سر سوی آسمان کند / گویی اشارتی است این بهر دعای شاه را
- ۵۱- نقش دستوری ضمیرهای مشخص شده، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
 الف) گرم پای ایمان نلغزد ز جای / به سر بر نهم تاج عفو خدای
 ب) تولای مردان این پاک‌بوم / برانگیختم خاطر از شام و روم
 ج) کسی را در این بزم ساغر دهند / که داروی بیهوشیش در دهند
 د) بلند اخترت عالم افروخته / زوال، اختر دشمنت سوخته
 (۱) متمم - مفعول - مضاف‌الیه (۲) متمم - مضاف‌الیه - متمم - مفعول
 (۳) مضاف‌الیه - مضاف‌الیه - متمم - مضاف‌الیه (۴) مضاف‌الیه - متمم - مفعول - مفعول

۵۲- کدام گزینه درباره‌ی بیت زیر درست است؟

در حال خویشتن چو همی ژرف بنگرم / صفرا همی برآید از انده به سر مرا

- (۱) کل بیت شامل یک جمله‌ی غیرساده است. (۲) فعل مصراع دوم، ماضی استمراری است. (۳) «را» در انتهای مصراع دوم، نشانه‌ی مفعول است. (۴) «بر» در مصراع دوم، حرف اضافه است.

۵۳- «نوع واو» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) درون، ز غیر پرداز و ساز، خلوت دوست / که اوست، مغز حقیقت، برون از او همه پوست
(۲) برای دیدن رویش مگرد و ناله مکن / که او نشسته، چو آینه، با تو رو با روست
(۳) تو را نظر همگی بر خود است و آن هیچ است / تو هیچ شو همه، وانگه بدان، که خود همه اوست
(۴) دویی میان تو و دوست هم ز دوست، ار نی / به اتفاق دو عالم یکی است، با آن دوست

۵۴- در همه‌ی گزینه‌ها «جمله‌ی وابسته» وجود دارد، به جز.....

- (۱) با این که سخن به لطف آب است / کم گفتن هر سخن صواب است
(۲) من این مست گران را با که گویم / من این بیداد را داد از که جویم
(۳) اگر سرم برود در سر وفای شما / ز سر برون نرود هرگز هوای شما
(۴) من که رمز شهریاری با غلامان گفته‌ام / بنده‌ی تقصیر دارم پیش سلطانم برید

۵۵- در کدام گزینه ضمیر متصل «ت» در جایگاه اصلی خود به کار رفته است؟

- (۱) هنوزت ناز گرد چشم خواب‌آلود می‌گردد هنوز از تو شکیب عاشقان نابود می‌گردد.
(۲) ای که روز و شبت همی خوانم / گر چه هرگز مرا نمی‌خوانی
(۳) بغزید کای شیر صیدآزمای / هماوردت آمد مشو باز جای
(۴) بسی از سخت‌گویی‌های اغیار / به سنگ و آهن افتادت سروکار

۵۶- پدیدآورنده‌ی هریک از آثار زیر به ترتیب، چه کسی است؟

«اسرارالتوحید، ارزیابی شتاب‌زده»

- (۱) محمدبن منور، جلال‌آل احمد
(۲) محمد عوفی، جمال میرصادقی
(۳) عطار نیشابوری، محمدرضا سنگری
(۴) ابوسعید ابوالخیر، جمال میرصادقی

۵۷- با توجه به عبارات مشخص شده، توضیح آمده روبه‌روی کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) چو ما نیز از این پرده آگه شدیم / به راه آمدیم ارچه از ره شدیم (به معنای رفتیم است).
(۲) یک دمک بنشست بر بالین من / رفت و با خود برد عقل و دین من («ک» نشانه‌ی مدت‌زمان کم است).
(۳) منع مکن ز عشق وی ای مفتی‌زمان / معذور دارم که تو او را ندیده‌ای (هم‌خانواده‌ی کلمه «انعام» است).
(۴) افتاده کار ما را، با یار شوخ و سنگی / در جنگ دیر صلحی، در صلح زود جنگی (معنای قدیمی خود را از دست داده است).

www.my-dars.ir

۵۸- در همه‌ی ابیات فعل دوم مشخص دیده می‌شود، به جز:

- (۱) الهی فضل خود را یار ما کن / ز رحمت یک نظر در کار ما کن
(۲) چو در وقت بهار آبی پدیدار / حقیقت پرده برداری ز رخسار
(۳) گل از شوق تو خندان در بهار است / از آتش رنگ‌های بی‌شمار است
(۴) فروغ رویت اندازی سوی خاک / عجایب نقش‌ها سازی سوی خاک

۵۹- در همه گزینه‌ها «حذف نهاد» دیده می‌شود، به جز:

- ۱) دوش مرغی به صبح می‌نالید / عقل و صبرم ببرد و طاقت و هوش
- ۲) یکی از دوستان مخلص را / مگر آواز من رسید به گوش
- ۳) گفت باور نداشتم که تو را / بانگ مرغی چنین کند مدهوش
- ۴) گفتم این شرط آدمیت نیست / مرغ تسبیح‌گوی و من خاموش

۶۰- کاربرد «را» در کدام مصراع متفاوت است؟

- ۱) کشته غمزه خود را به زیارت دریاب
- ۲) گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت
- ۳) دیده را روشنی از خاک درت حاصل بود
- ۴) رنگ خون دل ما را تو نهان می‌داری

۶۱- با توجه به عبارات مشخص شده، توضیح آمده روبه‌روی کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) چو ما نیز از این پرده آگه شدیم / به راه آمدیم ارچه از ره شدیم (به معنای رفتیم است.)
- ۲) یک دمک بنشست بر بالین من / رفت و با خود برد عقل و دین من («ک» نشانه مدت‌زمان کم است.)
- ۳) منعم مکن ز عشق وی ای مفتی زمان / معذور دارم که تو او را ندیده‌ای (هم‌خانواده کلمه «انعام» است.)
- ۴) افتاده کار ما را، با یار شوخ و شنگی / در جنگ دیر صلحی، در صلح زود جنگی (معنای قدیمی خود را از دست داده است.)

۶۲- در همه ابیات فعل دوم شخص دیده می‌شود، به جز:

- ۱) الهی فضل خود را یار ما کن / ز رحمت یک نظر در کار ما کن
- ۲) چو در وقت بهار آبی پدیدار / حقیقت پرده برداری ز رخسار
- ۳) گل از شوق تو خندان در بهار است / از آتش رنگ‌های بی‌شمار است
- ۴) فروغ رویت اندازی سوی خاک / عجایب نقش‌ها سازی سوی خاک

۶۳- در همه گزینه‌ها «حذف نهاد» دیده می‌شود، به جز:

- ۱) دوش مرغی به صبح می‌نالید / عقل و صبرم ببرد و طاقت و هوش
- ۲) یکی از دوستان مخلص را / مگر آواز من رسید به گوش
- ۳) گفت باور نداشتم که تو را / بانگ مرغی چنین کند مدهوش
- ۴) گفتم این شرط آدمیت نیست / مرغ تسبیح‌گوی و من خاموش

۶۴- نوع ترکیب‌ها در همه موارد تماماً اضافی است، به جز:

- ۱) مرحبا به بازوان اندیشه و کردار تو
- ۲) دل زیر دستان خود شاددار
- ۳) ای چشم عقل خیره در اوصاف روی تو
- ۴) اول دفتر به نام ایزد دانا

۶۵- در همه ابیات واژه مرکب وجود دارد، به جز:

- ۱) برانگیختند آتش کارزار / برآمد یکی دود زان مرغزار
- ۲) بزد خنجری بر میان بیژنش / به دو نیمه شد پیل پیکر تنش
- ۳) همه رخ پر از گل همه چشم خواب / همه لب پر از می به بوی گلاب
- ۴) بیامد به نزدیک آن بیش شد / در کامجویش پر اندیشه شد

۶۶- کدام بیت فاقد «فعل مضارع اخباری» است؟

- (۱) ترسم این قوم که بر دُردکشان می‌خندند / در سرکار خرابات کنند ایمان را
- (۲) دل می‌رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را / دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا
- (۳) چه ساز بود که در پرده می‌زد آن مطرب / که رفت عمر و هنوزم دماغ پر زهواست
- (۴) گر چه بدنامی است نزد عاقلان / ما نمی‌خواهیم ننگ و نام را

۶۷- هم‌خانواده واژه‌های «حرمت، مقدار، مستغنی، قرب» در کدام گزینه درست آمده است؟

- (۱) احترام، قادر، استغنا، قریب
- (۲) محرم، مقدور، غنا، قربت
- (۳) حرم، تقدیر، مغنی، مقرب
- (۴) حریم، قدر، غنا، قرابت

۶۸- نام اجزای (نقش دستوری) مشخص شده در کدام گزینه درست آمده است؟

«یکی قطره باران زابری چکید / (خجل) شد چو (پهنای) دریا بدید

که جای که (دریاست) من کیستم؟ / گراو هست (حقاً) که من نیستم»

- (۱) مسند - نهاد - مسند - متمم
- (۲) مسند - مفعول - مسند - قید
- (۳) مسند - مفعول - نهاد - قید
- (۴) نهاد - متمم - نهاد - قید

۶۹- در کدام بیت نقش هر دو واژه درست آمده است؟

- (۱) دولت صحبت آن شمع سعادت پرتو / باز پرسید خدا را، که به پروانه کیست (نهاد، مضاف‌الیه)
- (۲) حافظ از بر صدرنشیند، ز عالی مشربی است / عاشق دُردی کش، اندر بند مال و جاه نیست (منادا، متمم)
- (۳) پری نهفته رخ و دیو در کرشمه حسن / بسوخت دیده ز حیرت، که این چو بوالعجیبی است (صفت، نهاد)
- (۴) سر ز مستی برنگیرد تا به صبح روز حشر / هر که چون من، در ازل یک جرعه خورد از جام دوست (متمم، مفعول)

۷۰- در کدام بیت تعداد واژه‌های «مرگب» بیشتر است؟

- (۱) ندانم از چه سبب رنگ آشنایی نیست / سهی قدان سیه چشم ماه سیما را
- (۲) شکر فروش، که عمرش دراز باد، چرا / تفقدی نکند طوطی شکرخا را
- (۳) چو با حبیب نشینی و باده پیمایی / به یاد دار محبتان باد پیما را
- (۴) شراب خورده و خوی کرده می‌روی به چمن / که آب روی تو آتش در ارغوان انداخت

۷۱- پسوند «-ک» در کدام بیت با بقیه متفاوت است؟

- (۱) مگر دیده باشی که در باغ و راغ / بتابد به شب کرمکی چون چراغ
- (۲) ای روبهک چرا ننشستی به جای خویش / با شیر پنجه کردی و دیدی سزای خویش
- (۳) شاخکی تازه برآورد صبا بر لب جوی / چشم بر هم بزدی سرو سهی بالا شد
- (۴) از حال نباتی برسیدم به ستوری / یک چند همی بودم چون مرغک بی‌پر

۷۲- کدام مصراع فاقد منادا است؟

- (۱) حافظ از سیم و زرت نیست چه شد شاکر باشد
- (۲) وجود ما معما نیست حافظ
- (۳) نگفتمت که به یغما رود دلت سعدی
- (۴) مرد تماشای باغ حسن تو سعدی است

۷۳- در همهی گزینه‌ها «واژه‌ی ممال شده» وجود دارد، به‌جز.....

- ۱) رفتی و صد هزار دلت دست در رکیب / ای جان اهل دل که تواند ز جان شکیب؟
- ۲) تا هم‌چو آفتابی برآیی دگر ز شرق / ما جمله دیده بر ره و انگشت بر حسیب
- ۳) این طلعت خجسته که با توست غم مدار / کاقبال یاورت بود اندر فراز و شیب
- ۴) از دست قاصدی که کتابی به من رسد / در پای قاصد اتم و بر سر نهم کتیب

۷۴- در همهی گزینه‌ها «واو ربط» وجود دارد، به‌جز.....

- ۱) روزه یک سو شد و عید آمد و دل‌ها برخاست / می ز خم‌خانه به جوش آمد و می‌باید خواست
- ۲) شدم ز دست تو شیدای کوه و دشت اما / نمی‌کنی به ترحم تو بند سلسله سست
- ۳) چه ساز بود که در پرده می‌زد آن مطرب / که رفت عمر و هنوزم دماغ پر ز هواست
- ۴) می بده تا دهمت آگهی از سر قضا / که به روی که شدم عاشق و از بوی که مست

۷۵- در کدام گزینه حذف فعل به «قرینه‌ی معنوی» وجود دارد؟

- ۱) از بس که شب و روز بکاهم ز غمت / از زردی رخ چو برگ کاهم ز غمت
- ۲) آن به که کنم یاد تو ای حورنژاد / و آن به که نیارم از جفاهای تو یاد
- ۳) عقلی که ز لطف دیده‌ی جان پنداشت / بر دل صفت تو را به خوبی بنگاشت
- ۴) هر چند بلای عشق دشمن‌کامی ست / از عشق به هر بلا رسیدن خامی ست

۷۶- در همهی بیت‌ها «ردیف» وجود دارد، به‌جز.....

- ۱) ندانم خال او عکس دل ماست / و یا دل عکس خال روی زیباست
- ۲) گر رود ابلیس از بازارها / کی رود بازارها را کارها
- ۳) زنگ زدود آینه‌ی باغ را / خال سیه گشت رخ راغ را
- ۴) بهشت روح شد گلزار رویت / امید عاشقان دیدار رویت

۷۷- در همهی گزینه‌ها «حذف فعل» وجود دارد، به‌جز.....

- ۱) دلا دایم گدای کوی او باش / به حکم آن‌که دولت جاودان به
- ۲) شبی می‌گفت چشم کس ندیده‌ست / ز مروارید گوشم در جهان به
- ۳) جوانا سر متاب از پند پیران / که رای پیر از بخت جوان به
- ۴) اگر چه زنده‌رود آب حیات است / ولی شیراز ما از اصفهان به

۷۸- نقش دستوری کدام واژه‌ی بیت زیر نادرست مشخص شده است؟

«گر در طلبت ما را رنجی برسد شاید / چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها»

- ۱) ما: متمم   ۲) رنج: نهاد   ۳) عشق: متمم   ۴) بیابان‌ها: نهاد

۷۹- نقش دستوری ضمیرهای پیوسته در ابیات زیر به ترتیب کدام است؟

«جهانا چه بدمهر و بدخو جهانی / چو آشفته بازار بازارگانی»

خوری خلق را و دهانت نبینم / خورنده ندیدم بدین بی‌دهانی

ستانی همی زندگانی ز مردم / ازیرا درازت بود زندگانی»

- ۱) مفعول - مسند   ۲) مضاف‌الیه - مسند   ۳) مفعول - مضاف‌الیه   ۴) مضاف‌الیه - مضاف‌الیه

۸۰- نقش دستوری کدام دو واژه‌ی مشخص شده در عبارت زیر یکسان است؟
 «اگر که بیهده زیباست شب / برای چه زیباست / شب / برای که زیباست؟
 شب و / رود بی انحنای ستارگان / که سرد می‌گذرد.
 و سوگوارانِ درازگیسو / بر دو جانبِ رود / یادآوردِ کدام خاطره را / با قصیده‌ی نفس‌گیرِ غوکان / تعزیتی می‌کنند

به هنگامی که هر سپیده / به صدای هم‌آوازِ دوازده گلوله / سوراخ / می‌شود؟
 (۱) بیهده، سرد (۲) سرد، قصیده (۳) قصیده، سپیده (۴) سپیده، بیهده

۸۱- نوع «را» در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) رندان تشنه لب را آبی نمی‌دهد کس / گویی ولی شناسان رفتند از این ولایت
 (۲) اگر به دست من افتد فراق را بکشم / که روز هجر سیه باد و خان و مان فراق
 (۳) بیا که وضع جهان را چنان که من دیدم / گر امتحان بکنی می خوری و غم نخوری
 (۴) سرشک دیده‌ی خواجه چنین که می‌بینم / اگر به کوه رسد سنگ را بغلتاند
 ۸۲- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در همه‌ی گزینه‌ها یکسان است، به جز .....

(۱) اگر به زلف دراز تو دست ما نرسد / گناه بخت پریشان و دست کوتاه ماست
 (۲) زلف هزار دل به یکی تار مو بیست / راه هزار چاره گر از چار سو بیست
 (۳) بیا که قصر امل سخت سست بنیادست / بیار باده که بنیاد عمر بر بادست
 (۴) چون نقش غم ز دور ببینی شراب خواه / تشخیص کرده‌ایم و مداوا مقرر است

۸۳- در همه‌ی بیت‌ها فعل «ماضی نقلی» وجود دارد است، به جز .....

(۱) آن شاخه خشک گشته و آن باغ مرده است / با آن که رفته‌ای و مرا برده‌ای ز یاد
 (۲) به جمع پاکدلانم کشانده‌ای نگرانم / که آبرو ببرد جامه‌ی شرابی‌ام امشب
 (۳) باید کنون گریست که دل پاک شد ز غیر / رسمی نکوست آب زدن راه رفته را
 (۴) داند که نکرده‌ام گناهی / آن کس که خلاص خواهم داد

۸۴- در میان ترکیب‌های زیر، چند «ترکیب وصفی» و چند «ترکیب اضافی» وجود دارد؟

«راه آزادی - شناخت عناصر - زبان گویا - اندیشه‌های اجتماعی - منابع باارزش - مطالعه‌ی فرهنگ - اشعار
 غنایی - چارچوب اجتماعی - تعامل فرهنگی - تلاش ملت»

(۱) ۶ - ۴ (۲) ۷ - ۳ (۳) ۶ - ۴ (۴) ۵ - ۵

۸۵- نقش دستوری واژه‌های متن زیر، در کدام گزینه تماماً درست است؟

«کاش (هیچ) انتظاری در وجودت حتی (رنگ) هوس به خود نگیرد، بلکه تنها (آمادگی) برای پذیرش باشد.
 منتظر) هر آن چه به سویت می‌آید، باش و جز آن چه به سویت می‌آید، آرزو مکن. بدان که در لحظه لحظه‌ی
 (روز) می‌توانی خدا را به تمامی در تملک خویش داشته باشی.»

(۱) صفت - مفعول - نهاد - مسند - مضاف‌الیه (۲) قید - مفعول - مسند - نهاد - قید
 (۳) صفت - مفعول - مسند - مسند - مضاف‌الیه (۴) قید - نهاد - مسند - مسند - قید

۸۶- قافیه‌ی همه‌ی ابیات یک واژه‌ی «مشتق» است، به‌جز ..... .

- ۱) عالم پر شور بر خلوت‌نشینان بار نیست / تلخی بحر است بر گوهر گوارا در صدف
- ۲) از حدیث پوچ می‌بالد به خود چندین حُباب / آه اگر می‌داشت دُر این بادپیما در صدف
- ۳) تا ز خود بیرون نیاید دل نگردد دیده‌ور / قسمت گوهر نگردد چشم بینا در صدف
- ۴) دارد آتش زیر پا در سینه‌ی عشاق دل / گوهر غلطان نمی‌باشد شکبیا در صدف

۸۷- در کدام گزینه کاربرد «را» متفاوت است؟

- ۱) کس مشکل اسرار اجل را ننگشود / کس یک قدم از دایره بیرون نهد
- ۲) دودافکن را بگو که بس نالانم / دودی برشد که دودگین شد جانم
- ۳) بنمای بهار را رخ تازه‌ی خویش / تا بشناسد بهار اندازه‌ی خویش
- ۴) دانی که مرا یار چه گفتست امروز؟ / جز ما به کسی در منگر دیده بدوز

۸۸- نقش ضمیر «من» در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) من که از آتش دل چون خم می در جوشم / مهر بر لب زده خون می‌خورم و خاموشم
- ۲) من کی آزاد شوم از غم دل چون هر دم / هندوی زلف بتی حلقه کند در گوشم
- ۳) خرقه‌پوشی من از غایت دین‌داری نیست / پرده‌ای بر سر صد عیب نهدان می‌پوشم
- ۴) پدرم روضه‌ی رضوان به دو گندم بفروخت / من چرا ملک جهان را به جوی نفروشم

۸۹- در کدام گزینه هر دو نوع «او ربط و عطف» وجود دارد؟

- ۱) آن وقت که این انجم و افلاک نبود / این آب و هوا و آتش و خاک نبود
- ۲) یا رب تو مرا توبه ده و عذر پذیر / ای توبه‌ده و عذرپذیر همه کس
- ۳) چرخ و مه و مهر در تمنای تو اند / جان و دل و دیده در تماشای تو اند
- ۴) بر طاعت و خیر خود نباید نگریست / در رحمت و فضل او نگه باید کرد

۹۰- «فعل» در کدام گزینه حذف شده است؟

- ۱) از بس که شب و روز بکاهم ز غمت / از زردی رخ چو برگ کاهم ز غمت
- ۲) آن به که کنم یاد تو ای حورنژاد / و آن به که نیارم از جفاهای تو یاد
- ۳) عقلی که ز لطف دیده‌ی جان پنداشت / بر دل صفت تو را به خوبی بنگاشت
- ۴) هر چند بلای عشق دشمن کامی‌ست / از عشق به هر بلا رسیدن خامی‌ست

۹۱- در همه‌ی گزینه‌ها واژه‌ی «مشتق» وجود دارد، به‌جز ..... .

- ۱) گر در این دریا هزاران جان فتاد / شب‌نمی در بحر بی‌پایان فتاد
- ۲) چند گویم این دلم از درد راه / خون شد و یک دم نیامد مرد راه
- ۳) مرد را در دیده آنجا غیر نیست / زان که آنجا کعبه نی و دیر نیست
- ۴) بندگی شد محو، آزادی نماند / ذره‌ای در دل غم و شادی نماند

۹۲- واژه‌های مشخص‌شده در همه‌ی گزینه‌ها نقش مفعولی دارند، به‌جز ..... .

- ۱) آه از آن نرگس جادو که چه بازی انگیخت / آه از آن مست که با مردم هشیار چه کرد
- ۲) مشکل خویش بر پیر مغان بردم دوش / کو به تأیید نظر حلّ معما می‌کرد
- ۳) مباحش بی می و مطرب که زیر طاق سپهر / بدین ترانه غم از دل به در توانی کرد
- ۴) مژدگانی بده ای دل که دگر مطرب عشق / راه مستانه زد و چاره‌ی مخموری کرد

۹۳- در کدام بیت ویژگی زبانی «استفاده از دو نشانه برای یک متمم» وجود دارد؟

- ۱) چو ضحاک شد بر جهان شهریار / بر او سالیان انجمن شد هزار
- ۲) که جمشید را هر دو دختر بُدند / سر بانوان را چو افسر بُدند
- ۳) چنان بُد که بودند روزی به هم / سخن رفت هرگونه از بیش و کم
- ۴) یکی بانگ برزد به خواب اندرون / که لرزان شد آن خانه‌ی صد ستون

۹۴- در همهی گزینه‌ها واژه‌ی «ممال شده» وجود دارد، به‌جز ..... .

- ۱) هم دست کامرانی دل از عنان گسسته / هم پای زندگانی جان در رکیب دارد
- ۲) مرا خدای تعالی ز آسیای فراز / که عقل حاصل آن را نیاورد به حسیب
- ۳) تا ماه‌رویم از من رخ در حجیب دارد / نه دیده خواب یابد نه دل شکیب دارد
- ۴) هزار سال اگر عمر من بود به مثل / مرا نیاز نیاید به آسیای نشیب

۹۵- در کدام گزینه از «شیوه‌ی بلاغی» استفاده نشده است؟

- ۱) شاد و خندان آمدم از کوی دوست / بازگشتم در حقیقت سوی اوست
- ۲) شاد و خندان سوی جانان می‌روم / راه پرخون است آسان می‌روم
- ۳) شاد و خندان دلبرم آمد به بر / گر تو داری دیده‌ای در من نگر
- ۴) شاد و خندان گفتم این اسرار را / تا ببینی اندر او دیدار را

۹۶- در کدام گزینه از «شیوه‌ی بلاغی» استفاده نشده است؟

- ۱) شاد و خندان آمدم از کوی دوست / بازگشتم در حقیقت سوی اوست
- ۲) شاد و خندان سوی جانان می‌روم / راه پرخون است آسان می‌روم
- ۳) شاد و خندان دلبرم آمد به بر / گر تو داری دیده‌ای در من نگر
- ۴) شاد و خندان گفتم این اسرار را / تا ببینی اندر او دیدار را

۹۷- در کدام گزینه، همهی جمله‌ها ساده‌اند؟

- ۱) عشق آمد و عقل همچو بادی / رفت از بر من هزار فرسنگ
- ۲) آن سیل که دوش تا کمر بود / امشب بگذشت خواهد از دوش
- ۳) باغبان گر ببیند این رفتار / سرو بیرون کند ز بستانش
- ۴) جهد کردیم تا نیالاید / به خرابات دامن پرهیز

۹۸- نقش دستوری ضمیر متصل «ت»، در انتهای کدام بین متفاوت است؟

- ۱) بیا که با سر زلفت قرار خواهم کرد / که گر سرم برود بزن دارم از قدمت
- ۲) نگویم از من بی‌دل به سهو کردی یاد / که در حساب خرد نیست سهو بر قلمت
- ۳) روان تشنه‌ی ما را به جرعه‌ای دریاب / چو می‌دهند زلال خصر ز جام جمت
- ۴) ز حال ما دلت آگه شود مگر وقتی / که لاله بردمد از خاک کشتگان غمت

۹۹- واژگان مشخص شده در تمام گزینه‌ها «نقش متممی» دارند، به‌جز ..... .

- ۱) هزار سلطنت دلبری بدان نرسد / که در دلی به هنر خویش را بگنجانی
- ۲) شب قدرست و روز عید هر ساعت مه و خور را / اگر خود را بگنجانند در شبهای درویشان
- ۳) ای آفتاب خوبان می‌جوشد اندرونم / یک ساعت بگنجان در سایه‌ی عنایت
- ۴) امن ازین خاک چنان رفته که گر یابد باز / خوف آن است که از آب بترسد ماهی

۱۰۰- در همهی گزینه‌ها «جابه‌جایی ضمیر» وجود دارد، به جز ..... .

- ۱) با دل سنگینت آیا هیچ درگیرد شبی / آه آشناک و سوز سینه‌ی شبگیر ما؟
- ۲) هزار دشمنم ار می‌کنند قصد هلاک / گرم تو دوستی، از دشمنان ندارم باک
- ۳) باغبانان ز خزان بی‌خبرت می‌بینم / آه از آن روز که بادت گل رعنا ببرد
- ۴) مرغ بهشت بودم و افتادمت به دام / اما تو طفل بودی و از دست دادی ام

۱۰۱- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«ایزد هرگز دری نبندد بر تو / تا صد دیگر به بهتری نگشاید»

- ۱) مفعول - قید - نهاد (۲) نهاد - قید - مفعول (۳) نهاد - قید - مسند (۴) مفعول - مسند - نهاد

۱۰۲- در کدام گزینه «پسوند تصغیر» به کار نرفته است؟

- ۱) شاخکی تازه برآورد صبا بر لب جوی / چشم بر هم بزدی سرو سهی بالا شد
- ۲) بخواست دخترکی خوب‌روی گوهرنام / چو درج گوهرش از چشم مردمان بنهفت
- ۳) همه جان خواهد از عشاق مشتاق / ندارد سنگ کوچک در ترازو
- ۴) اندر آن چاه دلم زنده بدان خالک بود / ورنه تا اکنون بوده شده ده باره تباه

۱۰۳- در کدام گزینه هر دو نوع «واو ربط و عطف» وجود دارد؟

- ۱) آن وقت که این انجم و افلاک نبود / این آب و هوا و آتش و خاک نبود
- ۲) یا رب تو مرا توبه ده و عذر پذیر / ای توبه‌ده و عذر پذیر همه کس
- ۳) چرخ و مه و مهر در تمنای توآند / جان و دل و دیده در تماشای توآند
- ۴) بر طاعت و خیر خود نباید نگریست / در رحمت و فضل او نگه باید کرد

۱۰۴- در همهی گزینه‌ها «فعل دعایی» به کار رفته است، به جز ..... .

- ۱) حضور گلشن جنت به زاهد باد ارزانی / مرا یک گل زمین از ساحت دل‌ها کرامت کن
- ۲) هزار جان مقدس فدای تیغ تو باد / که در گشایش دل‌ها عجب دمی دارد
- ۳) چراغ رهگذریم اوفتاده در ره باد / که تا به سایه‌ی دستی کند حمایت ما؟
- ۴) از سر خرده‌ی جان سخت دلیرانه گذشت / آفرین باد به پروانه که مردانه گذشت

۱۰۵- نقش دستوری کدام واژه‌ی مشخص شده، با نقش دستوری واژه‌ی «رسم» در بیت زیر یکسان است؟

«چنین است رسم سرای درشت / گهی پشت بر زین گهی زین به پشت»

- ۱) صفیر مرغ برآمد بط شراب کجاست / فغان فتاد به بلبل نقاب گل که کشید (گل)
- ۲) ز میوه‌های بهشتی چه ذوق دریابد / هر آن که سیب زین‌خندان شاهده‌ی نگزید (سیب)
- ۳) مکن ز غصه شکایت که در طریق طلب / به راحتی نرسید آن که زحمتی نکشید (غصه)
- ۴) ز روی ساقی مهوش گلی بچین امروز / که گرد عارض بستان خط بنفشه دمید (خط)

۱۰۶- «ماند» در کدام بیت مضارع اخباری نیست؟

- ۱) بدان ماند که خونش می‌دواند / بدین سان کز پی‌ات اشکم روان است
- ۲) دانی که عرق بر رخ خوبش به چه ماند؟ / چون ژاله که بر برگ گل یاسمن افتد
- ۳) دل رفت و دیده خون شد و جانم ضعیف ماند / وان هم برای آن که کنم جان فدای دوست
- ۴) مه چه باشد که به روی تو برابر کنم؟ / یا ز رخسار تو گویم که به جایی ماند

۱۰۷- در متن زیر به ترتیب چند واژه‌ی مشتق و چند واژه‌ی مرکب وجود دارد؟

«اگر تو خون من و همه‌ی جهانیان را بریزی، همه اقرار می‌کنیم که جرم از طرف ما بوده است. و اگر من را با شمشیرت بزنی، با تو دشمنی ندارم. دشمن آنم که میان من و شمشیر تو، سپر می‌شود! سست‌عهدی که قیمت عشق را نمی‌داند و بارِ جفا را تحمل نمی‌کند، در عشقش صادق نیست. از خدا که ماه و خورشید را به منازل خود می‌رساند می‌خواهم من و یار من را نیز به هم برساند!»

(۱) یک، یک (۲) یک، دو (۳) دو، یک (۴) دو، دو

۱۰۸- نقش ضمیر «تو» در تمام گزینه‌ها درست است به‌جز گزینه .....

- (۱) بدو گفت خندان که نام تو چیست / تن بی‌سرت را که خواهد گریست (مضاف‌الیه)
 (۲) تهمتن چنین داد پاسخ که نام / چه پرسى كزین پس نبینی تو کام (نهاد)
 (۳) به شهر تو، شیر و نهنگ و پلنگ / سوار اندر آیند، هر سه به جنگ (مضاف‌الیه)
 (۴) هم‌اکنون تو را ای نبرده سوار / پیاده بیاموزت کارزار (مفعول)

۱۰۹- در کدام گزینه دو حرف اضافه برای یک متمم آمده است؟

- (۱) بزد بر بر و سینه اشکبوس / سپهر آن زمان دست او داد بوس
 (۲) که با دختری او به دشت نبرد / بدین‌سان به ابر اندر آورد گرد
 (۳) بزد بر کمر بند گردآفرید / زره بر برش، یک به یک بردرید
 (۴) یکی تیر زد بر بر اسپ او / که اسپ اندر آمد ز بالا به روی

۱۱۰- در همه‌ی گزینه‌ها، مضارع اخباری به درستی نوشته شده است، به‌جز گزینه‌ی .....

- (۱) داشت می‌نوشت ← می‌نویسد
 (۲) دیده است ← می‌دید
 (۳) خواهی پرسید ← می‌پرسی
 (۴) رسیده بودید ← می‌رسید

۱۱۱- ساختمان کدام واژه با واژه‌های دیگر متفاوت است؟

- (۱) گلاب (۲) گلزار (۳) باغبان (۴) اندوهگین

۱۱۲- پسوند «ک» در کدام‌یک از گزینه‌های زیر متفاوت است؟

- (۱) پیامک (۲) پشمک (۳) اتاقک (۴) خورجینک

۱۱۳- نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر به ترتیب، کدام است؟

«ای چشم عقل، (خیره) در اوصاف روی تو / چون (مرغ) شب که (هیچ) نبیند به روشنی»

- (۱) مسند، متمم، مفعول (۲) نهاد، متمم، قید
 (۳) مسند، نهاد، قید (۴) نهاد، متمم، مفعول

۱۱۴- کاربرد «متمم» در کدام بیت به شیوه کهن آمده است؟

- (۱) همه نزد من سر به سر کافرند / وز آهرمن بد کنش بدترند
 (۲) برافراختن سر به بیشی و گنج / به رنجور مردم نماینده رنج
 (۳) به راه فریدون فرخ رویم / نیامان کهن بود گر ما نویم
 (۴) به هشتم بیامد منوچهرشاه / به سر بر نهاد آن کیانی کلاه

۱۱۵- کدام عبارت درباره‌ی دو «آن» مشخص شده در ابیات زیر صحیح است؟

«گل از شوق تو خندان در بهار است / از آتش رنگ‌های بی‌شمار است

هر آن وصفی که گویم بیش از آنی / یقین دارم که بی‌شک جان جانی»

(۱) هر دو ضمیر است. (۲) هر دو صفت است.

(۳) اولی ضمیر و دومی صفت است. (۴) اولی صفت و دومی ضمیر است.

۱۱۶- نقش دستوری واژه‌ی «بلندی» در بیت زیر، در بیت گزینه‌ی ..... اصلاً وجود ندارد.

«بلندی از آن یافت کو پست شد / در نیستی کوفت تا هست شد»

(۱) هر کجا در شدم از اول روز / با می اندر شدم و بریط و نای

(۲) دوستانش را یک‌یک بنواز / دشمنانش را یک‌یک بگزای

(۳) لشکرآرای چنین ساخته‌ای / تو بیاسای و ز شادی میاسای

(۴) بر همه گیتی او را بگمار / وانگهی بر همه گیتی بخشای

۱۱۷- زمان فعل در کدام بیت متفاوت است؟

(۱) گشت یکی چشمه ز سنگی جدا / غلغله‌زن، چهره‌نما، تیزپا

(۲) دید یکی بحر خروشنده‌ای / سهمگنی، نادره جوشنده‌ای

(۳) چشمه کوچک چو به آنجا رسید / وان همه هنگامه دریا بدید

(۴) در بر من، ره چو به پایان برد / از خجلی سر به گریبان برد

۱۱۸- در همه گزینه‌ها «حذف فعل» دیده می‌شود، به جز:

(۱) نومیدی را در امید، بسته دان و امید را در نومیدی.

(۲) و همه کس را به سزا، حق شناس باش؛ خاصه قرابت خویش را.

(۳) آینه‌ای طلب کن تا روی خود ببینی / وز حُسن خود بمائد انگشت در دهانت

(۴) من بی‌مایه که باشم که خریدار تو باشم / حیف باشد که تو یار من و من یار تو باشم

۱۱۹- اجزای جمله در کدام بیت مرتب است؟

(۱) زهی گویا ز تو، کام و زبانه / تویی هم آشکارا، هم نهانم

(۲) چو در وقت بهار آیی پدیدار / حقیقت، پرده برداری ز رخسار

(۳) به نام کردگار هفت افلاک / که پیدا کرد آدم از کفی خاک

(۴) هر آن وصفی که گویم، بیش از آنی / یقین دانم که بی‌شک، جان جانی

۱۲۰- در کدام گزینه جمله‌ای غیرساده با شیوه بلاغی دیده می‌شود؟

(۱) دلم گرفته‌تر از آسمان پر ابر است / سرشک گرم چو باران دیده می‌بارم

(۲) یکی پیر بُد نام او ماهیار / شده سال بر او صدوشصت و چار

(۳) اگر تو فارغی از حال دوستان یارا / فراغت از تو میسر نمی‌شود ما را

(۴) درختی دوستی بنشان که کام دل به بار آرد / نهال دشمنی بر کن که رنج بی‌شمار آرد

۱۲۱- در تمام گزینه‌ها هر دو ترکیب وصفی و اضافی دیده می‌شود به جز گزینه ..... .

(۱) هر نویسنده از وقایع و امور عکس‌برداری می‌کند. (۲) کلمات آسمانی قرآن همه جا طنین می‌افکند.

(۳) این ندا، گوش جان‌های ما را نوازش می‌داد. (۴) گل‌های شادی در باغ خاطر آگاه کاروانیان می‌شکفت.

۱۲۲- با توجه به عبارت زیر، نقش دستوری واژه‌های مشخص شده به ترتیب کدام است؟
 «(بزرگی) را پرسیدند با چندین فضیلت که دست راست را هست. (خاتم) در انگشت چپ چرا می‌کنند؟ گفت

ندانی که اهل (فضیلت) همه (محروم) باشند؟»

- (۱) متمم - مفعول - مضاف‌الیه - مسند
 (۲) مفعول - نهاد - صفت - قید
 (۳) مفعول - مفعول - نهاد - مسند
 (۴) متمم - نهاد - مضاف‌الیه - مسند

۱۲۳- در کدام بیت نوع «را» متفاوت است؟

- (۱) طوطیان جان سعدی را به لطف / شکری ده از لب یاقوت فام
 (۲) بسوخت مجنون در عشق صورت لیلی / عجب که لیلی را دل نسوخت بر مجنون
 (۳) گوش من بایستی از سیماب چشم انباشته / تا فراق نازنینان را خبر نشودمی
 (۴) هزار دشمن اگر بر سرند سعدی را / به دوستی که نگوید به جز حکایت دوست

۱۲۴- در همه ابیات به جز بیت ..... واژه «سعدی» منادا است.

- (۱) رضا به حکم قضا اختیار کن سعدی / که هر که بنده فرمان حق شد آزاد است
 (۲) بازگویم نه که دوران حیات این همه نیست / سعدی امروز تحمل کن و فردای دگر
 (۳) همه از دست غیر ناله کنند / سعدی از دست خویشتن فریاد
 (۴) دگر به یار جفاکار دل منه سعدی / نمی‌دهیم و به شوخی همی برند از پیش

۱۲۵- عبارت زیر چند جزئی است؟

«محققان علاقه فردوسی به سرودن اثر بی‌نظیرش یعنی شاهنامه را برخاسته از روح کمال‌جوی او می‌دانند.»

- (۱) چهار جزئی با مفعول و متمم
 (۲) چهار جزئی با مفعول و مسند
 (۳) سه جزئی با مفعول
 (۴) سه جزئی با متمم

۱۲۶- نوع فعل در کدام گزینه متفاوت از سایر گزینه‌ها است؟

- (۱) دل من همی بر تو مهر آورد
 (۲) شبلی در ایشان همی نگریست
 (۳) بار دیگر بانگ بکردی و حلوا بستدی
 (۴) مادر ابراهیم هر روز او را شیر همی دادی

۱۲۷- در کدام بیت جابه‌جایی ضمیر متصل صورت گرفته است؟

- (۱) تا خبر دارم از او بسی خبر از خویشتم
 (۲) چو روی دوست نبینی جهان ندیدن به
 (۳) فرهاد را چو بر رخ شیرین نظر فتاد
 (۴) عجب است اگر توانم که سفر کنم ز دستت
 (۱) با وجودش ز من آواز نیاید که منم
 (۲) شب فراق مننه شمع پیش بالینم
 (۳) دودش به سر درآمد و از پای درفتاد
 (۴) به کجا رود کبوتر که اسیر باز باشد

۱۲۸- در بیت زیر نقش واژه‌های «آب، حاجت، آن، به» به ترتیب کدام است؟

«حافظ آب رخ خود بر در هر سفله مریز حاجت آن به که بر قاضی حاجات بریم»

- (۱) مفعول، نهاد، بدل، مسند
 (۲) مسند، نهاد، بدل، مفعول
 (۳) مفعول، مسند، نهاد، مسند
 (۴) مسند، مفعول، نهاد، بدل

۱۲۹- در متن زیر، جمله سوم و چهارم به ترتیب چند جزئی است؟

«با اتومبیل می‌رفتیم، منتظر بودم حاجی از وضع بازار و کارهای خودش بگوید و من هم به فکرهای خودم بپردازم، بی‌مقدمه گفتم: به عقیده من کلیم کاشانی از همه شاعرها بهتر است.»

- (۱) چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم، سه جزئی گذرا به متمم
- (۲) چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم، چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم
- (۳) سه جزئی گذرا به مفعول، چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم
- (۴) سه جزئی گذرا به مفعول، سه جزئی گذرا به متمم

۱۳۰- در کدام مصراع، تقدیم متمم صورت گرفته است؟

- (۱) از آن شراب مرا کاسه‌ای بده ساقی
- (۲) از بلای ناگهان آسوده خاطر گشته‌ام
- (۳) ز آشفته‌گی به حلقه جمعی رسیده‌ام
- (۴) از خدا جویم توفیق ادب

۱۳۱- در کدام عبارت جمله وابسته وجود ندارد؟

- (۱) و چون رزم هرات کرد نیشابور او را داد.
- (۲) مقرر گشت همگان را که کار وزارت قرار گرفت.
- (۳) هدهد را ناگاه به طمع دانه، حلق در حلقه دام سخت شد.
- (۴) انوشیروان، مزدک را پیغام داد که ما را معلوم است که تو بر حقی.

۱۳۲- در کدام عبارت، متمم اسم وجود دارد؟

- (۱) نویسنده در وصف مناظر و اشخاص داستان‌هایش از لحن ساده و بی‌پیرایه استفاده می‌کند.
- (۲) دانشجو باید در اثر آشنایی با روش‌های پیشرفته پژوهش، کارایی و مهارت علمی و عملی پیدا کند.
- (۳) پژوهشگر باید بتواند با برنامه‌ریزی و اجرا و ارزیابی به تجزیه و تحلیل و حل مشکلات بپردازد.
- (۴) از این بیان، این نتیجه را می‌گیریم که هیچ‌گاه نباید عنصری از عناصر داستان را جداگانه مورد ارزیابی قرار داد.

۱۳۳- کاربرد معنایی ردیف در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) غم دوران جهان کرد مرا پیر و چه غم
  - (۲) بناوک غمزه جادو به من انداز که من
  - (۳) تا نسیمی ز سر زلف تو یابم چو صبا
  - (۴) در سر کوی دلارام به جان می‌گردم
- بخت اگر یار شود باز جوان می‌گردم
پیش تیرت ز پی نام و نشان می‌گردم
شب همه شب من بیمار به جان می‌گردم
روز و شب در پی دل گرد جهان می‌گردم

۱۳۴- در کدام بیت، حذف فعل به قرینه معنوی صورت گرفته است؟

- (۱) تو به خوبی و لطافت چو گل و آبی و من
  - (۲) ای صبا بلبل مستم ز گلستان وصال
  - (۳) هر کجا تیر جفای تو من آن جا سپرم
  - (۴) نیست در کوی توام راه خلاص از پس و پیش
- با گل و آب در آمیخته چون خار و خشم
بویی آخر به من آور که اسیر قفسم
هر کجا خوان هوای تو من آن جا مگسم
چه کنم چاره ز پیش آید و دشمن ز پس

۱۳۵- نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر، به ترتیب، کدام است؟

«به داد و دهش گیتی آباد دار / دل زیردستان خود شاد دار»

- (۱) متمم، مفعول، مضاف‌الیه، مسند
- (۲) مسند، مفعول، نهاد، مفعول
- (۳) متمم، نهاد، مفعول، مضاف‌الیه
- (۴) نهاد، مفعول، مفعول، مسند

۱۳۶- در عبارت زیر چند فعل ماضی استمراری و چند فعل ماضی ساده به ترتیب وجود دارد؟
 «بسیار وقت من به شهر رفتی به شغلی. و او گوسفندان را به چرا بردی و به سلامت بازآوردی روزگاری
 برآمد روزی گوسفندان بشمردم، چندین گوسفند کم آمد.»

(۱) سه - سه (۲) چهار - دو (۳) دو - چهار (۴) یک - پنج

۱۳۷- در کدام بیت یک متمم همراه با دو حرف اضافه به کار رفته است؟

- (۱) بشد تیز، رهام با خود و گبر / همی گرد رزم اندر آمد به ابر
 (۲) ز بیم سپهد همه راستان / بر آن کار گشتند هم داستان
 (۳) همه تیغ و گرز و کمند آورید / به ایرانیان تنگ و بند آورید
 (۴) بیامد که جوید ز ایران نبرد / سر هم نبرد اندر آرد به گرد

۱۳۸- در کدام ابیات بخشی از جمله حذف شده است؟

- (الف) سر سفله را گردبالش منه / سر مردم آزار بر سنگ به
 (ب) بزرگان نکردند در خود نگاه / خدا بینی از خویشان بین مخواه
 (ج) ز خاک آفریدت خداوند پاک / پس ای بنده افتادگی کن چو خاک
 (د) مکن خیره بر زیردستان ستم / که دستی است بالای دست تو هم

(۱) الف - ج (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) ب - د

۱۳۹- در میان ترکیبات زیر به ترتیب چند ترکیب اضافی و وصفی وجود دارد؟

(صمیمیت مؤاج - آیین محبت - چشمه‌ی مهتاب - راز نهفتنی - جویبار لحظه‌ها - سخن هوشمندانه - عاشق
 صادق - لوح زمردین)

(۱) دو - شش (۲) پنج - سه (۳) چهار - چهار (۴) سه - پنج

۱۴۰- در متن زیر به ترتیب چند واژه‌ی ون‌دی و مرکب وجود دارد؟

«فردوسی این رادمرد تاریخ ایران زمین، در کتاب شاهنامه‌ی خود که شناسنامه‌ی مردم ایران است، حس
 شرافتمندی، ارزش، وطن‌دوستی و آزادگی را خوب نمایان می‌سازد.»

(۱) چهار - پنج (۲) سه - پنج (۳) سه - چهار (۴) چهار - چهار

۱۴۱- نقش واژه‌های مشخص شده در عبارت زیر به ترتیب کدام است؟

«آنان (قرآن) می‌خواندند و می‌گفتند: ای (کتاب) مقدس، ما نسبت به تو (وفادار) بوده‌ایم و در برابر تو جان
 خود را فدا خواهیم کرد.»

(۱) مفعول - منادا - مسند - مضاف‌الیه (۲) مفعول - نهاد - مسند - مفعول
 (۳) نهاد - منادا - متمم - مضاف‌الیه (۴) نهاد - مسند - متمم - مفعول

۱۴۲- گروه اسمی در کدام گزینه براساس الگوی (هسته - مضاف‌الیه - مضاف‌الیه - صفت) است؟

(۱) مدارس نمونه‌ی دولتی پیشرفته (۲) شیوه‌ی برداشت محصولات پاییزی
 (۳) کاربرد مناسب شبکه‌ی معنایی (۴) فروزان‌ترین ستاره شب آسمان

۱۴۳- نویسنده‌ی کتاب‌های «نگارستان - اخلاق محسنی - لطایف الطوائف» به ترتیب چه کسانی هستند؟

- (۱) معین‌الدین جوینی - محمد بن منور - عنصرالمعالی کیکاوس
- (۲) معین‌الدین جوینی - حسین واعظ کاشفی - فخرالدین علی صفی
- (۳) سعدی - حسین واعظ کاشفی - فخرالدین علی صفی
- (۴) سعدی - محمد بن منور - خواجه نظام‌الملک طوسی

۱۴۴- کدام گروه از ترکیبات همگی اضافی‌اند؟

- (۱) باغ بینش - پای افزار وصله‌دار - قلب سپه
- (۲) بازوان اندیشه - پرده‌ی نیلوفری - گران‌مایه جفت
- (۳) سیمای شب - راه نظر - گهر تابناک
- (۴) دست‌مایه‌ی شادی - تماشاگه راز - تکیه‌گه خیال

۱۴۵- نقش دستوری واژه‌ی مشخص شده در کدام عبارت درست است؟

- (۱) هر که با بدن نشیند نیکی نبیند (نهاد)
- (۲) هنر چشمه‌ی زاینده است و دولت پاینده (مسند)
- (۳) متکلم را تا کسی عیب نگیرد، سخنش صلاح نپذیرد (مفعول)
- (۴) خبری که دانی دلی بیازاد تو خاموش باش تا دیگری بیارد (متمم)

۱۴۶- کاربرد «را» در کدام عبارات یکسان است؟

- (الف) اتفاق را چون شاه بدن نزدیکی رسید خیر در مشرق منتشر گشت.
- (ب) مرا دل از سخنان بی‌اساس او بسیار بگرفت.
- (ج) ای پادشاه چرا خلق را پریشان می‌کنی مگر سر شاهی نداری؟
- (د) مردم آزاری را حکایت کنند که سنگی بر صالحی زد.

- (۱) الف - ب   (۲) الف - د   (۳) ج - د   (۴) ب - ج

۱۴۷- کدام دو بیت دارای شیوه‌ی بلاغی است؟

- (الف) هر بهاران کز نسیم گل برآید بویتان / رنگ هر گل، یادگار از هر گل رخسار باد
- (ب) پیر هم در وجد و جانبازی است از ذوق شما / یا رب از وجد شما هر طبع، بر خوردار باد
- (ج) آن کرامت‌ها که در حق اسیران کرده‌اند / درسی از دین خدا در خاطر کفار باد
- (د) چشمم از آینه‌داران خط و خالش گشت / لبم از بوسه‌ربایان بر و دوشش باد

- (۱) الف - ج   (۲) ب - ج   (۳) ب - د   (۴) الف - ب

۱۴۸- در کدام مصراع جابه‌جایی و جهش ضمیر متصل صورت گرفته است؟

- (۱) چو نوح نوحه‌گر زان رو که در چشم است طوفانم (۲) سراندازی، سرافرازم، تهی دستی جهان بازم
- (۳) همای گلشن قدسم نه صید دانه و دامم (۴) سپهر مهر را ماهم، جهان عشق را شادم

۱۴۹- در متن زیر کدام نوع فعل وجود ندارد؟

«اگر به تاریخ تفکر بشر احاطه داشتیم، می‌توانستیم منشأ عرفان را بیابیم و بگوییم چه عواملی در رشد آن اثر داشته است.»

- (۱) مضارع التزامی   (۲) مضارع اخباری   (۳) ماضی نقلی   (۴) ماضی ساده

۱۵۰- در میان واژه‌های زیر به ترتیب چند واژه‌ی مرکب و وندی وجود دارد؟

- «مالامال - جوانمرد - دانش‌سرا - دوگانه - دوبیتی - سبزه‌زار - بالادست - پابره‌نه - دانشمند - رفتار»
- (۱) چهار - چهار   (۲) پنج - سه   (۳) شش - پنج   (۴) سه - چهار

۱۵۱- در کدام بیت متمم دارای دو حرف اضافه است؟

- (۱) بُد بر زمین پشه را جایگاه / نه اندر هوا باد را مانده راه
- (۲) ز جوش سواران وز گرد پیل / زمین شد به کردار دریای نیل
- (۳) ز دشت سواران نیزه وران / برآریم گرد از کران تا کران
- (۴) یکی گرد بر شد که گفتم سپهر / به دریای قیر اندر اندود چهر

۱۵۲- در کدام گروه واژه‌ها هسته و وابسته‌های آن مطابق گروه زیر است؟

«هزارمین سالگرد وفات فردوسی حکیم»

- (۱) دهمین فیلم مستند حیات وحش
- (۲) صدمین کتاب صوتی این کتابخانه
- (۳) دومین همایش جهانی زبان فارسی
- (۴) اولین کارخانه‌ی تولید مواد شیمیایی

۱۵۳- کدام عبارت جمله‌ی مرکب است؟

- (۱) صف طویل رزمندگان تازه نفس با آرامش و اطمینان وسعت جبهه فتح را به سوی فتوحات آینده طی می‌کنند.
- (۲) اینجا سوله‌ای است که گردان عبدالله آخرین لحظات خود را در آن می‌گذراندند.
- (۳) آن‌ها با اشتیاق خود را به قایق‌ها می‌رسانند و ساحل را به سوی قلعه‌های فتح ترک می‌کنند.
- (۴) ساعتی پیش به شروع حمله نمانده است و این جا آینه‌ی تجلی همه تاریخ است.

۱۵۴- در کدام مصرع ضمیر متصل نقش مضاف‌الیهی دارد؟

- (۱) گرت ز دست برآید چون نخل باش کریم
- (۲) باغبان هم‌چو نسیم ز در خویش مران
- (۳) دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست
- (۴) گر خوانمش قیامت دنیا، بعید نیست

۱۵۵- با توجه به سطح واژگانی قلمرو زبانی، در کدام بیت، هر سه نوع ساختمان وندی، مرکب و وندی - مرکب، یافت می‌شود؟

- (۱) بر رهگذرت دینی و دین دانه و دام است / در دام مقید مشو و دانه رها کن
- (۲) ای خواجه مرا با می و میخانه رها کن / جان من دلخسته به جانانه رها کن
- (۳) گنج است غم عشقت و ویران دل خواجه / از بحر دلم گنج به ویرانه رها کن
- (۴) گر مرتبه‌ی یار ز بیگانگی ماست / گو مرتبه‌ی خویش به بیگانه رها کن

۱۵۶- ساختمان کدام گروه اسمی براساس نمودار زیر است؟

«اسم + صفت + مضاف‌الیه»

- (۱) درگیری‌های شدید این دانشجو
- (۲) درختان سرسبز جنگل
- (۳) آسمان زیبای لاجوردی
- (۴) کار سخت شبانه

۱۵۷- در کدام بیت حذف فعل صورت گرفته است؟

- (۱) مترس از محبت که خاکت کند / که باقی شوی گر هلاکت کند
- (۲) یکی قطره باران ز ابری چکید / خججل شد چو پهنای دریا بدید
- (۳) عبادت به اخلاص نیت نکوست / و گرنه چه آید ز بی‌مغز پوست؟
- (۴) به نام خدایی که جان آفرید / سخن گفتن اندر زبان آفرید

۱۵۸- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده به ترتیب کدام است؟

«دیگر در چهره‌ها (آثار) نشاط و شادی دیده نمی‌شود مثل این که (دستی) بی‌رحمانه همه‌ی گل‌های (شادی) را از مزرعه‌ی لب‌ها چیده است.»

- (۱) نهاد - نهاد - مفعول
(۲) نهاد - نهاد - مضاف‌الیه
(۳) مسند - مفعول - مضاف‌الیه
(۴) مفعول - مسند - مفعول

۱۵۹- در کدام گروه همه‌ی واژه‌ها وندی - مرکب‌اند؟

- (۱) دوچرخه‌سوار - پیراسته‌نویسی - فرمان‌روا
(۲) پیروزمندانه - ساده‌نویسی - آموزش و پرورش
(۳) سیاه چادر - دانشگاه - خوش‌آواز
(۴) واژه‌گزین - پیش‌ساخته - سی و سه پل

۱۶۰- فعل «شدیم» در کدام بیت با سایر ابیات تفاوت معنایی دارد؟

- (۱) مستی می به نظر هیچ نیامد ما را / تا خراب از نظر مردم هشیار شدیم
(۲) نقد جان بر سر سودای جنون باخته‌ایم / ایمن از وسوسه‌ی عقل زیان کار شدیم
(۳) کار شد تنگ چنان در دل بیچاره ما / کز پی چاره بر غیر به ناچار شدیم
(۴) دست غیب از بدرد پرده‌ی ما را نه عجب / چرا با خبر از پرده‌ی اسرار شدیم

۱۶۱- در عبارت زیر کدام نوع فعل وجود ندارد؟

«خنده‌ای کرد و گفت: اصل زندگی من نظم و ترتیب است زیرا عقیده دارم این دنیا با این همه شلوغی که به نظر می‌رسد، همیشه تابع نظم معینی بوده است. ما باید با طبیعت هم‌ساز بشویم.»

- (۱) ماضی بعید (۲) مضارع اخباری (۳) ماضی ساده (۴) ماضی نقلی

۱۶۲- قافیه‌ی کدام بیت، واژه‌ی مرکب است؟

- (۱) عهد بشکستی و من بر سر پیمان بودم / شاکر نعمت و پرورده‌ی احسان بودم
(۲) تا مگر یک نفسم بوی تو آرد دم صبح / همه شب منتظر مرغ سحرخوان بودم
(۳) خار عشقت نه چنان پای نشاط آبله کرد / که سر سبزه و پروای گلستان بودم
(۴) آمدی وه که چه مشتاق و پریشان بودم / تا برفتی ز برم صورت بی جان بودم

۱۶۳- با توجه به متن زیر به ترتیب «مفعول - مضاف‌الیه - مسند و نهاد» کدام است؟

«یاران بخندیدند و ظرافتش پسندیدند و سفره‌ای بزرگ پیش آوردند. صاحب دعوت گفت: این طعام هدیه به شما درویشان است.»

- (۱) سفره‌ای بزرگ - ش - شما - صاحب دعوت
(۲) سفره - ش - هدیه - طعام
(۳) ظرافت - پیش - درویشان - یاران
(۴) ش - دعوت - شما درویشان - این طعام

۱۶۴- در کدام مصرع «و» عطف وجود دارد؟

- (۱) بخور آن‌چه داری و اندوه مخور
(۲) بدو گفت برگرد و اینجا بمان
(۳) نکو بایدت نام و نیکی قبول
(۴) تو دست از وی و روزگارش بدار

۱۶۵- در کدام مصراع «ترکیب وصفی و اضافی» هر دو یافت می‌شود؟

- (۱) ملک با دل خویش در گفت‌وگو
(۲) پسند آمدش حسن گفتار مرد
(۳) برد بر دل از جور غم بارها
(۴) ز هر نوعی اخلاق او کشف کرد

۱۶۶- در همه ابیات «شیوه بلاغی» به چشم می‌خورد، به جز:

- (۱) چو سهراب شیر اوژن او را بدید / ز باد جوانی دلش بردمید
- (۲) چو بشنید رستم سرش خیره گشت / جهان پیش چشم اندرش تیره گشت
- (۳) بدو گفت کاین بر من از من رسید / زمانه به دست تو دادم کلید
- (۴) از این نامداران گردن‌کشان / کسی هم برد سوی رستم نشان

۱۶۷- نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر، به ترتیب، کدام است؟

«جز از جام توحید (هرگز) ننوشم / زنی گر به تیغ (ستم) (گردن) (من)»

- (۱) قید، متمم، مفعول (۲) قید، مضاف‌الیه، مفعول (۳) مفعول، مضاف‌الیه، مسند (۴) نهاد، متمم، مسند

۱۶۸- در همه مصراع‌های «منادا» یافت می‌شود؛ به جز:

- (۱) هر ذره را فروغی چندین قمر توان کرد
- (۲) هیچ نگردم به گرد عشق، فروغی
- (۳) رخس را مه مگو هرگز فروغی
- (۴) فروغ طبع فروغی گرفت عالم را

۱۶۹- نقش‌های «مسند»، «معطوف»، «متمم»، «مفعول» و «نهاد» به ترتیب در کدام گزینه‌ها به درستی مشخص شده‌اند؟

- (الف) دل از من برد و (روی) از من نهان کرد / خدا را با که این بازی توان کرد
- (ب) زان (یار) دل‌نوازم شکری‌ست با شکایت / گر نکته‌دان عشقی خوش بشنو این حکایت
- (ج) خرد را و (جان) را همی‌سنجد او / در اندیشه سخته کی گنجد او؟
- (د) خود دو (پیغمبر) به هم کی ضد شدند / معجزات از همدگر کی بستند؟
- (ه) پیامد (دوان) سوی اسفندیار / بگفت آن‌چه بشنید از آن نامدار
- (و) من تو را (مشغول) می‌کردم دلا / یاد آن افسانه کردی عاقبت

- (۱) و - ج - ب - ه - الف - د
- (۲) الف - ج - ب - و - د - ه
- (۳) و - ج - ب - د - الف - ه
- (۴) و - الف - د - ب - ه - ج

۱۷۰- در متن زیر، به ترتیب چند واژه «وندی»، «مرکب» و «وندی - مرکب» دیده می‌شود؟

گفته‌اند «نیکوترین، از بهر آن بود که یوسف صدیق وفادار بود و یعقوب، خود، او را به صبر آموزگار بود، و

زلیخا در عشق و درد او بی‌قرار بود، و اندوه و شادی در این قصه بسیار بود، و خبردهنده از او ملک جبار بود»

- (۱) سه، یک، یک (۲) چهار، دو، یک (۳) سه، یک، دو (۴) چهار، یک، یک

۱۷۱- «نقش دستوری» کدام واژه در کمانک روبه‌روی آن نادرست آمده است؟

- (۱) فلک باخت از سهم آن جنگ رنگ / بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ (جنگ: نهاد)
- (۲) متاب از روزن ای ماه دل‌افروزم، چه اصراری / که شمع کشته‌ام بینی و زندان غم‌افزا را ((م: مفعول))
- (۳) در بارگاه قدس که جای ملال نیست / سرهای قدسیان، همه بر زانوی غم است (غم: متمم)
- (۴) از هر طرف که رفتم جز وحشتم نیفزود / زنهار از این بیابان، وین راه بی‌نهایت (م: مضاف‌الیه)

۱۷۲- در کدام گزینه تمام توضیحات درون کمازک درست هستند؟

- (۱) آن‌ها تاریخ آینده بشریت را می‌سازند و آینده بشریت آینده الهی است (دو جمله ساده، نهاد جمله دوم: آینده بشریت، زمان فعل جمله اول: مضارع مستمر)
- (۲) بیا دل بر دل پردرد من نه / بیا رخ بر رخ زرد من نه (پردرد: مضاف‌الیه، رخان، متمم، مجموعاً شامل چهار جمله)
- (۳) به رستم بر آن‌گه ببارید تیر / تهمتن بدو گفت بر خیره‌خیر ... («آن»: صفت اشاره، «گه»: هسته گروه اسمی مشترک با قید، «و» خیره‌خیر: واژه وندی - مرکب)
- (۴) شگفت آمدش گفت از ایران‌سپاه / چنین دختر آید به آوردگاه (زمان فعل‌ها، به‌ترتیب: ماضی بعید، ماضی ساده، مضارع التزامی)

۱۷۳- نقش‌های «مسند»، «معطوف»، «متمم»، «قید»، «مفعول» و «نهاد» به ترتیب در کدام گزینه‌ها به درستی مشخص شده‌اند؟

- (الف) دل از من برد و روی از من نهان کرد / خدا را با که این بازی توان کرد
- (ب) زان یار دل‌نوازم شکری‌ست با شکایت / گر نکته‌دان عشقی خوش بشنو این حکایت
- (ج) خرد را و جان را همی‌سنجد او / معجزات از همدگر کی بستند؟
- (د) خود دو پیغمبر به هم کی ضد شدند / معجزات از همدگر کی بستند؟
- (هـ) بیامد دوان سوی اسفندیار / بگفت آن چه بشنید از آن نامدار
- (و) من تو را مشغول می‌کردم دلا / یاد آن افسانه کردی عاقبت

- (۱) و - ج - ب - ه - الف - د
- (۲) الف - ج - ب - و - د - ه
- (۳) و - ج - ب - د - الف - ه
- (۴) و - الف - د - ب - ه - ج

۱۷۴- در متن زیر، به ترتیب چند واژه «وندی»، «مرکب» و «وندی - مرکب» دیده می‌شود؟

- گفته‌اند «نیکوترین»، از بهر آن بود که یوسف صدیق وفادار بود و یعقوب، خود، او را به صبر آموزگار بود، و زلیخا در عشق و درد او بی‌قرار بود، و اندوه و شادی در این قصه بسیار بود، و خبردهنده از او ملک جبار بود.
- (۱) سه، یک، یک (۲) چهار، دو، یک (۳) سه، یک، دو (۴) چهار، یک، یک

۱۷۵- در متن زیر، به ترتیب چند «وابسته‌ی پسین» و چند «وابسته‌ی پیشین» وجود دارد؟

- «آثار بزرگ ادبی جز سه ویژگی پایندگی، گستردگی و مقبولیت عام، از ویژگی‌های دیگر نیز برخوردارند که از آن‌ها می‌توان به ابداع، صمیمیت و خلوص و بیان دغدغه‌های مشترک انسانی اشاره کرد.»
- (۱) ۱ - ۱۳ (۲) ۲ - ۱۳ (۳) ۱ - ۱۴ (۴) ۲ - ۱۴

۱۷۶- نقش دستوری ضمیر متصل «م» در پایان همه‌ی بیت‌ها یکسان است، به جز .....

- (۱) یک روز به بندگی قبولم کن / ای مرهم ریش و مونس جانم
- (۲) ای راحت اندرون مجروحم / جمعیت خاطر پریشانم
- (۳) گویند بدار دستش از دامن / تا دست بدارد از گریبانم
- (۴) آن‌کس که مرا به باغ می‌خواند / بی روی تو می‌برد به زندانم

۱۷۷- در کدام گزینه «واو» ربط به کار نرفته است؟

- ۱) آن دو هندوی سیه‌کار کمندانداز را / هم‌چون دزدان بسته و بر آفتاب انداخته‌ست
- ۲) یاران همه مخمور و قدح پر می‌ناب است / ما جمله جگر‌تشنه و عالم همه آب است
- ۳) ز درمان بگذر و با درد می‌ساز / که صاحب‌درد را درمان حجاب است
- ۴) میان مشک و خطت فرق نیست یک سر موی / ولیک موی تو از مشک بر سر آمده است

۱۷۸- در عبارت زیر چند «وابسته‌ی پسین» وجود دارد؟

«تحمیدیه‌ها از زبانی فاخر و هنری برخوردارند و نمونه‌هایی اعلا از بلاغت زبان فارسی به شمار می‌روند.»

- ۹ (۱)   ۱۰ (۲)   ۸ (۳)   ۷ (۴)

۱۷۹- در کدام بیت میان واژه‌های مشخص شده رابطه‌ی معنایی «تضمّن» وجود ندارد؟

- ۱) ای چرخ بسی لیل و نهار آوردی / گه فصل خزان و گه بهار آوردی
- ۲) گر آید از تو به رویم هزار تیر جفا / جفاست گر مژه بر هم زخم ز پیکانش
- ۳) گشود پیر در خمّ و باغبان در باغ / شراب و شهد به بازار و گل به بار آمد
- ۴) سحر می‌گفت خاکستر صبا را / فسرد از باد این صحرا شرارم

۱۸۰- نقش دستوری کدام واژه مشخص شده متفاوت است؟

- ۱) تو نبینی برگ‌ها را کف زدن / گوش دل باید نه این گوش بدن
- ۲) گوش سر بر بند از هزل و دروغ / تا نبینی شهر جان با فروغ
- ۳) لیک الله الله ای قوم جلیل / تا نباشد خوردتان فرزند پیل
- ۴) ورنه کی کردی به یک چوبی هنر / موسی‌ای فرعون را زیر و زبر؟

کف‌زدن
گوش
خوردتان
فرعون

۱۸۱- کدام بیت هم جهش ضمیر دارد و هم واژه‌ای با نقش دستوری منادا؟

- ۱) جامعه‌ای در عشق و رندی نیز می‌باید درید / در لباس زهد تا کی روزگارم بگذرد؟
- ۲) نیست کارم غیر مستی کار این کار است و بس / می‌بده ساقی مهل تا روزگارم بگذرد
- ۳) مرقدم گردد بهشتی بعد مردن سال‌ها / یک نفس گر گل‌عداری بر مزارم بگذرد
- ۴) در غم بیهوده سال دگر ای فیض چند / سربه‌سر امسال روز و شب چو پارم بگذرد؟

۱۸۲- تعداد و نوع واژه‌های غیرساده کدام عبارت در برابر آن نادرست ذکر شده است؟

- ۱) کودک با نگاه تضرع‌آمیز و وحشت‌زده، از تاریکی به فروشنده‌گان نگاه می‌کرد.
- ۲) یک مرگب، دو وندی، یک وندی مرگب
- ۳) تیمور کشورگشا که از مزار اسرارآمیز فردوسی غرق در اندیشه بود، از کشتار مردم توس دست کشید.
- ۴) دو مرکب، سه وندی
- ۵) کاربرد مناسب شبکه معنایی، سبب زیبایی و دلنشینی سخن می‌شود و آرایه می‌سازد.
- ۶) یک مرگب، دو وندی، یک وندی مرگب
- ۷) در آن تاریکی، لرزش شبانه کوکب درخشان، به یک زخم نورافشان شبیه بود.
- ۸) یک مرگب، چهار وندی

۱۸۳- در همه گزینیه‌ها به جز گزینیه ..... شیوه بلاغی دیده می‌شود.

- (۱) بپرسید بهرام کاین مرد کیست / بدین سر به گیتی که خواهد گریست
- (۲) چه سازی و درمان این کار چیست / بر این رفته تا چند خواهی گریست
- (۳) تا نگردی چو آسمان یکرنگ / کی روی بر فلک چو هفت اورنگ
- (۴) ای که داری طمع مهر و وفا از خوبان / پاکبازی ز حریفان دعا می‌طلبی

۱۸۴- در کدام بیت هر دو نوع جمله «ساده» و «غیرساده» وجود دارد؟

- (۱) رفتیم اگر ملول شدی از نشست ما / فرمای خدمتی که برآید ز دست ما
- (۲) درون ما ز تو یک دم نمی‌شود خالی / کنون که شهر گرفتی روا مدار خراب
- (۳) سودای لب شکر دهانان / بس توبه صالحان که بشکست
- (۴) مشتری را بهای روی تو نیست / من بدین مفلسی خریدارت

۱۸۵- نقش ضمیر پیوسته در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) عاشق صادق از ملامت دوست / گر برنجد به دوست مشمارش
- (۲) وز سخن گفتنش چنان مستم / که ندانم جواب گفتارش
- (۳) دوش آن غم دل که می‌نهفتم / باد سحرش ببرد سرپوش
- (۴) میان خلق ندیدی که چون دویدمت از پی / زهی خجالت مردم، چرا به سر ندویدم

۱۸۶- در کدام بیت، ساختمان هسته گروه اسمی، «وندی» است؟

- (۱) دلست به وصل گل ای بلبل صبا خوش باد / که در چمن همه گل‌بازگ عاشقانه توست
- (۲) قد خمیده پیران به عجز می‌گوید / که عمر بار گران گشت و بر سر افتاده است
- (۳) بعد از اینم چه غم از تیر کج انداز حسود / چون به محسوب کمان‌بروی خود پیوستم
- (۴) مرغ خوش‌خون را بشارت باد کاندرا راه عشق / دوست را با ناله شب‌های بیداران خوش است

۱۸۷- در کدام بیت، مورد مشخص شده در داخل کمانک دیده می‌شود؟

- (۱) وقتی دل سودایی، می‌رفت به بستان‌ها / بی‌خویشتم کردی، بوی گل و ریحان‌ها (فعل ماضی دوم شخص مفرد)
- (۲) برخاست به لب دریا روی دوست دیدن / بنشست به گفتن و شنیدن (حرف ربط پیوند)
- (۳) سعدی به لب دریا درانه کجایابی / در کام نهنگان رو گر می‌طلبی کامی (ترکیب وصفی)
- (۴) به خون، گر کشی خاک من، دشمن من / بجوشد گل اندر گل از گلشن من (منادا)

۱۸۸- نقش دستوری کلمات مشخص شده در کدام بیت نادرست است؟

- (۱) قطره دانش که بخشیدی ز پیش / متصل گردان به دریاها خویش (نهاد - مضاف‌الیه)
- (۲) غیبت نکرده‌ای که شوم طالب حضور / پنهان نگشته‌ای که هویدا کنم تو را (مسند - مسند)
- (۳) در چراغ دو چشمم او زد تیغ / نامدش کشتن چراغ دریغ (مفعول - نهاد)
- (۴) از چه ای کل، با کلان آمیختی؟ / تو مگر از شیشه روغن ریختی؟! (متمم - مفعول)

۱۸۹- در کدام بیت «جمله غیر ساده» دیده می‌شود؟

- ۱) در خطاب آدمی، ناطق بدی / در نوای طوطیان حاذق بدی
- ۲) از سوی خانه بیامد خواجه‌اش / بر دکان بنشست فارغ، خواجه‌وش
- ۳) دید پرروغن دکان و جامه چرب / بر سرش زد، گشت طوطی کل ز ضرب
- ۴) دست من بشکسته بودی آن زمان / چون زدم من بر سر آن خوش‌زبان

۱۹۰- در کدام بیت نقش دستوری واژه مشخص شده، نادرست است؟

- ۱) جامه و رخت و گوهرش برداشت / مرد بی‌دیده را تهی بگذاشت (صفت)
- ۲) در دکان بودی نگهبان دکان / نکته گفتی با همه سوداگران (نهاد)
- ۳) بعد سه روز و سه شب حیران و زار / بر دکان بنشسته بد نومیدوار (قید)
- ۴) گفت مردم ز تشنگی دریاب / آتشم را بکش به لختی آب (مضاف‌الیه)

۱۹۱- در متن زیر همه افعال ذکر شده وجود دارند، به جز:

«گفت: از تو فریب نخواهم خورد. اکنون که تشنه‌ای، لعل می‌بخشی و چون به شهر رسیدیم، آن را

بازمی‌ستانی. چیزی به من ببخش که هرگز نتوانی آن را پس بگیری.»

- ۱) ماضی نقلی (۲) آینده (۳) امر (۴) مضارع التزامی

۱۹۲- نوع «را» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) گر حقیقت نشدت واقعه‌ی جانی من / زلف را پرس که از کیست پریشانی من
- ۲) به مهلتی که سپهرت دهد ز راه مرو / تو را که گفت که این زال ترک دستان گفت
- ۳) دو هفته شد که ندیدم مه دو هفته‌ی خود را / کجا روم؟ به که گویم غم نهفته‌ی خود را؟
- ۴) رندان تشنه لب را آبی نمی‌دهد کس / گویی ولی‌شناسان رفتند از این ولایت

۱۹۳- نوع «او» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) هم‌چو خورشید و ماه درتابد / عشق تو هر شبی ز روزن من
- ۲) زمین بستر و خاک بالین او / شده تیره روشن جهان‌بین او
- ۳) گل اندک‌عمر و چندان باد در سر! / چگونه خنده ناید گلستان را؟! / او بدی گوید و او را شاید / من نکو گویم و آن را شایم

۱۹۴- در کدام گزینه معنی واژه‌ی «شدن» متفاوت است؟

- ۱) وز آن جایگه شد سوی تخت باز / همی گفت با داور پاک راز
- ۲) چو شب روز شد کس نیامد به جنگ / دو جنگی گرفتند ساز درنگ
- ۳) خرامید و شد سوی آرامگاه / همی کرد گیتی به آیین و راه
- ۴) بشد تیز ره‌ام با خود و گبر / همی گرد رزم اندر آمد به ابر

۱۹۵- نقش دستوری واژه «ناگهان» در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) ضمیر دل نگشایم به کس مرا آن‌به / که روزگار غیور است و ناگهان گیرد
- ۲) ای رستخیز ناگهان وی رحمت بی‌متها / ای آتشی افروخته در بیشه‌اندیشه‌ها
- ۳) چو فتنه مست شود ناگهان برآشوبند / چه چیز بند کند مست بی‌محابا را؟
- ۴) ناگهان گردی بخیزد زان سوی محو فنا / که تو را وهمی نبوده زان طریق ماورا

۱۹۶- ابیات زیر همگی از غزلی از خواجهی کرمانی است. نقش دستوری واژه قافیه در کدام بیت، مفعول است؟

- (۱) روز باران نتوان بار سفر بست و لیک / پیش طوفان سرشکم چه محل باران را
- (۲) دستگاهیست پر از نافه آهوی تتر / حلقه سنبل مشکین تو عطاران را
- (۳) وصل یوسف ندهد دست به صد جان عزیز / این چه سودای محال است خریداران را
- (۴) حال خواجه ز سر کوی خرابات پپرس / که نیابی به در صومعه خمّاران را

۱۹۷- کدام بیت فعل ماضی نقلی سوم شخص مفرد دارد؟

- (۱) پاس صحبت داشتن آسایش از من برده بود / زیر دامان خموشی رفتم، آسودم چو شمع
- (۲) گفت آن کاین دم پذیرد کی بمیرد جان او؟ / با خدا باقی بود آن کز خدا مست آمدست
- (۳) به خدا که در دو عالم اثر از فنا نماند / چو علی گرفته باشد سر چشمه بقا را
- (۴) با چنین حیرتم از دست بشد صرفه کار / در غم افزوده‌ام آنچه از دل و جان کاسته‌ام

۱۹۸- در عبارت زیر به ترتیب چند واژه ساختمان وندی، ساختمان مرگب و ساختمان وندی - مرگب دارند؟

«اگر علاقه مند هستی، بدان نابینا که هیچ اندوخته‌ای نداشت، در آن راه سوزان که آهن در آن از تابش نور نرم می‌شد، در جست‌وجوی آب روان شد. ناله‌ای شنید، چوپان را دید که اسیر بدذاتی رفیق، از تشنگی بی‌تاب و دیده‌اش تار بود.»

- (۱) ده، صفر، یک (۲) نه، یک، یک (۳) نه، یک، دو (۴) ده، صفر، دو

۱۹۹- در کدام بیت جمله غیر ساده وجود دارد؟

- (۱) چشمه چشم من از سرو قدت یابد، آب / رشته جان من از، شمع رخت دارد، تاب
- (۲) کیست کاندردو جهان عاشق دیدار تو نیست؟ / کو کسی کو به دل و دیده خریدار تو نیست؟
- (۳) طوطی خجل فروماند از بلبل زبانت / مجلس پر از شکر شد از پسته دهانت
- (۴) حق که این روی دلستان به تو داد / پادشاهی نیکوان به تو داد

۲۰۰- در کدام بیت واژه‌ای با ساختمان و در نقش دستوری مشخص شده وجود ندارد؟

- (۱) تو شاهدی نه غایب ازیرا خیال تو / از پیش خاطر نگرانم نمی‌رود
- (۲) خونی روانه کرده‌ام از دیده وین عجب / کز حوض قالب آب روانم نمی‌رود
- (۳) ذکر لب تو کرده‌ام ای دوست سالها / هرگز حلاوتش ز دهانم نمی‌رود
- (۴) دامن یقین که ماه‌رخ قاتل من است / جز برای تو ای نگار گمانم نمی‌رود

۲۰۱- توضیح روبه‌روی کدام بیت درست است؟

- (۱) پیاده مرا زان فرستاد، طوس / که تا اسپ بستانم از اشکبوس (دو جمله ساده دارد).
- (۲) سزد گر بداری، سرش در کنار / زمانی برآسایی از کارزار (شیوه بلاغی دیده نمی‌شود).
- (۳) همی تاخت اندر فراز و نشیب / همی زد به گرز و به تیغ و رکیب (کلمه مشخص شده «همان» است).
- (۴) ز فتراک بگشاد پیچان کمند / بینداخت و آمد میانش به بند (نقش دستوری «پیچان» قید است).

۲۰۲- در همه ابیات «متمم» به همراه دو حرف اضافه آمده است، به جز:

- (۱) چو چندی برآمد نیامد کسی / نگه کرد رستم به ره بر بسی
- (۲) به سهراب بر، تیرباران گرفت / چپ و راست، جنگ سواران گرفت
- (۳) به رستم بر، آنکه ببارید تیر / تهمتن بدو گفت: بر خیره خیر ...
- (۴) یکی تیر زد بر بر اسپ اوی / که اسپ اندر آمد ز بالا به روی

۲۰۳- در کدام بیت «را»ی مفعولی دیده می‌شود؟

- ۱) تهمتن بر آشفت و با طوس گفت / که ره‌ام را جام باده است جفت
- ۲) مرا مادرم نام، مرگ تو کرد / زمانه مرا پتک ترگ تو کرد
- ۳) بدو گفت خندان: که نام تو چیست؟ / تن بی‌سرت را که خواهد گریست؟
- ۴) هم‌اکنون تو را، ای نبرده سوار / پیاده بیاموزمت کارزار

۲۰۴- نقش ضمیر «م» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) می‌گیری و می‌زنی به تیرم / تا کشته شدم از این زد و گیر
- ۲) گر تو به تیغ زنی خلاص نباشد / زخم تو خوش‌تر که از رقیب حمایت
- ۳) بگرفت دلم از این خسیسان یا رب / حشری نشری قیامتی آشوبی
- ۴) نشسته‌ام به سر راه آرزو عمری / که ابروی تو نشانده به زیر شمشیرم

۲۰۵- در کدام گزینه جمله‌ی غیر ساده دیده می‌شود؟

- ۱) در اوایل قرن هفتم مغولان به ایران حمله کردند و کم‌کم بر نواحی مختلف ایران چیرگی یافتند.
- ۲) خراسان به عنوان کانون فرهنگ ایران ویران شد و مدارس فراوانی که مهد علم و فرهنگ بودند از بین رفتند.
- ۳) در این دوره شاعران و نویسندگان از معشوق زمینی فاصله گرفتند و به عرفان روی آوردند.
- ۴) اینان ادیبان توانایی هستند که آثاری ماندگار در ادبیات فارسی پدید آورده‌اند.

۲۰۶- در کدام گزینه گروه اسمی با الگوی «هسته (اسم) + وابسته (صفت) + وابسته (مضاف‌الیه)» وجود دارد؟

- ۱) بگشا به شیوه نرگس پر خواب مست را / و از رشک چشم نرگس رعنا به خواب کن
- ۲) از دام زلف و دانه‌ی خال تو در جهان / یک مرغ دل‌نماند نگشته شکار حسن
- ۳) مراد دل ز تماشای باغ عالم چیست / به دست مردم چشم از رخ تو گل چیدن
- ۴) مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو / یادم از کشته خویش آمد و هنگام درو

۲۰۷- ساختمان قافیه در همه‌ی گزینه‌ها واژه‌ای «وندی - مرگب» است، به جز ..... .

- ۱) مست بگذشت و نظر بر من درویش انداخت / گفت ای چشم و چراغ همه شیرین‌سخنان
- ۲) کم‌تر از ذره‌نهای پست مشو مهر بورز / تا به خلوتگه خورشید رسی چرخ‌زنان
- ۳) دامن دوست به دست آر و ز دشمن بگسل / مرد یزدان شو و فارغ گذر از اهرمان
- ۴) بر جهان تکیه مکن ور قدحی می‌داری / شادی زهره‌جبینان خور و نازک‌بدنان

۲۰۸- در همه‌ی گزینه‌ها نوع «واو» یکسان است، به جز ..... .

- ۱) هر شب چو چراغ چشم دارم / تا چشم من و چراغ من کو
- ۲) آستین بر دست پوشید از بهار برگ شاخ / میوه پنهان کرده از خورشید و مه در آستین
- ۳) من از مهری که دارم برنگردم / تو را گر خاطر مهر است و گر کین
- ۴) مثال عاشق و معشوق شمع و پروانه‌ست / سر هلاک نداری مگرد پیرامون

۲۰۹- ساختمان «واژه‌ی قافیه» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) ساعد دل چون نداشت قوت بازوی صبر / دست غمش در شکست پنجه نیروی من
- ۲) عشق به تاراج داد رخت صبوری دل / می‌نکند بخت شور خیمه ز پهلوی من
- ۳) جور کشم بنده‌وار ور کشدم حاکم است / خیره‌کشی کار اوست بارکشی خوی من
- ۴) ای گل خوش‌بوی من یاد کنی بعد از این / سعدی بیچاره بود بلبل خوشگوی من

۲۱۰- معنی واژه‌ی «شدن» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) سوی زابلستان نهادند روی / جهان شد سراسر پر از گفت‌وگویی
- ۲) شو پنبه‌ی جهل برکش از گوش / بشنو سخنی به طعم شکر
- ۳) بدان خانه‌ی باستانی شدم / به هنجار چون آزمایشگری
- ۴) بدو گفت بشتاب و برکش سپاه / نگه کن که لشکر کجا شد ز راه

۲۱۱- نقش دستوری واژه‌ی مشخص شده در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) نبض دل بی‌تابان، زین دست نمی‌جنبد / این موج سبک جولان، دریای دگر دارد
- ۲) چون نی نوازشی به لب خویش کن مرا / زان پیش‌تر که بند من از بند بگسلد
- ۳) دل را نگاه گرم تو دیوانه می‌کند / آینه را رخ تو پری‌خانه می‌کند
- ۴) برنمی‌آید صدا از شیشه چون شد توتیا / سرگذشت سنگ طفلان از من شیدا می‌پرس

۲۱۲- نوع «واو» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) صائب ز بس تردد خاطر، که نیست باد! / در خانه‌ایم و رنج سفر می‌بریم ما
- ۲) درون خانه خزان و بهار یک‌رنگ است / ز خویش خیمه برون زن، بهار را دریاب
- ۳) در وصل و هجر، سوختگان گریه می‌کنند / از بهر شمع، خلوت و محفل برابرست
- ۴) به ذوق مطرب و می روزها به شب کردی / شبی به ذوق مناجات کردگار مخسب

۲۱۳- در کدام بیت جمله‌ی غیرساده دیده نمی‌شود؟

- ۱) گر کمیت اشک گلگونم نبودی گرم‌رو / کی شدی روشن به گیتی راز پنهانم چو شمع
- ۲) در میان آب و آتش همچنان سرگرم توست / این دل زار نزار اشک بارانم چو شمع
- ۳) سرفرازم کن شبی از وصل خود ای نازنین / تا منور گردد از دیدارت ایوانم چو شمع
- ۴) همچو صبحم یک نفس باقیست با دیدار تو / چهره بنما دلبراً تا جان برافشانم چو شمع

۲۱۴- در کدام بیت جمله‌ای هست که فعل آن بر متممیش مقدم شده است؟

- ۱) یا رب اندر دل آن خسرو شیرین انداز / که به رحمت گذری بر سر فرهاد کند
- ۲) شاه را به بود از طاعت صدساله و زهد / قدر یک ساعته عمری که در او داد کند
- ۳) حالیا عشوه‌ی ناز تو ز بنیادم برد / تا دگر باره حکیمانه چه بنیاد کند
- ۴) گوهر پاک تو از مدحت ما مستغنیست / فکر مشاطه چه با حسن خداداد کند

۲۱۵- نقش دستوری کدام واژه‌ی مشخص شده متفاوت است؟

- ۱) در اوج ناز و نعمتی ای پادشاه حسن / یا رب مباد تا به قیامت زوال تو
- ۲) در چین زلفش ای دل مسکین چگونه‌ای / کاشفته گفت باد صبا شرح حال تو
- ۳) برخاست بوی گل ز در آشتی درآی / ای نوبهار ما رخ فرخنده فال تو
- ۴) حافظ در این کمند سر سرکشان بسیست / سودای کج میز که نباشد مجال تو

۲۱۶- زمان، شخص یا شمار کدام فعل مشخص شده در ابیات زیر متفاوت است؟

- ۱) به خون گر کشی خاک من، دشمن من / بجوشد گل اندر گل از گلشن من
- ۲) تنم گر بسوزی، به تیرم بدوزی / جدا سازی ای خصم، سر از تن من
- ۳) کجا می‌توانی، ز قلبم ربایی / تو عشق میان من و میهن من
- ۴) جز از جام توحید، هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من

۲۱۷- در همهی گزینه‌ها فعل حذف شده است، به جز ..... .

- ۱) خواهی ز پل صراط آسان گذری / نان ده به جهانیان که نان از همه به
- ۲) نوروز تو بهتر از شب قدر / روی تو نکوتر از مه بدر
- ۳) بهتر از گوهر تو دست قضا / هیچ پیرایه بر زمانه نبست
- ۴) چنین گفت کامروز مردن به نام / به از زنده دشمن بدو شادکام

۲۱۸- در کدام گزینه گروه اسمی با الگوی «هسته (اسم) / وابسته (صفت) / وابسته (مضاف‌الیه)» وجود دارد؟

- ۱) در تاب مرو گر دل گمگشته‌ی ما را / گویند که در حلقه‌ی گیسوی تو باشد
- ۲) خبر برید به خسرو که در ره شیرین / غبار هستی فرهاد کوه‌کن بنشست
- ۳) حدیث حسن بهاران ز هوشیاران پرس / چرا که بلبل بیچاره مست و مدهوش است
- ۴) سپهر جام بلوری ست پر می روشن / زمین قلمرو نورست در شب مهتاب

۲۱۹- در کدام گزینه واژه‌ی «دو تلفظی» به کار نرفته است؟

- ۱) هرکسی را صبح جاویدی ست در دل‌های شب / تشنه آب و خواجه زر، سنگ استخوان بیند به خواب
- ۲) عشق جای عقل شد فرمان‌روای کاینات / بعد از این آسودگی را آسمان بیند به خواب
- ۳) جان چنان وحشت نکرد از تن که رو واپس کند / گرد یوسف را دگر این کاروان بیند به خواب
- ۴) نعمت این روزگار پست خوابی بیش نیست / نیست ممکن سیر گردد هر که نان بیند به خواب

۲۲۰- نوع واو در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) خواجه می ناب خواه چون تشنه‌ئی آب خواه / از دیده شراب خواه وز گوشه‌ی دل کباب
- ۲) دردی کش ازین سپس وندیشه مکن ز کس / فرصت شمر این نفس با هم نفسان شراب
- ۳) آمد که طوف و گشت بخرام به سوی دشت / چون دور بقا گذشت بگذر ز ره عتاب
- ۴) من بنده‌ام و تو شاه من ابر سیه تو ماه / من آه ز منم تو راه من ناله کنم تو خواب

۲۲۱- ساختمان واژه‌ی قافیه در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) ای لب میگون تو هم شکر و هم شراب / وی دل پر خون من هم نمک و هم کباب
- ۲) خط و لب دلکشت طوطی و شکرستان / زلف و رخ مهوشت تیره‌شب و ماهتاب
- ۳) موی تو و شخص من پر گره و پر شکن / چشم تو و بخت من مست می و مست خواب
- ۴) لعل تو در چشم من باده بود در قدح / مهر تو در جان من گنج بود در خراب

۲۲۲- در بیت زیر، «را» در مصراع نخست کاربرد حرف اضافه دارد و در مصراع دوم، نشانه‌ی مفعول است. در کدام

بیت این دو نوع «را» دیده می‌شود؟

«علی ای همای رحمت، تو چه آیتی خدا را / که به ماسوا فکندی، همه سایه‌ی هما را»

- ۱) وقت طرب خوش یافتم آن دلبر طناز را / ساقی بیار آن جام می مطرب بزن آن ساز را
- ۲) با جوانی سرخوشست این پیر بی تدبیر را / جهل باشد با جوانان پنجه کردن پیر را
- ۳) یا رب که داد آینه آن بت پرست را / کو دید حسن خویش و ز ما برد دست را
- ۴) دوست می‌دارم من این نالیدن دلسوز را / تا به هر نوعی که باشد بگذرانم روز را

۲۲۳- همه واژه‌هایی که در گزینه ..... نقش دستوری نهاد دارند تک کلمه‌ای هستند، یعنی وابسته نگرفته‌اند.

- (۱) صاحب دیوان ما گویی نمی‌داند حساب / کاندرا این طغرا نشان حسب‌الله نیست
- (۲) من ار چه در نظر یار خاکسار شدم / رقیب نیز چنین محترم نخواهد ماند
- (۳) شد حلقه قامت من تا بعد از این رقیبت / زین در دگر نراند ما را به هیچ بابی
- (۴) همه کس طالب یارند چه هشیار و چه مست / همه جا خانه‌ی عشق است چه مسجد چه کنشت

۲۲۴- در کدام بیت واژه وندی مرگب وجود ندارد؟

- (۱) صحن بستان ذوق‌بخش و صحبت یاران خوش است / وقت گل خوش باد کز وی وقت میخواران خوش است
- (۲) از زبان سوسن آزاده‌ام آمد به گوش / کاندرا این دیر کهن کار سبکباران خوش است
- (۳) مرغ خوشخوان را بشارت باد کاندرا راه عشق / دوست را با ناله شب‌های بیداران خوش است
- (۴) نیست در بازار عالم خوشدلی و زان که هست / شیوه رندی و خوش‌باشی عیاران خوش است

۲۲۵- در کدام بیت جمله غیرساده دیده نمی‌شود؟

- (۱) طمع مدار که دوری گزینم از رخ خوب / که نیست شرط محبت جدایی از محبوب
- (۲) توقع است که از عاشقان بی‌دل و دین / نظر دریغ ندارند مالکان قلوب
- (۳) نبود شرط محبت که بنالند از دوست / زانک هر درد که از دوست بود عین دواست
- (۴) کباب شد دلم از سوز سینه و آتش عشق / ببرد آبم و خون در دل کباب انداخت

۲۲۶- در کلمات کدام گزینه واژه مشتق دیده می‌شود؟

- (۱) احترام‌گذاری، پاکوب، شهرپور
- (۲) بوقچی، پرداخت، کارآفرین
- (۳) نوآور، قلندرآب، مدعی
- (۴) دهگذر، ناجی، قیچی

۲۲۷- در چند تا از ابیات زیر، جمله‌ی غیرساده دیده می‌شود؟

- از سر من گر قدم، بازگرفتی چه شد / لطف تو صد در گشاد، یک در اگر بست بست
- کام دل خویش یافت، هر که به درد تو مرد / درد دل خویش جست، هر که ز درد تو جست
- خادم نقاش فکر، نقش رخت سال‌ها / خواست که بر لوح جان، بند و صورت نبست

از پی محنت شود، مست محبت، مدام / هر که شراب «بلی»، خورد ز جام الست

- (۱) یک بیت
- (۲) دو بیت
- (۳) سه بیت
- (۴) هر چهار بیت

۲۲۸- نقش دستوری کدام واژه مشخص شده متفاوت است؟

- (۱) مرد هشیار منم، کم خبر از عالم نیست / وین کسی داند، کز عالم ما با خبر است. کسی
- (۲) جان من، همنفس باد سحر خواهد بود / تا ز بویتم نفسی در تن باد سحر است. نفسی
- (۳) خاک باد! سر من، گر سر افسر، دارم / تا به خاک کف پای تو سرم، تاجور است. سرم
- (۴) آخر آن خار که بر رهگذرت نپسندم / بر دل من چه پسندی، که تو را رهگذرست؟ خار

۲۲۹- در کدام گزینه «او» عطف بین کلماتی قرار گرفته که یکی از آن‌ها تحول معنایی یافته است؟

- (۱) باز با دلشدگان ناز و عتابی دارد
- (۲) بدو گفت بشتاب و برکش سپاه
- (۳) مرا میرس ز عدل و ز لطف و انعامش
- (۴) بت شیرین‌دهن و شوخ و شکرخای منی

۲۳۰- در کدام گزینه هسته گروه اسمی در نقش مسند «واژه‌های وندی- مرکب» است؟

- (۱) با پیشرفت صنعت و فن‌آوری، رایانه به کمک پژوهشگران آمده است.
- (۲) قصه‌ها همواره منعکس‌کننده دیدگاه انسان درباره جهان و عوامل ناشناخته آن هستند.
- (۳) کلید موفقیت در تحقیق، پرسش و تلاش برای کشف حقایق و پدیده‌هاست.
- (۴) گره‌افکنی، ایجاد گره و ابهام در روند نمایش از فنون نمایشنامه‌نویسی است.

۲۳۱- نقش کلمات مشخص شده در کدام گزینه درست آمده است؟

- (۱) هرگز ز قفل، قفل گشایش ندیده است: نهاد، مسند
- (۲) هم دعا کن گره از کار تو بگشاید عشق: نهاد، مفعول
- (۳) چیزی شبیه عطر حضور شما کم است: مضاف‌الیه، مسند
- (۴) دور از رخ تو چشم مرا نور نمانده است: متمم، مفعول

۲۳۲- در کدام گزینه واژه‌های وندی و مرکب، هر دو دیده نمی‌شود؟

- (۱) بس نکته‌های نغز و سخن‌های پرنگار / گفتند در ستایش این گنبد کبود
- (۲) هر عهد که با چشم دل‌انگیز تو بستم / امشب همه را چون سر زلف تو شکستم
- (۳) خندیده ای فدای شکرخند ناز تو / آیین خنده با من غمگین نگفته‌ای
- (۴) خروشان و جوشان به کردار موج / فراز آمدند از کران فوج فوج

۲۳۳- کاربرد حرف «و» در تمام گزینه‌ها یکسان است جز گزینه ..... .

- (۱) غزل گفتمی و در سفتی بیا و خوش بخوان حافظ (۲) چرخ و زمین بنده تدبیر توست
- (۳) به آب و رنگ و خال و خط چه حاجت روی زیبا را (۴) به چراغ مه و خورشید نگردد روشن

۲۳۴- در همه گزینه‌ها به جز گزینه ..... «واو ربط» وجود دارد.

- (۱) همه شهر توران گرفته به دست / به ایران شما را سرای و نشست
- (۲) زمین را ببوسید و بردش نماز / بتابید سر سوی راه دراز
- (۳) کنون زین سخن یافتی کام دل / بیارای و بنشین به آرام دل
- (۴) برفتند و ما دیرتر ماندیم / چو شیر زیان بر گذر ماندیم

۲۳۵- در کدام گزینه حذف فعل صورت گرفته است؟

- (۱) چه بد بود این که کردم با تن خویش / چرا گشتم بدین سان دشمن خویش
- (۲) به جان تو که تا از تو جدایم / تو گویی در دهان ازدهایم
- (۳) ندیدم در جهان چون تو وفادار / اگر گشتی ز من یک‌باره پیزار
- (۴) نسیم باد پیروزی برآمد / بهار خرمی با او درآمد

۲۳۶- در عبارات زیر به ترتیب چند واژه وندی و وندی- مرکب دیده می‌شود؟

معلم مرغان را گویا می‌کشید، گوزن را رعنا رقم می‌زد، خرگوش را چابک می‌بست، سگ را روان گرتنه می‌ریخت، امادر بیرنگ اسب حرفی به کارش بود و مرا حدیثی از اسب‌پردازی معلم در یاد است.

(۴) ۲ - ۵

(۳) ۲ - ۷

(۲) ۱ - ۶

(۱) ۱ - ۵

۲۳۷- در همهٔ گزینه‌ها واژه‌ای وجود دارد که دچار تحول معنایی شده است به‌جز گزینه ..... .

- (۱) بر مصطفی بهر رخصت دوید / از او خواست دستوری اما ندید
- (۲) فغان کاین لولیان شوخ شیرین کار شهر آشوب / چنان بردند صبر از دل که ترکان خوان یغما را
- (۳) حافظ از جان طلبد غمزهٔ مستانهٔ یار / خانه از غیر بپرداز و بپهل تا ببرد
- (۴) سر درس عشق دارد دل دردمند حافظ / که نه خاطر تماشا نه هوای باغ دارد

۲۳۸- ساخت منفی کدام فعل در مقابل آن نادرست آمده است؟

- (۱) داشتیم می‌نوشتیم: نمی‌نوشتیم
- (۲) دارند می‌نگارند: نمی‌نگارند
- (۳) آمده‌اند: نیامده‌اند
- (۴) خواهند آراست: خواهند نیاراست

۲۳۹- کاربرد دو کلمه «را» در کدام بیت دقیقاً مانند بیت زیر است؟

- «هدیه‌ها می‌داد هر درویش را / تا بیاید نطق مرغ خویش را»
- (۱) چه گفتم چو حل کردم این راز را / بشارت خداوند شیراز را
  - (۲) محال است چون دوست دارد تو را / که در دست دشمن گذارد تو را
  - (۳) بفرمود صاحب نظر بنده را / که خشنود کن مرد درمنده را
  - (۴) قناعت توانگر کند مرد را / خبر کن حریص جهان‌گرد را

۲۴۰- در همه‌ی عبارات واژه‌های «ساده، مشتق و مشتق - مرگب» یافت می‌شود؛ به‌جز:

- (۱) برای نویسنده شدن ابتدا باید ذوق نوشتن داشته باشیم سپس با تمرین و کوشش این ذوق را پرورش دهیم.
- (۲) اگر نویسنده، یک روز از قلم زدن دست کشد، ذوق هنری خود را به اندازه‌ی همان یک روز دچار افسردگی می‌کند.
- (۳) عامل پیوندی دیگر که لابه‌لای جمله‌ها قرار می‌گیرد و باعث ارتباط آن‌ها می‌شود، نشانه‌های انسجام زبانی هستند.
- (۴) عامل پیوند جمله‌ها در درجه‌ی اول، ارتباط معنایی آن‌ها است؛ هر چه این ارتباط قوی‌تر باشد، متن منسجم‌تر خواهد بود.

۲۴۱- کدام گروه اسمی «هسته، وابسته، وابسته» است؟

- (۱) دبیران روان‌شناس مدرسه
- (۲) بیش‌ترین ذخیره‌ی علمی دانش‌جویان
- (۳) آخرین شمارش آرای اخذ شده
- (۴) آن هنرجوی باهوش هنرستان

۲۴۲- نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر، کدام است؟

- «به داد و دهش گیتی آباد دار / دل زیردستان خود شاد دار»
- (۱) مفعول - نهاد - مفعول - قید
  - (۲) مفعول - مسند - مفعول - مضاف‌الیه
  - (۳) نهاد - مفعول - مفعول - مضاف‌الیه
  - (۴) نهاد - مسند - قید - مضاف‌الیه

۲۴۳- نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر به‌ترتیب، کدام است؟

- «تن (م) گر بسوزی به تیر (م) بدوزی / (جدا) سازی ای خصم (سر) از تن من»
- (۱) مضاف‌الیه، مضاف‌الیه، نهاد، مسند
  - (۲) مفعول، مضاف‌الیه، مسند، مفعول
  - (۳) مفعول، مفعول، نهاد، مسند
  - (۴) مضاف‌الیه، مفعول، مسند، مفعول

۲۴۴- کدام بیت به «شیوهی بلاغی» سروده شده است؟

- (۱) گفت برخیز تیغ و دشنه بیار / شربتیی آب سوی تشنه بیار
- (۲) در چراغ دو چشم او زد تیغ / نامدش کشتن چراغ دریغ
- (۳) جامه و رخت و گوهرش برداشت / مرد بی دیده را تهی بگذاشت
- (۴) شربتیی آب از آن زلال چو نوش / یا به همت ببخش یا بفروش

۲۴۵- کدام گروه اسمی از «وابسته، وابسته، هسته» تشکیل شده است؟

- (۱) آن دخترک باهوش
- (۲) اولین روز مدرسه‌ی ما
- (۳) نخستین مجسمه‌ی سنگی
- (۴) همان بهترین دانش‌آموز

۲۴۶- جمع مکسر کدام واژه در مقابل آن غلط آمده است؟

- (۱) (قدم: قدوم)
- (۲) (لسان: السنه)
- (۳) (افق: آفاق)
- (۴) (صورت: صور)

۲۴۷- در کدام بیت، معنی «شدن» با عبارت زیر، یکسان است؟

«به مجلس وزیر شدیم»

- (۱) چه خوش گفت با کودک آموزگار / که کاری نکردیم و شد روزگار
- (۲) به کوی عشق منه بی دلیل راه قدم / که من به خویش نمود صد اهتمام و نشد
- (۳) بدو گفت بشتاب و برکش سپاه / نگه کن که لشکر کجا شد ز راه
- (۴) آمد بهار و نوبت سرما شد / وین سالخورده گیتی برنا شد

۲۴۸- در کدام بیت «جهش ضمیر» صورت گرفته است؟

- (۱) من که دائم سرگران بودن ز لطف اندکت / این زمان زان لطف اندک می‌کنم بسیار یاد
- (۲) به تدبیر رستم درآید به بند / که اسفندیارش بخست از کمند
- (۳) زبانت درکش ای حافظ زمانی / حدیث بی‌زبانان بشنو از نی
- (۴) به یک هفته نقدش به تاراج داد / به درویش و مسکین و محتاج داد

۲۴۹- نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟

«گفتم که بوی زلفت (گمراه) عالم (م) کرد / گفتا اگر بدانی هم او(ت) (رهبر) آید»

- (۱) نهاد، مفعول، مفعول، مسند
- (۲) مسند، مفعول، مفعول، مضاف‌الیه
- (۳) مسند، مضاف‌الیه، مضاف‌الیه، نهاد
- (۴) مسند، مفعول، مفعول، مضاف‌الیه، مسند

۲۵۰- در کدام مصراع نوع «و» متفاوت است؟

- (۱) بسوخت حافظ و کس حال او به یار نگفت
- (۲) مدّعی گو لغز و نکته به حافظ مفروش
- (۳) به هرزه بی می و معشوق عمر می‌گذرد
- (۴) صوفی نهاد دام و سر حقه باز کرد

۲۵۱- در کدام گزینه، نوع رابطه‌ی گروه واژه‌ها، با بقیه‌ی گزینه‌ها تفاوت دارد؟

- (۱) سودا و اندیشه، عشرت و خوش‌گذرانی
- (۲) محنت و اندوه، غنا و سرود
- (۳) طهارت و پاکی، ریش و زخمی
- (۴) غنی و مستغنی، حقیقت و مستحق

۲۵۲- در عبارت زیر، پسوند «ک» در «خورجینک» هم معنای پسوند «ک» در بیت ..... است.

«خورجینکی بود که کتاب را در آن می نهادم.»

- (۱) آدمی را خارکی در پای / نرود طرفه جانور باشد
- (۲) چون زبون کرد آن جهدک جمله را / فتنه‌ای انگیخت از مکر و دها
- (۳) مردکی خشک مغز را دیدم / رفته در پوستین صاحب‌جاه
- (۴) آن وزیرک از حسد بودش نژاد / تا به باطل گوش و بینی باد داد

۲۵۳- در همهی گزینه‌ها، واژه‌ها با یکدیگر هم خانواده هستند؛ به جز .....

- (۱) جلسه، مجالس، جلوس، مجالست
- (۲) رسول، مرسل، ژسئل، ارسال
- (۳) تدریس، مندرس، مدرّس، درس
- (۴) تابع، متبوع، تبعیت، توابع

۲۵۴- کلمه‌های کدام گروه، با سایر گروه‌ها، تفاوت دارد؟

- (۱) شیخ و کالبد، جاندار و ذی‌حیات
- (۲) عنان و افسار، فوج و گروه
- (۳) اقبال و ادبار، تأمل و ارتجالاً
- (۴) جاه و مقام، اوان و هنگام

۲۵۵- در بیت زیر، کدام گروه‌های اسمی، در جایگاه «مسند» قرار دارد؟

«سالکان را صحبت تن‌پروران سنگ ره است / سیل را این خاک‌های مرده کاهل می‌کند»

- (۱) سنگ ره - کاهل
- (۲) صحبت تن‌پروران - کاهل
- (۳) سنگ ره - سیل
- (۴) سالکان - سیل

۲۵۶- نام اجزای مشخص شده، به ترتیب، کدام است؟

«(یکی قطره باران) ز ابری چکید / (خجل) شد چو (پهنای) دریا بدید»

- (۱) نهاد، مفعول، متمم
- (۲) نهاد، مسند، مفعول
- (۳) مسند، متمم، مفعول
- (۴) مفعول، مسند، متمم

۲۵۷- واژه‌های کدام گزینه، به ترتیب، مرکب، مشتق و ساده است؟

- (۱) متأسفانه، روش، دوان
- (۲) پریچهر، نگرش، دانا
- (۳) سفیدرود، گلزار، نمکدان
- (۴) رنگرز، آرایشگر، خاندان

۲۵۸- از میان واژگان زیر واژه‌های مرکب کدام‌اند؟

«اهلیت - گرمابه‌بان - برهنگی - سرگرم - پس کوچه - دانشگاهی - خداداد - بی‌باک - تکیده - ستارگان - بادب»

- (۱) تکیده - بادب - گرمابه‌دان
- (۲) سرگرم - پس کوچه - خداداد
- (۳) دانشگاهی - بی‌باک - برهنگی
- (۴) گرمابه‌بان - ستارگان - اهلیت

۲۵۹- مفعول بیت زیر کدام است؟

«یکی را تب آمد ز صاحب‌دلان / کسی گفت شکر بخواه از فلان»

- (۱) شکر
- (۲) یکی
- (۳) تب
- (۴) فلان

۲۶۰- زمان و نوع فعل در جملات زیر به ترتیب کدام است؟

«هوای بیلاق رو به سردی نهاد سفر پاییزی ایل فرا می‌رسید طبیعت بسیار زیبا شده بود و من غرق در این زیبایی به آینده ایل می‌نگرم»

- (۱) ماضی ساده - مضارع اخباری - ماضی بعید - آینده
- (۲) ماضی ساده - ماضی استمراری - ماضی بعید - مضارع اخباری
- (۳) مضارع ساده - ماضی استمراری - ماضی بعید - مضارع اخباری
- (۴) مضارع ساده - مضارع التزامی - ماضی نقلی - مضارع التزامی

۲۶۱- در کدام عبارت نهاد و مسند درست انتخاب شده است؟

- (۱) شامگاهان فصل دلتنگی آسمان است. (شامگاهان: نهاد - آسمان: مسند)
- (۲) در این شب اندوهبار نگاه‌ها به افق خیره شده بود. (این شب: نهاد - خیره: مسند)
- (۳) در دشت غمزده، سکوتی ابهام‌آمیز حکم فرما بود. (سکوتی ابهام‌آمیز: نهاد - حکم‌فرما: مسند)
- (۴) در چهره‌ی کودکان آثار شادی و نشاط پیدا نبود. (چهره‌ی کودکان: نهاد - شادی و نشاط: مسند)

۲۶۲- معنی پسوند «ک» در کدام واژه مشابه پسوند واژه‌ی «خورجینک» است؟

- (۱) عروسک (۲) طفلک (۳) پیامک (۴) موشک

۲۶۳- هم‌خانواده‌های کدام واژه همگی درست است؟

- (۱) رعیت: راعی - مرعی - رعایا
- (۲) معلم: علم - عامل - اعمال
- (۳) متواضع: وضو - وضعیت - وضع
- (۴) مکاری: مکر - مکار - مکروه

۲۶۴- در عبارت زیر چند واژه‌ی ون‌دی وجود دارد؟

«سیاهی شب، سنگین شده بود و بر سقف نیلگون آسمان زیبا ستارگانی چند دور از چشمان ماه جلوه‌گر بودند.»

- (۱) سه (۲) پنج (۳) چهار (۴) شش

۲۶۵- در میان واژه‌های زیر چند واژه‌ی مرکب وجود دارد؟

- (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

(غزلواره - هفده‌گانه - ابریشم - مدادپاک‌کن - وطن‌خواه - افزایش - پرزور - زودگذر)

۲۶۶- در کدام گزینه همه‌ی واژه‌ها ون‌دی هستند؟

- (۱) ناشناس - قلم‌دان - زیبا
- (۲) پوشش - زمین‌دار - پیش‌تاز
- (۳) هم‌درس - فیزیک‌دان - آسیا
- (۴) عاقلانه - دانشجو - دلاور

۲۶۷- در بیت زیر «مسند» کدام است؟ گروه آموزشی عصر

«شور شراب عشق تو آن نفسم رود از سر / کاین سر پر هوس شود خاک در سرای تو»

- (۱) سر هوس (۲) خاک (۳) سرای (۴) سر پر هوس

۲۶۸- نقش دستوری اجزای مشخص شده در متن زیر به ترتیب چیست؟

«درباره‌ی مولوی در آن سال عطار در خود احساس علاقه‌ی عجیبی یافت. پیرمرد نسخه‌ای که اثر دوران جوانی خودش بود به این کودک هدیه کرد.»

- (۱) مفعول - مسند - متمم (۲) نهاد - مفعول - متمم (۳) نهاد - مفعول - مسند (۴) متمم - مفعول - مسند

۲۶۹- در کدام مصراع گروه مفعولی وجود دارد؟

- (۱) اشکم ولی به پای عزیزان چکیده‌ام
(۲) چون خاک در هوای تو از پا افتاده‌ام
(۳) من جلوه‌ی شباب ندیدم به عمر خویش
(۴) ای سرو پای‌بسته به آزادگی مناز

۲۷۰- ساختمان واژه‌ی قافیه در کدام گزینه «مرگب» است؟

- (۱) هر که دولت یافت، شست از لوح خاطر نام ما / اوج دولت، طاق نسیان است در ایام ما
(۲) درنظر واگردنی طی شد بساط زندگی / چون شرر در نقطه‌ی آغاز بود انجام ما
(۳) طفل بازیگوش، آرام از معلم می‌برد / تلخ دارد زندگی بر ما دل خودکام ما
(۴) نیست جام عیش ما صائب چو گل پا در رکاب / تافلک گردان بود، در دور باشد جام ما

۲۷۱- در کدام بیت نقش دستوری ضمیر «م» متفاوت است؟

- (۱) دلم را جلوه ده از عشق و ادراک / از این آینه کن زنگ هوس پاک
(۲) مده جز عشق حرفی بر زبانم / بی‌فروز از فروغ مشق، جانم
(۳) چنانم کن از این می مست و بیهوش / که این عالم کنم یک‌سر فراموش
(۴) چنان از عشق خود پُر کن وجودم / که خیزد بوی عشق از تار و پودم

۲۷۲- در کدام عبارت فقط «جمله ساده» وجود دارد؟

- (۱) نور دیده کجایی؟ از کجا باور کنم تویی تا سلامت کنم؟ همه جا را گشتم به خدا می‌سپارم تا همیشه زنده باشی.
(۲) دست‌هایم را روی لباس‌هایم کشیدم. مقنعه‌ام را تکاندم. به جیب‌هایم اشاره کردند. آستر جیب‌هایم را بیرون کشیدم.
(۳) از اینکه توانسته بودم با رنج چهارساله اسارتم یک پر کرکس را بکنم، خوشحالم.
(۴) ما آماده بودیم تا در راه خدا کشته شویم، آن وقت نجنگیده، اسیر شدیم.

۲۷۳- نقش دستوری کدام واژه مشخص شده در ابیات گزینه‌ها، با نقش دستوری «گهر» در بیت زیر یکسان است؟

«قطره‌ی باران که درافتد به خاک / زو بدمد بس گهر تابناک»

- (۱) بر گل خودروی رویت کآبروی حسن از اوست / سبزه سیراب را بنگر چو نیلوفر در آب
(۲) مردم دریا نیندیشد ز طوفان زان سبب / مردم چشم فرو بردست دایم سر در آب
(۳) عیب مجنون گو مکن لیلی که شرط عقل نیست / گر نداند حال دردش گو برو بنگر در آب
(۴) چون به نوک خامه خواجه شرح مشتاقی دهد / چشم خونبارش دراندازد روان دفتر در آب

۲۷۴- در هر دو مصراع بیت گزینه ..... گروهی با هسته و حداقل یک وابسته غیرساده (وندی، مرگب، وندی

مرگب) وجود دارد.

- (۱) خرقة رهن‌خانه‌ی خمار دارد پیر ما / ای همه زندان مرید پیر ساغرگیر ما
(۲) سرو را باشد سماع از ناله دلسوز مرغ / مرغ را باشد صداع از ناله‌ی شبگیر ما
(۳) داوری پیش که شاید برد اگر بی‌موجبی / خون درویشان بی‌طاقت بریزد میر ما
(۴) هم مگر لطف تو گردد عذر خواه بندگان / ورنه معلوم است کز حد می‌رود تقصیر ما

- ۲۷۵- در برابر چند تا از ابیات زیر نوعی از وابسته ذکر شده است که در بیت وجود ندارد؟
- (الف) سینه از آتش دل در غم جانانه بسوخت / آتشی بود در این خانه که کاشانه بسوخت (وابسته ی پیشین، صفت اشاره)
- (ب) چون برترین مقام ملک درون قدر ماست / چندین به دست دیو زبونی چرا کنیم (وابسته ی پیشین، صفت عالی)
- (ج) بشوی اوراق اگر همدرس مایی / که علم عشق در دفتر نباشد (وابسته ی پسین، صفت بیانی)
- (د) گر بهار عمر باشد باز بر تخت چمن / چتر گل در سرکشی‌ای مرغ خوشخوان غم مخور (وابسته ی پسین، مضاف‌الیه)
- (۱) هر چهارتا (۲) سه تا (۳) دو تا (۴) یکی

۲۷۶- نقش دستوری کدام واژه در بیت، با نقش دستوری «ش» در مصراع نخست بیت زیر یکسان است؟

«گر خوانمش قیامت دنیا بعید نیست / این رستخیز عام که نامش محرم است.»

- (۱) زان می عشق کز او پخته شود هر خامی / گر چه ماه رمضان است بیاور جامی
- (۲) مرغ زیرک به در خانقه اکنون نپرد / که نهاده‌ست به هر مجلس وعظی دامی
- (۳) گله از زاهد بدخو نکنم رسم این است / که چو صبحی بدمد در پی‌اش افتد شامی
- (۴) یار من چون بخرامد به تماشای چمن / برسانش ز من ای پیک صبا پیغامی

۲۷۷- آرایهٔ سجع در کدام عبارت با استفاده از واژه‌هایی به وجود آمده است که «جناس» دارند؟

- (۱) امیر، شبی معارف را دعوت کرد و آلات مناهی و ملامی گرد آورد.
- (۲) شمس‌الموحّدین، سر حلقهٔ خاموشان بود و مقصد خرقه‌پوشان.
- (۳) چون جوع غالب آمد، چشمت خیره شود و خشمت چیره.
- (۴) امیری بنیاد مفاخرت نهاد که وقتی پلنگی دیدم و تفنگی به جانبش راست کردم.

۲۷۸- نقش دستوری واژه‌های «گاو» و «شب» در ابیات زیر به ترتیب کدام است؟

«اندر این عید برو گاو فلک قربان کن / گرنه‌ای چون سرطان در وحلی کژرفزار»

شمسی تبریز در آن صبح که تو درتابی / روز روشن شود از روی چو ماهت شب تار»

- (۱) مفعول، مفعول (۲) مفعول، نهاد (۳) نهاد، مفعول (۴) نهاد، نهاد

۲۷۹- کدام بیت وابستهٔ پیشین دارد؟

- (۱) دوستان وقت گل آن به که به عشرت کوشیم
(۲) برود از دل من و از دل من آن نرود
- (۳) هرگز از یاد من آن سرو خرامان نرود
(۴) چاره آن است که سجاده به می بفروشیم

۲۸۰- واژهٔ «عرب» در کدام بیت همان جایگاه را در گروه اسمی دارد که در بیت زیر؟

«اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب / گر ذوق نیست تو را کژ طبع جانوری»

- (۱) جمله سوی روم رفتند از عرب / معتکف گشتند پنهان روز و شب
- (۲) همچو عطار این شراب صاف عشق / نوش کن از دست ساقی عرب
- (۳) نوای من به عجم آتش کهن افروخت / عرب ز نغمهٔ شوقم هنوز بی‌خبر است
- (۴) عرب را حق دلیل کاروان کرد / که او با فقر، خود را امتحان کرد

۲۸۱- نوع «عطفی» یا «ربطی» کدام «واو» متفاوت است؟

- ۱) مشتاقی و مهجوری دور از تو چنانم کرد / کز دست بخواهد شد پایاب شکیبایی
- ۲) من چراغم نور داده باز نستانم ز کس / شاه خورشید است و اینک نور داده باز خواست
- ۳) از جنس کارگاه نیشابور و کار روم / بر من خراج روم و نشابور خوار کرد
- ۴) شکر وسیم پیش همت او / از من و شعر، شرمسارتر است

۲۸۲- در کدام بیت کلمه مشخص شده نقش دستوری متفاوتی دارد؟

- ۱) گفتم ز مهرورزان رسم وفا بیاموز / گفتا ز خوبرویان این کار کمتر آید
- ۲) گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت / گفتا تو بندگی کن کاو بنده پرور آید
- ۳) گفتم که بر خیالت راه نظر ببندم / گفتا که شبرو است او از راه دیگر آید
- ۴) گفتم زمان عشرت، دیدی که چون سرآمدی / گفتا خموش حافظ کاین غصه هم سرآید

۲۸۳- در عبارت زیر چند واژه وندی دیده می‌شود؟

«سراپاش از درماندگی‌اش خبر می‌داد، اما معلم در نماوند. گریزی رندانه زد که به سود اسب انجامید، شتابان

خطهایی کشید و علفزاری ساخت.»

- ۱) چهار (۲) پنج (۳) شش (۴) هفت

۲۸۴- در کدام بیت، هم «نشانه ربط یا پیوند» و هم «مفعول» وجود دارد؟

- ۱) گفت: در این معرکه یکتا منم / تاج سر گلبن و صحرا منم
- ۲) زین نمط آن مست شده از غرور / رفت و ز مبدأ چو کمی گشت دور
- ۳) چشمه کوچک چو به آن جا رسید / وان همه هنگامه دریا بدید
- ۴) لیک چنان خیره و خاموش ماند / کز همه شیرین سخنی، گوش ماند

۲۸۵- در متن زیر، چند تا از واژه‌های مشخص شده (همسایه، مرد، دانه، سرد) هسته‌ی گروه اسمی خود است؟

«کلاغی قار زد و از روی درخت کاج خانه‌ی (همسایه) پر کشید و نشست روی تاجی ماشین. (مرد) جوان، توی چشم‌های کلاغ که درشت و مژه‌دار بود، چیزی دید. کلاغ روی پاهای بلند و لاغرش جستی زد. بلند شد و کمی دورتر نشست و به (دانه‌های) بارانی که در چاله‌ای جمع شده بود، نوک زد. جوانی به زحمت، دستگیره‌ی (سرد) ماشین را گرفت و کشید. کلاغ دوباره پر زد و روی دیوار نشست.»

۱) هر چهار تا هسته است. ۲) سه تا هسته است. ۳) دو تا هسته است. ۴) فقط یکی هسته است.

۲۸۶- نقش دستوری کدام واژه‌ی مشخص شده با نقش دستوری واژه‌ی «عقل» در بیت زیر یکسان است؟

«دوش مرغی به صبح می‌نالید / عقل و صبرم ببرد و طاقت و هوش»

- ۱) به مجلس کرم از ساقی‌ای طلب کن جام / که تا ابد نکنی عرض احتیاج به جم
  - ۲) حسن تو دارد دو حق بر من محزون که هست / عشق مرا راهبر عقل مرا راهزن
  - ۳) خورشید اگر صعود کند صدهزار قرن / مشکل اگر به نعل سمندش کند قرآن
  - ۴) می‌برد از اژدها افعی رمحش سبق / می‌دهد از ذوالفقار شعله‌ی تیغش نشان (رمح: نیزه)
- جام
محزون
خورشید
رمح

۲۸۷- نوع «عطفی» یا «ربطی» کدام «واو» متفاوت است؟

- ۱) رموز مستی و رندی ز من بشنونه از واعظ
- ۲) مرا می‌بینی و هر دم زیادت می‌کنی دردم
- ۳) که با جام و قده هر دم ندیم ماه و پروینم
- ۴) وفاداری و حق‌گویی نه کار هر کسی باشد

۲۸۸- در کدام گزینه به ترتیب «یک واژه‌ی ساده، یک واژه‌ی وندی، یک واژه‌ی مرکب و یک واژه‌ی وندی مرکب» آمده است؟

- (۱) زیبا، دانشمند، پرچم‌دار، دوچرخه‌سازی
(۲) صحرا، گیرا، کارکشته، پنچرگیری
(۳) سوزن، سرزمین، کوبنده، سرحال‌تر
(۴) سپهر، گیرنده، آبپاش، شکسته‌بند

۲۸۹- کدام واژه‌ی مشخص شده، نقش دستوری متفاوتی دارد؟

- (۱) به لابه گفت شبی میر مجلس تو شوم / شدم به رغبت خویشش کمین غلام و نشد
(۲) آن شد ای خواجه که در صومعه بازم بینی / کار ما با رخ ساقی و لب جام افتاد
(۳) نگاه گرم آتش در حریف‌انداز می‌خواهم / بر این دل کز محبت سرد شد آتش‌فشانی کو
(۴) در عین گوشه‌گیری بودم چون چشم مست / و اکنون شدم به مستی چون ابروی تو مایل

۲۹۰- بین واژه‌های زیر، به ترتیب چند واژه‌ی وندی، چند واژه‌ی مرکب و چند واژه‌ی وندی - مرکب وجود دارد؟
«پرتو، خواستگاری، روح‌انگیز، مشوق، پرستار، شب‌نشینی، پیرایش، سامان‌دهی، گفتار، شهیدپرور، سدسازی، خانگی»

- (۱) پنج، دو، سه
(۲) پنج، سه، دو
(۳) چهار، سه، سه
(۴) چهار، دو، دو

۲۹۱- در ساختمان کدام واژه تعداد وندها کمتر است؟

- (۱) سزاواری
(۲) زیبا
(۳) دانشمند
(۴) نویسنده‌گی

۲۹۲- نوع زمان کدام فعل مشخص شده متفاوت است؟

- (۱) به حضرت تو، که یارد، که قصه‌ی ای ز من آرد؟ / به غیر باد و بر آنم که باد، نیز نیارد
(۲) اگر نسیم نماید، کسالتی به رسالت / سلام من که رساند، پیام من که گذارد؟
(۳) نسیمی از سر زلف تو می‌خرم به دو عالم / و گر چه خود همه عالم، نسیم زلف تو دارد
(۴) به روز وصل خودم وعده داده بودی، سلمان / در این هوس، همه شب‌های تیره روز شمارد

۲۹۳- رابطه معنایی میان واژه‌های «ادبار» و «اقبال»، بین واژه‌های کدام گزینه برقرار است؟

- (۱) منکر، زشت
(۲) مولع، آزمندی
(۳) مستغنی، محتاج
(۴) معمول، مرسوم

۲۹۴- نقش دستوری کدام کلمه‌ی مشخص شده در بیت، «مفعول» است؟

- (۱) آن جاست برگ عیش که هر سو فشانده‌اند / پروانه‌های سوخته پرها و بال‌ها
(۲) در ملک عشق هر که شفا یابد از مرض / رسوای خلق گردد و گویند سال‌ها
(۳) گه گه فتد ز طاق دل دوستان ولی / خورشید را زبان نرسد از زوال‌ها
(۴) صد ره گشود دیده و بشناخت چشم عقل / با آن که آشنا شده بود از مثال‌ها

۲۹۵- درباره‌ی نقش دستوری واژه یا واژه‌هایی که در بیت زیر با بن فعل ساخته شده‌اند، کدام جمله کاملاً درست است؟

«گل از شوق تو خندان در بهار است / از آتش رنگ‌های بی‌شمار است»

- (۱) دو واژه‌اند که هر دو مسند هستند.
(۲) فقط یک واژه است و آن هم مسند است.
(۳) دو واژه‌اند که یکی مسند است و دیگری صفت بیانی.
(۴) فقط یک واژه است و آن هم صفت بیانی است.

۲۹۶- اجزای جمله در کدام بیت مشابه عبارت زیر است؟

«وسعت تو را، چگونه در سخن تنگ‌مایه، گنجانم؟»

- (۱) بار مذلت بتوانم کشید / عهد محبت نتوانم شکست
- (۲) شنیدم گوسفندی را بزرگی / رهانید از دهان و دست گرگی
- (۳) انگشت‌نمای خلق بودن / زشت است ولیک با تو زیباست
- (۴) چو این داستان سر به سر بشنوی / بینی سر مایه بدخوی

۲۹۷- در همه ابیات حذف فعل دیده می‌شود، به جز:

- (۱) اگر پیل زوری و گر شیر چنگ / به نزدیک من صلح بهتر که جنگ
- (۲) گر هر دو دیده هیچ نبیند به اتفاق / بهتر ز دیده‌ای که نبیند خطای خویش
- (۳) بهایم خموشند و گویا بشر / زبان بسته بهتر که گویا به شر
- (۴) نباشد هیچ خوش‌تر از معانی / که معنی بهتر است از زندگانی

۲۹۸- هسته کدام گروه اسمی، از نظر ساختمان با بقیه متفاوت است؟

- (۱) بهترین پناهگاه خیل جوانان پرشور
- (۲) نویسنده خانه فرهنگ شوروی
- (۳) همسایگان ساده‌دل اطراف شهر
- (۴) چشم بی‌نور یک مجسمه دوره فراغه

۲۹۹- فعل‌های دوم، سوم و هفتم متن زیر به ترتیب چه زمان و نوعی دارند؟

«ناگهان جوانی را دید که بر خاک افتاده است و از درد و تشنگی می‌نالند و خدا را می‌خواند. پیش رفت و از آن آب خنک چندان به او داد تا جان گرفت و چشم‌های کنده او را که هنوز گرم بود، بر جای خود گذاشت و آن را محکم بست. پس از آن جوان را با خود به خانه برد و جای مناسبی برایش آماده کرد.»

- (۱) ماضی نقلی - مضارع التزامی - ماضی ساده
- (۲) ماضی بعید - مضارع التزامی - ماضی مستمر
- (۳) ماضی نقلی - مضارع اخباری - ماضی ساده
- (۴) ماضی التزامی - مضارع اخباری - مضارع ساده

۳۰۰- در تمام گزینه‌ها دو حرف اضافه برای یک متمم دیده می‌شود جز گزینه .....

- (۱) به جمشید بر تیره‌گون گشت روز / همی کاست زو فرّ گیتی فروز
- (۲) کیومرث شد بر جهان کدخدای / نخستین به کوه اندرون ساخت جای
- (۳) بدو گفت رستم که کیهان تو راست / همه کهترانیم و فرمان تو راست
- (۴) زدش بر زمین بر به کردار شیر / بدانست کاو هم نماند به زیر

۳۰۱- در کدام گزینه نقش منادایی در جمله غیر ساده دیده نمی‌شود؟

- (۱) عمر ضایع مکن ای دل که جهان می‌گذرد
- (۲) حافظ شب هجران شد، بوی خوش وصل آمد
- (۳) دل اگر خدانشناسی همه در رخ علی بین
- (۴) ای آدم‌ها که در ساحل نشسته شاد و خندانید

۳۰۲- در کدام گزینه هر دو جناس تام و ناقص دیده می‌شود؟

- (۱) قدح به چنگم و آواز چنگ در گوشم / به از نگین سلیمان و نغمه داوود
- (۲) وفا را زاد مادر چون مرا زاد / جفا را زاد مادر چون تو را زاد
- (۳) گلاب است گویی به جویش روان / همی شاد گردد ز بویش روان
- (۴) گفت استاد مبر درس از یاد / یاد باد آنچه به من گفت استاد

۳۰۳- در کدام گزینه برای یک متمم، دو حرف اضافه نیامده است؟

- (۱) بگير و به گیسوی او بر بدوز
- (۲) به رستم بر آن‌گه ببارید تیر
- (۳) یکی تیر زد بر بر اسب او
- (۴) همیشه به جنگ اندرون، نامدار

۳۰۴- نقش دستوری کلمات در کدام گزینه درست آمده است؟

- (۱) دشمن در برابر ایمان جنود خدا متکی به ماشین پیچیده جنگ است. (متکی: صفت)
- (۲) برو به آن‌ها سلام کن، دست‌شان را بفشار و بر شانه پهن‌شان بوسه زن. (شان: مضاف‌الیه)
- (۳) گویی اشیا گنجینه‌هایی از رازهای شگفت خلقت هستند که تو نمی‌دانی. (گنجینه‌ها: نهاد)
- (۴) آفتاب فتح در آسمان سینه مؤمنین درخششی عجیب دارد. (درخشش: مسند)

۳۰۵- همه گزینه‌ها به شیوه «بلاغی» سروده شده است جز گزینه .....

- (۱) ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست
- (۲) از سوی خانه بیامد خواجه‌اش
- (۳) چو سهراب را دید، گرد آفرید
- (۴) باش تا دستش ببندد روزگار

۳۰۶- در کدام گزینه جمله غیر ساده دیده نمی‌شود؟

- (۱) پیرمردان محترمانه به حرف جوانان گوش می‌دادند و جوانان صمیمانه به پیران عشق می‌ورزیدند.
- (۲) جوانان با نگاه‌شان دل سیاهی را می‌کاویدند تا از اعماق تاریکی‌ها، خاطرات روشن را به یاد آورند.
- (۳) می‌کشید که نفاق و خودپرستی و جنایت را از میان بردارد و نهال یکتاپرستی و صفا و وفا را بنشانند.
- (۴) آن‌گاه که رشته‌ای نامرئی قلب‌های همه را به هم پیوند می‌داد، میان آن‌ها عشق، دوستی و برادری موج می‌زد.

۳۰۷- در کدام گزینه دو گروه اسمی با الگوهای «اسم + صفت + مضاف‌الیه» و «صفت اشاره + صفت عالی + اسم» دیده می‌شود؟

- (۱) شب‌های پیوسته تاریخ، هیچ فرمان‌روای کشوری
- (۲) سپیده چشمان تو، کدام باده مهر
- (۳) پیشانی بلند تو، همان داناترین مردم
- (۴) خانه یتیمکان پیرزن، آن بلندترین هرم

۳۰۸- زمان فعل در کدام گزینه درست آمده است؟

- (۱) در کنج خلوتی از برزن دو خروس بال و پر افراشته و گرد برانگیخته‌اند. (ماضی نقلی)
- (۲) خسرو، موسیقی ایرانی، آواز، را از مرحوم درویش‌خان آموخته بود. (ماضی التزامی)
- (۳) در وقت نایمینی از بیگانه، به مقدار نایمینی خویش را از وی ایمن گردان. (نهی)
- (۴) حرام از یک کف دست کاغذ و یک بند انگشت مداد که خسرو به مدرسه بیاورد. (ماضی ساده)

۳۰۹- نقش قسمت مشخص شده در کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) حال دنیاوی ما نیک شده بود و هر یک لباسی پوشیدیم: (مفعول)
- (۲) از رحمت کردگار ناامید نباید شد که او رحیم است: (نهاد)
- (۳) به گوشه‌ای باز شدیم و به تعجب در کار دنیا می‌نگریستیم: (متمم)
- (۴) مردی اهل و فاضل و متواضع دیدم و متدین: (مسند)

۳۱۰- در کدام گزینه هر دو فعل «امر و مضارع اخباری» وجود دارد؟

- (۱) و از آموختن ننگ مدار تا از ننگ رسته باشی.
- (۲) شاد و بی‌غم بزی که شادی و غم / زود آیند و زود می‌گذرند
- (۳) و هر شادی که بازگشت آن به غم است، آن را شادی مشمر.
- (۴) او را چنان می‌کوفت که پولاد کوبند آهنگران.

۳۱۱- در کدام گزینه کلمه وندی بیشتری دیده می‌شود؟

- (۱) دید یکی بحر خروشنده‌ای / سهمگنی، نادره جوشنده‌ای
- (۲) گل به همه رنگ و برزندگی / می‌کند از پرتو من زندگی
- (۳) گه به دهان برزده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف
- (۴) ابر ز من حامل سرمایه شد / باغ ز من صاحب پیرایه شد

۳۱۲- پسوند «ک» در کدام گزینه کاربردی متفاوت دارد؟

- (۱) خورجینک
- (۲) شهرک
- (۳) عروسک
- (۴) اتاقک

۳۱۳- در همه ابیات گروه اسمی مشخص شده در جایگاه مفعول است، به جز:

- (۱) چون بگشایم ز سر مو، شکن / ماه ببیند رخ خود را به من
- (۲) یکی قطره باران ز ابری چکید / خجل شد چو پهنای دریا بدید
- (۳) الهی، فضل خود را یار ما کن / ز رحمت، یک نظر در کار ما کن
- (۴) نعره برآورده، فلک کرده کر / دیده سیه کرده، شده زهره در

۳۱۴- در کدام گزینه «مسند» وجود دارد؟

- (۱) چو در وقت بهار آبی پدیدار
- (۲) حقیقت پرده‌برداری ز رخسار
- (۳) فروغ رویت اندازی سوی خاک
- (۴) عجایب نقش‌ها سازی سوی خاک

۳۱۵- در کدام گزینه اجزای جمله مرتب است؟

- (۱) زهی گویا ز تو، کام و زبانه
- (۲) باغ ز من صاحب پیرایه شد
- (۳) گاه چو تیری که رود بر هدف
- (۴) کیست کند با چو منی همسری؟

۳۱۶- در همه ابیات از شیوه بلاغی استفاده شده است به جز گزینه ..... .

- (۱) تو قلب سپه را به آیین بدار / من اکنون پیاده کنم کارزار
- (۲) کشانی بخندید و خیره بماند / عنان را گران کرد و او را بخواند
- (۳) کمان را بمالید رستم به چنگ / به شست اندر آورده، تیر خدنگ
- (۴) بدو گفت رستم که تیر و کمان / بین تا هم‌اکنون سرآری زمان

۳۱۷- «هسته گروه اسمی» در تمام گزینه‌ها به جز گزینه ..... به درستی مشخص شده است.

- (۱) بلندقدترین انسان روی زمین
- (۲) آفتاب داغ کویر
- (۳) ای برترین حماسه
- (۴) ای سرور سروران

۳۱۸- در کدام گزینه نقش دستوری واژه مشخص شده نادرست است؟

- (۱) ناتانائیل، با تو از انتظار سخن خواهم گفت. (منادا)
- (۲) تیمور، پس از آن شهر توس را گشود. (نهاد)
- (۳) ناگهان جوانی را دید که بر خاک افتاده است. (متمم)
- (۴) در نگاهش نشانی از خودم می‌یافتم. (نهاد)

۳۱۹- در کدام گزینه «شیوه بلاغی» دیده می‌شود؟

- (۱) ابر ز من حامل سرمایه شد / باغ ز من صاحب پیرایه شد
- (۲) اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب / گر ذوق نیست تو را کژطبع جانوری
- (۳) گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت / گفتا تو بندگی کن کاو بنده‌پرور آید
- (۴) صورت زیبای ظاهر هیچ نیست / ای برادر سیرت زیبا بیار

۳۲۰- نقش ضمائر پیوسته «م» در بیت زیر به درستی در کدام گزینه آمده است؟

- تم گر بسوزی، به تیرم بدوزی / جدا سازی ای خصم، سر از تن من
 (۱) مفعول - مضاف‌الیه (۲) مفعول - مفعول (۳) مضاف‌الیه - مفعول (۴) مضاف‌الیه - مضاف‌الیه

۳۲۱- در کدام گزینه، «جمله غیر ساده» وجود دارد؟

- (۱) من ایرانی‌ام آرمانم شهادت / تجلی هستی است، جان کندن من
 (۲) کنون رود خلق است، دریای جوشان / همه خوشه خشم شد، خرمن من
 (۳) من آزاده از خاک آزادگانم / گل صبر می‌پرورد دامن من
 (۴) جز از جام توحید هرگز نوشتم / زنی گر به تیغ ستم گردن من

۳۲۲- در میان ترکیبات زیر، به ترتیب چند ترکیب وصفی و چند ترکیب اضافی وجود دارد؟

«ماهی دریا - بهترین شعر - درهای امید - کرامت انسان - ستاره غروب - جگر سوخته - درخت شفابخش -

دیده آتشین - چراغ چشم - دفتر روزگار - شرافت خاک - مسافر دیرین»

- (۱) چهار - هشت (۲) هفت - پنج (۳) شش - شش (۴) پنج - هفت

۳۲۳- همه افعال، در زمان مشخص شده به کار رفته‌اند به جز گزینه .....
 (۱) نبینم همی جز فسوس و مزیح (مضارع اخباری) (۲) زمانه ز مادر چنین ناورید (ماضی ساده)
 (۳) کنون من گشایم چنین روی و موی (مضارع التزامی) (۴) نکته گفتی با همه سوداگران (ماضی استمراری)

۳۲۴- کاربرد «را» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) هدیه‌ها می‌داد هر درویش را (۲) ساقی بده بشارت رندان پارسا را
 (۳) عنان را گران کرد و او را بخواند (۴) تن بی‌سرت را که خواهد گریست؟

۳۲۵- در کدام گزینه هر دو نوع جمع «مکسر و همراه با نشانه‌های جمع» وجود دارد؟

- (۱) ای چشم عقل، خیره در اوصاف روی تو / چون مرغ شب که هیچ نبیند به روشنی
 (۲) چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد / بیداد ظالمان شما نیز بگذرد
 (۳) جن و ملک بر آدمیان نوحه می‌کنند / گویا عزای اشرف اولاد آدم است
 (۴) آن را که چنین دردی، از پای دراندازد / باید که فرو شوید، دست از همه درمان‌ها

۳۲۶- نمودار کدام گروه اسمی با گروه‌های دیگر متفاوت است؟

- (۱) کتاب بزرگ تاریخ (۲) خون مقدس شهید (۳) هوای آلوده تهران (۴) دیوان شاعر جوان

۳۲۷- در کدام بیت تعداد واژه‌های مرکب بیشتر است؟

- (۱) گفتم که بر خیالت راه نظر ببندم / گفتا که شبرو است او از راه دیگر آید
 (۲) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید
 (۳) گفتم خوشا هوایی کز باد خلد خیزد / گفتا خنک نسیمی کز کوی دلبر آید
 (۴) گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت / گفتا تو بندگی کن کاو بنده‌پرور آید

۳۲۸- جمله‌های همی گزینه‌ها «ساده» اند، به جز .....
 (۱) نزدیک نمی‌شوی به صورت / وز دیده‌ی دل نمی‌شوی دور
 (۲) ما در این شهر غریبیم و در این ملک فقیر / به کمند تو گرفتار و به دام تو اسیر
 (۳) هیچ بلبل نداند این دستان / هیچ مطرب ندارد این آواز
 (۴) مرا با دوست ای دشمن وصالست / تو را گر دل نخواهد دیده بردوز

۳۲۹- واژه‌ی «یارا» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) در آن مقام که خورشید و ماه جمع شوند / نه ذره راست مجال و نه سایه را یارا
- (۲) نه زهره که فرمان بگیرد به گوش / نه یارا که مست اندر آرد به دوش
- (۳) گریبان گیر و این جا کش کسی را که تو خواهی خوش / که من دامن تو صیادی چه پنهان صنعتی یارا
- (۴) بی رخش لاله ندانم به چه رونق بشکفت / بی قدش سرو ندانم به چه یارا برخاست

۳۳۰- نمودار کدام گروه اسمی متفاوت است؟

- (۱) بازار تنگ کوفه (۲) چشم بی نور مجسمه (۳) سپیده چشمان تو (۴) شادی کودکانه شان

۳۳۱- معنای فعل «شدن» در کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟

- (۱) روز سیم به مجلس وزیر شدیم.
- (۲) بعد از اینکه حال دنیاوی ما نیک شده بود.
- (۳) روزی به در آن گرمابه شدیم.
- (۴) چندان که ما در حمام شدیم، همه بر پای خاسته بودند.

۳۳۲- در کدام بیت «و» نشانه ربط یا پیوند است؟

- (۱) گفت در این معرکه یکتا منم / تاج سر گلبن و صحرا منم
- (۲) چون بدوم سبزه در آغوش من / بوسه زند بر سر و بر دوش من
- (۳) گل به همه رنگ و برازندگی / می کند از پرتو من زندگی
- (۴) چشمه کوچک چو به آنجا رسید / وان همه هنگامه دریا بدید

۳۳۳- در همه گزینه‌ها، مضارع اخباری به درستی نوشته شده است به جز گزینه .....

- (۱) داشت می نوشت ← می نویسد
- (۲) دیده است ← می دید
- (۳) خواهی پرسید ← می پرسی
- (۴) رسیده بودید ← می رسید

۳۳۴- ساختمان کدام واژه با واژه‌های دیگر متفاوت است؟

- (۱) گلاب (۲) گلزار (۳) باغبان (۴) اندوهگین

۳۳۵- پسوند «-ک» در کدام یک از گزینه‌های زیر متفاوت است؟

- (۱) پیامک (۲) پشمک (۳) اتاقک (۴) خورجینک

۳۳۶- زمان فعل کدام گزینه، مضارع اخباری است؟

- (۱) خسرو انشای خود را چنین آغاز کرد.
- (۲) بدان کوش که به هر محالی از حال و نهاد خویش بنگردی.
- (۳) از آموختن، ننگ مدار تا از ننگ رسته باشی.
- (۴) چرا به جای تحصیل علم، چوپانی می کنی؟

۳۳۷- در کدام گزینه اجزای جمله نامرتب است؟

- (۱) ابر ز من، حامل سرمایه شد / باغ ز من صاحب پیرایه شد
- (۲) چون بدوم، سبزه در آغوش من / بوسه زند بر سر و بر دوش من
- (۳) چشمه کوچک چو به آنجا رسید / وان همه هنگامه دریا بدید
- (۴) خواست کزان ورطه، قدم در کشد / خویشتن از حادثه برتر کشد

۳۳۸- در بیت «دمی آب خوردن پس از بدسگال / به از عمر هفتاد و هشتاد سال» کدام واژه نقش مسندی دارد؟

- (۱) به (۲) عمر (۳) دمی (۴) آب خوردن

۳۳۹- معنای «شد» در همه‌ی ابیات به‌جز بیت ..... یکسان است.

(۱) بششد تیز ره‌ام با خود و گبر	هممی گرد رزم اندر آمد به ابر
(۲) بدو گفت بشتاب و برکش سپاه	نگه کن که لشکر کجا شد ز راه
(۳) چو ره‌ام گشت از کشانی ستوه	بیچید زو روی و شد سوی کوه
(۴) به گرز گران دست برد اشکبوس	زمین آهنین شد، سپهر آنوس

۳۴۰- در متن «یک روز که خسرو زنگ قرآن، در شهناز شوری به پا کرده بود، مدیر مدرسه که در ایوان دراز از بر کلاس‌ها رد می‌شد، آواز خسرو را شنید. وارد کلاس شد و به میرزا عباس عتاب کرد که «این تلاوت قرآن

نیست. آواز خوانی است!» «مسند» چندمین جمله، به لحاظ ساختاری «مشتق - مرکب» است؟ و چند واج است؟

- (۱) اول - نه (۲) چهارم - پنج (۳) ششم - هفت (۴) هفتم - نه

۳۴۱- در کدام بیت ضمیر «ت» نقش مضاف‌الیهی ندارد؟

(۱) بیاموزمت کیمیای سعادت	ز هم صحبت بد جدایی، جدایی
(۲) مخور طعمه جز خسروانی خورش	که جان یابدت زان خورش، پرورش
(۳) به دیدارت آرایش جان کنم	ز من هر چه خواهی تو فرمان کنم
(۴) شکر نعمت نعمت افزون کند	کسب نعمت، از کف بیرون کند

۳۴۲- نوع پرسش در کدام بیت «استفهام انکاری» است؟

(۱) تو را در دل درخت مهربانی	به چه ماند؟ به گلزار خزانسی
(۲) به شهر تو شیر و نهنگ و پلنگ	سوار اندر آیند هر سه به جنگ؟
(۳) بدو گفت خندان که نام تو چیست؟	تن بی سرت را که خواهد گریست؟
(۴) زین نمط بیهوده می‌گفت آن شبان	گفت موسی: «با کی استت ای فلان؟»

۳۴۳- «پیاده» در کدام گزینه، نقش دستوری متفاوتی دارد؟

(۱) پیاده مرا زان فرستاده توس	که تا اسب بستانم از اشکبوس
(۲) پیاده به از چون تو پانصد سوار	بدین روز و این گردش کارزار
(۳) تو قسلب سپه را به آیین بدار	من اکنون پیاده کنم کارزار
(۴) هم‌اکنون تو را ای نبرده‌سوار	پیاده بیاموزمت کارزار

۳۴۴- در مصراع «بشد تیز ره‌ام با خود و گبر»، «ره‌ام» چه نقشی دارد؟

- (۱) نهاد (۲) مسند (۳) بدل (۴) مسندالیه

۳۴۵- در بیت «کمان بزه را به بازو فکند به بند کمر بر بزد تیر چند» نقش دستوری موصوف‌ها به ترتیب کدام است؟

- (۱) متمم - مفعول (۲) متمم - مضاف‌الیه (۳) مفعول - متمم (۴) مفعول - مفعول

- ۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عبارت، شش فعل و دو صوت دارد که در حکم جمله است (احسن و زه).
- ۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در عبارات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، «واو» «واو عطف» است، اما در عبارت گزینه «۳» «واو» نشانه ربط با پیوند است.
- ۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بی‌ثبات هستم ← بی‌ثبات (مسند). تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: دل که برای تو فرستادم (متمم) / خرسندی نخواهد بود (نهاد)
گزینه ۲: از تو دلبر مانده‌ام (بدل) / به فریاد در مانده برس (مضاف‌الیه)
گزینه ۴: جراحات‌ها دارم (مفعول) / طبیباً (منادا)
- ۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بازگردانی بیت: «سخن‌چین (نهاد) جنگ (مفعول) قدیم [را]. تازه کند (گرداند) [و] نیک‌مرد (مفعول) سلیم را به خشم آورد.»
- ۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تو اگر خداشناس هستی / من خدا را به وسیله علی شناختم.
در خانه علی ... / که نگین پادشاهی را از کرم به گدا می‌دهد.
مسند نهاد مفعول
مضاف‌الیه متمم
- ۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه (۱): بلند آن سر (است)، در گزینه (۲): بهارت خوش (باشد)، در گزینه (۴): به جان دوست (قسم می‌خورم)، همگی به قرینه معنوی است و در گزینه (۳): کناری (بود) و فراغی (بود) به قرینه لفظی است.
- ۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در (۱ و ۳) «[ن]-بودن» یعنی «وجود [ن]-داشتن»؛ پس هر دو ناگذرند. بدین ترتیب در (۳) «بینایی» «مسند» نیست، بلکه «نهاد» است: «وقتی که بینایی وجود ندارد یا موجود نیست».
- ۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ای دلبر، اگر عاشق (مسند) هستی، [راز خود را] از عاشقت (مضاف‌الیه) پنهان مکن راز (مفعول) خود را از رازدار خویشتن مخفی مدار.
- ۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نقش واژه‌ی «مطرب»، «منادا» است.
- ۱۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گروه‌های اسمی مورد نظر:
هنگام بلا - فایده‌ی بیشتر - این همه - منافع دانش - دفع مکاید دشمن
- ۱۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در مصراع دوم بیت گزینه «۳» فعل اسنادی وجود ندارد. عبارت «از آنش رنگ‌های بی‌شمار است» یعنی «از آن برای او رنگ‌های بی‌شمار وجود دارد» که در این عبارت گروه «رنگ‌های بی‌شمار» نهاد است.
- ۱۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واژه‌ی «یک» در گروه «یک نظر» در بیت صورت سؤال وابسته‌ی پیشین از نوع صفت شمارشی است. این گروه در بیت، نقش مفعول دارد: «یک نظر را در کار ما کن.»

- ۱۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در بیت صورت سؤال، «است» نخست اسنادی و «خندان» مسند است. «است» دوم به معنای «وجود دارد» غیراسنادی است و نقش «رنگ‌ها» نهاد است. در ابیات گزینه‌ها:
گزینه ۱: «بی‌بنیاد» مسند و «وی» متمم است.
گزینه ۲: «مقیم» مسند و «کس» نهاد است. «چو» حرف ربط است.
گزینه ۳: «بلندی» مفعول و «خس» نهاد است.
گزینه ۴: «بنده» و «آزاد» مسند است.
- ۱۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در مصراع دوم این گزینه، فعل اسنادی «هستند» محذوف است و «آغشته به خون» مسندی دارد و ساختمان این واژه وندی - مرکب است:
خلقی از مژه‌ی فتانش آغشته به خون هستند.
توجه: واژه‌ی «سرمنزلی» در گزینه‌ی ۳ وندی - مرکب است، اما نقش مسندی ندارد، فعل «نیست» در این گزینه به معنای «وجود ندارد» است و این فعل در این معنی، غیراسنادی است: برای غمش، به جز دل، سرمنزلی (نهاد) نیست.
- ۱۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «گذشتن» در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ در معنای «مردن و از دنیا رفتن» به کار رفته اما در بیت گزینه‌ی ۲ به معنای «عبور کردن و فراتر رفتن» است.
- ۱۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عرشیان: اسم وندی / علمی: صفت وندی / دست‌بسته: صفت وندی - مرکب
- ۱۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. منادا در گزینه‌های دیگر:
گزینه (۱): حافظ (ای حافظ) / گزینه (۳): سعدی (ای سعدی) / گزینه (۴): هر چند (ای) صائب می‌روم تا ...
- ۱۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: چون بروند از نظر: چون از نظر بروند
گزینه ۲: می‌رسدت کبر و منی: کبر و منی می‌رسدت
گزینه ۳: بخرامی در باغ: در باغ بخرامی
- ۱۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
در بیت اول: فعل ابتدای جمله آمده، در بیت سوم، نهاد (سرتاجدار) بعد از فعل آمده و در بیت چهارم نیز نهاد (مهمان زال) بعد از فعل آمده.
- ۲۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت اول (بر درت بر) بیت دوم (بر خاک بر) بیت چهارم (به روم اندرون)
- ۲۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت اول، حرف ربط «تا» در مصراع اول آمده پس جمله هسته در مصراع دوم ذکر شده است.
- ۲۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «رکیب» صورت ممال‌شده‌ی واژه‌ی «رکاب» است.
- ۲۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت اول حرف ربط «اگر» آمده پس جمله، مرکب است.
- ۲۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واژه‌ها «اهم، اهمیت و مهم» هم‌خانواده همت نیستند.

۲۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

بیت گزینه‌ی «۴» تعدادی جمله‌ی ساده و مستقل دارد. در دیگر ابیات جمله‌ی غیر ساده هست. گزینه‌ی «۱»: من بیابانی به پیش گرفتم که اندر آن، از نهیبِ دیو، هر زمان، دل، خوناب می‌گشت. گزینه‌ی «۲»: از آن درازی راه هر ساعت با دل می‌گفتم که برای این بیابان، کرانی پیدا نخواهد بود. گزینه‌ی «۳»: در این اندیشه بودم که از کنار شهر «بست»، بانگ آب هیرمند ناگهان به گوشم آمد.

۲۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه (۳) هیچ حرف ربط وابسته‌سازی به کار نرفته است. حروف ربط وابسته‌ساز در دیگر گزینه‌ها:

گزینه (۱): هر کو = هر که او

گزینه (۲): تا

گزینه (۴): «گر» در مصراع اول / «ور» در مصراع دوم

۲۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گروه‌های «همه شب»، «آن سفر» و «یک نفس» وابسته‌ی پیشین هست. گروه‌های «همه شب» و «یک نفس» قید است، چون نقش دستوری دیگری ندارد و می‌توان آن‌ها را از جمله حذف کرد. گروه «آن سفر» نیز پس از حرف اضافه آمده است و متمم است.

۲۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دقت کنید در عبارت «این شرط آدمیت نیست»، «این» نهاد و «شرط» مسند است. بخش‌های مشخص شده در سایر ابیات همگی نهاد است.

۲۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

یا رب مگیر او را / چون، حرف اضافه، کبوتر: متمم / یارِ رسمِ کرم را نداشت
مفعول نهاد مفعول

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

۳۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت صورت سؤال می‌خوانیم: «صدف، او را در کنار خود پرورش داد.» واضح است که «ش» مشخص شده صورت سوال که در بازگردانی به «او» تبدیل می‌شود، نقش دستوری مفعولی دارد. بررسی ابیات:
گزینه «۱»: «می لعل (سرخ‌رنگ) در آن جام عقیقی، اگرچه لطیف است، لطافتی را که تن او در آن جامه دارد، ندارد.»

در گروه «تن او»، «او» مضاف‌الیه است.
گزینه «۲»: «اگر یار در آینه به آن صورت زیبای خود نگاه کند، شاید چگونگی احوال من برای او معلوم شود»، «او»

پس از حرف اضافه «برای» آمده و متمم است.
گزینه «۳»: «در دست فراق تو بارها مانند نی ناله کرده‌ام. هیچ‌کسی نیست که یک بار به فراق بگوید او را مزن.»

«ش» به «او» یی تبدیل شده است که وابسته نیست و پس از آن «را» آمده است، یعنی «ش» مفعول است.
گزینه «۴»: «وقتی خواجهی کرمانی (نام شاعر) از چشمه نوش تو سخنی می‌گوید، هر نفس از سخن او آب حیات می‌چکد.»، «او» در این بازگردانی پس از «سخن» آمده است و مضاف‌الیه است.

۳۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
گزینه (۱): «او» بین جملات آمده ← ربط
گزینه (۲): بیپچید و آه کرد: «او» ربط / نیک و بد: «او» عطف
گزینه (۳): گل و نسرين: «او» عطف
گزینه (۴): «او» بین جملات آمده ← «او» ربط

۳۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه (۱): باران بهاری / در گزینه (۲): دل یاران / در گزینه (۳): پای افکار، تشبیه ندارند.
در گزینه (۴): «جان چون پرنده‌ای است، عقل مانند طفلی است، عاقبت هم‌چون جام است، احسان مانند کمند (طناب) است.» تشبیه دارند و «مشبهه و مشبه» با کسره کنار هم قرار گرفتند.

۳۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هر گاه در عبارتی حروف ربط وابسته‌ساز (که، تا، چون (= وقتی که)، اگر و ...) را دیدیم، در آن عبارت یا بیت حتماً جمله‌ای وابسته وجود دارد، اما باید دقت کنید که حرف «تا» اگر در معنای نشان دادن فاصلهٔ زمان یا مکان به کار رود، حرف اضافه است نه حرف ربط. دقیقاً شروع بیت گزینه (۲) با حرف اضافهٔ «تا» در معنای فاصلهٔ زمانی به کار رفته که دقت شما را محک زند. در گزینه‌های دیگر: (۱) کو: که او / (۳) که چیست؟ / در گزینه (۴) هم از روی مفهوم متوجه می‌شویم که معنای مصرع اول با یک بیت کامل نمی‌شود و حرف اضافهٔ «که» بعد از «هر کجا» حذف شده است، ولی از طریق رابطهٔ معنایی متوجه می‌شویم جمله کامل نیست و به جملهٔ دیگری وابسته شده است. «هر کجا (که) کلک تو (= قلم تو) بر صفحهٔ کاغذ روان شد»، خُب چه اتفاقی خواهد افتاد؟، پس می‌بینیم جمله با یک فعل معنایش کامل نشده، پس جملهٔ وابسته است.

۳۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هر سه واژه امروز متروک‌کاند و از زبان امروز حذف شده‌اند.
گزینه ۲- «سپر و یخچال» هم معنای قدیم را حفظ کرده‌اند و هم معنای جدید گرفته‌اند اما «گوسفند» با همان معنای قدیم، امروز هم کاربرد دارد.

گزینه ۳- برگستوان و بادافره: امروز از زبان حذف شده‌اند ولی «خرمن کوب» یک واژه جدید است.
گزینه ۴- پَرّه و پیکان: امروز تحول معنایی پیدا کرده‌اند ولی واژه «شادی» با معنای قدیم خود، امروز هم به کار می‌رود.

۳۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یکی از دلایل افزونی زیبایی شعر، تضاد معنایی است چنان‌که در بیت موردنظر، دو واژه «صبح و شام» و دو واژه «ازل و ابد» از نظر معنی متضاد یکدیگرند.

۳۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه ۴ هیچ‌گونه حرف وابستگی مانند که، تا، چون ... وجود ندارد.

۳۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «واو» در این بیت ربط است. سرم را سپر می‌کنم و دست از فتراک تو بر نمی‌دارم.

۳۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه ۱، فعل‌های «مستند» و «در نمی‌گنجد»، نیازی به مفعول ندارند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) دل مفعول است. (۳) تلخی هجران مفعول است.

(۴) راه بیابان مفعول است.

۳۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در تمام گزینه‌ها حذف به قرینهٔ لفظی است (۱: بود، ۳: هستی، ۴: است) و در گزینه ۲ به قرینهٔ معنوی است (است).

۴۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت صورت سؤال «مدح آفتاب» مسند عبارت است: این تشبیه من مدح آفتاب است و تنها در بیت گزینه ۱، گروه مشخص شده «روز» نقش مسندی دارد (آن، روز روشن است).

www.my-dars.ir

۴۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

بررسی موارد:

الف) حرف «و» ربط یا پیوند است. ب) حرف «و» ربط یا پیوند است.

ج و پ) حرف «و» حرف عطف است. ت) حرف «و» حرف ربط یا پیوند است.

ث) حرف «و» حرف ربط یا پیوند است (دقت کنید فعل «است» به قرینهٔ لفظی حذف شده است).

۴۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حذف در گزینه ۲ به قرینه معنوی است: به (بهتر است) و در گزینه ۱: هفتاد عیب (داری) گزینه ۳: کلید در گنج صاحب هنر (است) گزینه ۴: دشمنش دوست (است) به قرینه لفظی حذف شدند.

۴۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه ی ۱ «واو» ربط است. (تنوری چنین گرم [بود] و نان درنبت) در گزینه های ۲ و ۴ واژه های «گفت و شنید» و «پیچ و تاب» واژه های غیر ساده هستند و «واو» در آن ها وند است. در گزینه ی ۳ «واو» عطف دیده می شود: (گوش زر نباشد چه نقصان و سیم = گوش زر و سیم نباشد، چه نقصان [باشد]).

۴۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «ک» در صورتک نشانه ی شباهت است: مانند صورت

۴۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. لب: نهاد/ پنهان: صفت

در سایر گزینه ها: گزینه ی ۱: «م» در لبم و من: مضاف الیه/ گزینه ی ۲: فاش و امشب: قید/ گزینه ی ۳: زبان و شمع: متمم

۴۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت صورت سؤال و در جمله ی «در پس دیوار گوش نباشد»، «گوش» نهاد است.

در دیگر گزینه ها:

گزینه ی ۱: «۱»: در جمله «فسانه تو دل را ز راه برد»، «دل» مفعول است.

گزینه ی ۲: «۲»: «آب» پس از حرف اضافه آمده است و متمم است.

گزینه ی ۳: «۳»: در جمله ی «در آن دیار خاک کو نبود»، «خاک» نهاد است.

گزینه ی ۴: «۴»: «خسرو» منادا است.

۴۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در جمله ی «او خود را به چشم حقارت دید»، واژه ی «خود» مفعول است. در جمله ی «صدف، او را در کنار به جان پرورید» نیز «او» مفعول است.

۴۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت پاسخ می خوانیم: «ای ساقی، جامی (بده) که عشرتم خام است و ای مطرب، زیری (بنواز) که حالت زار است».

۴۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فعل «گردد» در گزینه ی ۱ «به حالتِ اَمّا و اگر» آمده است و مضارع التزامی

است فعل «می آورد» در گزینه ی ۲ ماضی استمراری است. «می شنود» در گزینه ی ۳ مضارع اخباری است و

«رسانم» در گزینه ی ۴ مثل فعل گزینه ی ۱، مضارع التزامی است.

۵۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در بیت ۲ «ک» نشانه شفقت و ترحم است ولی در ابیات دیگر نشانه تقلیل است.

www.my-dars.ir

۵۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) اگر پای ایمان من از جای نلغزد (مضاف الیه). ب) خاطر من را از شام و روم برانگیخت (مضاف الیه).

ج) که داروی بیهوشی به او دهند (متمم). د) زوال، اختر دشمن تو را سوخته (مضاف الیه).

۵۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

«چو» به معنی «وقتی که» جمله‌ی غیرساده (مرکب) می‌سازد، بنابراین کل بیت یک جمله‌ی غیرساده است که دو فعل دارد:

وقتی در حال خویشتن ژرف می‌نگرم، از اندوه، صفرا به سر من می‌آید.

گزینه‌ی ۲: فعل مصراع دوم، مضارع اخباری است: از اندوه صفرا به سر من «می‌آید».

گزینه‌ی ۳: «را» در انتهای مصراع دوم نشانه‌ی مفعول نیست، بلکه «جانشین کسره» است: از اندوه صفرا به «سر من» می‌آید.

گزینه‌ی ۴: «بر» در مصراع دوم، پیشوند فعل است.

۵۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. حرف «واو» در گزینه‌ی ۴ از نوع «واو عطف» و در سایر گزینه‌ها از نوع «واو ربط» است.

۵۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) با این‌که (پیوند وابسته‌ساز) سخن به لطف آب است (جمله‌ی وابسته) کم گفتن هر سخن صواب است (جمله‌ی هسته)

(۳) اگر (پیوند وابسته‌ساز) سرم برود در سر وفای شما (جمله‌ی وابسته) ز سر برون نرود هرگز هوای شما (جمله‌ی هسته)

(۴) من ... بنده‌ی تقصیر دارم (جمله‌ی هسته) که (پیوند وابسته‌ساز) رمز شهریاری با غلامان گفته‌ام (جمله‌ی وابسته)

۵۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هنوزت ناز گرد چشم خواب‌آلود می‌گردد: هنوز ناز گرد چشم خواب‌آلودت می‌گردد.

(۲) ای که روز و شبت همی خوانم: ای که روز و شب تو را همی خوانم.

(۴) افتادت سروکار = سروکارت افتاد.

۵۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

(اسرارالتوحید: محمدبن منور) (ارزیابی شتاب‌زده: جلال آل احمد)

۵۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت ۳ «منعم مکن» به معنای ممانعت و جلوگیری کردن است و ریشه‌ی آن «م ن

ع» است و با انعام که حروف اصلی آن «ن ع م» است، متفاوت است.

۵۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. افعال دوم‌شخص در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فعل امر «کن» / گزینه ۲: افعال «آبی» و «برداری» / گزینه ۴: افعال «اندازی» و «سازی»

۵۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه ۲ نهاد جمله که «آواز من» است در جمله حضور دارد.

در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: [آواز مرغ] عقل و صبرم ببرد. / گزینه ۳: [او] گفت [من] باور نداشتن. / گزینه ۴: [من] گفتم.

۶۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه ۲) روشنی دیده از خاک درت حاصل بود. (فک اضافه) - سایر گزینه‌ها «را» مفعولی است.

۶۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت ۳ «منعم مکن» به معنای ممانعت و جلوگیری کردن است و ریشه‌ی آن «م ن

ع» است و با انعام که حروف اصلی آن «ن ع م» است، متفاوت است.

- ۶۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. افعال دوم شخص در سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: فعل امر «کن» / گزینه ۲: افعال «آبی» و «برداری» / گزینه ۴: افعال «اندازی» و «سازی»
- ۶۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه ۲ نهاد جمله که «آواز من» است در جمله حضور دارد.
در سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: [آواز مرغ] عقل و صبرم ببرد. / گزینه ۳: [او] گفت [من] باور نداشتم. / گزینه ۴: [من] گفتم.
- ۶۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
اول دفتر به نام ایزد دانا
مضاف الیه صفت
- ۶۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه ۱ واژه مرکب وجود ندارد گزینه ۲ (پیل پیکر) گزینه ۳ (گلاب) گزینه ۴ (کامجو) مرکب است.
- ۶۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بود: ماضی ساده / می‌زد: ماضی استمراری / رفت: ماضی ساده / است: مضارع ساده / «می‌رود، نمی‌خواهیم و می‌خندند» هر سه فعل، مضارع اخباری هستند.
- ۶۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. حرمت: احترام، محترم، حریم / مقدار: قدر، مقادیر / مستغنی: غنا، استغنا / قرب: تقریب، قرابت - قریب - مقرب
- ۶۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خجل: مسند / پهنا: مفعول / دریا: نهاد (فعل است در معنی وجود دارد آمده، پس، دریا، نهاد جمله است.) / حتما: قید
- ۶۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۳- رخ: مفعول، دیده: نهاد / ۱- دولت: نهاد، سعادت پرتو: یک واژه مرکب است و صفت / ۲- حافظ: نهاد، متمم در نقش مسندی
- ۷۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱- سهی قد، سیه چشم، ماه سیما / ۲- شکر فروش، شکرخا / ۳- باد پیما
- ۷۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «روبهک» کاف تحقیر دارد ولی در بقیه واژه‌ها «ک» پسوند تصغیر است.
- ۷۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در مصراع «۴» سعدی، نهاد است.
- ۷۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) رکیب (۲) حسیب (۴) کتیب
- ۷۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این گزینه «واو عطف» به کار رفته است.
- ۷۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حذف فعل به قرینه‌ی معنوی: آن به [است]
- ۷۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) [ا] ست (۳) را (۴) رویت
- ۷۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) دلا [با تو سخن می‌گویم] / دولت جاودان [باشد] به [است]
(۳) رای پیر از بخت جوان به [است]
(۴) شیراز ما از اصفهان به [است]

۷۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عبارت «ما را رنجی برسد» به شکل «رنجی به ما برسد» بازگردانی می‌شود که در آن «رنج» نهاد و «ما» متمم است. هم‌چنین در عبارت «بیابان‌ها سهل است»، «بیابان‌ها» نهاد است. در بیت صورت سوال «چو» معنای «مثل و مانند» ندارد و حرف اضافه نیست.

۷۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در ابیات صورت سؤال، دو ضمیر پیوسته هست که هر دو مضاف‌الیه است: «دهانت» یعنی «دهان تو» و «درازت بود زندگانی» یعنی «زندگانی تو دراز بود».

۸۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در عبارت صورت سؤال، نقش دستوری «بیهده» و «سرد» قید است. «قصیده» متمم و «سپیده» نهاد است.

۸۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در این گزینه «را» نشانه‌ی حرف اضافه و در سایر گزینه‌ها نشانه‌ی مفعول است.

۸۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. واژه‌ی مشخص‌شده در گزینه‌ی (۱) نقش «نهادی» و در سایر گزینه‌ها نقش «مفعولی» دارد.

۸۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) گشته / مرده است / رفته‌ای / برده‌ای

(۲) کشانده‌ای

(۴) نکرده‌ام

۸۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترکیب‌های وصفی: زبان گویا - اندیشه‌های اجتماعی - منابع باارزش - اشعار غنایی - چارچوب اجتماعی - تعامل فرهنگی
ترکیب‌های اضافی: راه آزادی - شناخت عناصر - مطالعه‌ی فرهنگ - تلاش ملت

۸۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هیچ: صفت مبهم ← هیچ انتظاری / رنگ: مفعول ← رنگ هوس / گروه نهادی / گروه مفعولی

آمادگی: مسند [آن انتظار آمادگی برای پذیرش باشد]

نهاد محذوف مسند فعل اسنادی

منتظر ← مسند / روز: مضاف‌الیه ← لحظه لحظه‌ی روز

گروه قیدی / متمم قیدی

۸۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واژه‌های «گوارا، بینا و شکیب»، مشتق و واژه‌ی «بادپیما»، مرکب است.

۸۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «را» نشانه‌ی مفعول است.

کس مشکل اسرار اجل را نگشود...

نهاد مفعول

اما در سایر گزینه‌ها «را» نشانه‌ی متمم و به معنی «به» است. به عبارت دیگر «حرف اضافه» محسوب می‌شود.

www.my-dars.ir

۸۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «من» در گزینه‌ی (۳) نقش مضاف‌الیه دارد (خرقه پوشی من)، اما در سایر گزینه‌ها نهاد است.

مضاف الیه

۸۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «و» در مصراع اول ربط است زیرا بین دو جمله آمده است اما در مصراع دوم عطف است زیرا بین کلمه و گروه آمده است.

۹۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آن به [است]

۹۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بی‌پایان (۳) دیده

(۴) بندگی / آزادی / شادی

۹۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مطرب عشق راه مستانه زد.
نهاد

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ... با مردم مست [به کارای] آ کرد (= انجام دادن)

مفعول

(۲) مشکل خویش [ر] نزد ... بردم

مفعول

(۳) ... غم [ا] از دل به در توانی کرد

مفعول

۹۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به خواب اندرون (دو نشانه برای یک متمم)

۹۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) رکیب: رکاب (۲) حسیب: حساب (۳) حجیب: حجاب

۹۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تقدّم فعل بر متمم: شاد و خندان آدمم از کوی دوست

(۳) تقدّم فعل بر متمم: شاد و خندان دلبرم آمد به بر

تقدّم فعل بر مفعول: گر تو داری دیده‌ای

(۴) تقدّم فعل بر مفعول: شاد و خندان گفتم این اسرار را

تقدّم فعل بر مفعول و متمم: تا ببینی اندر او دیدار را

۹۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تقدّم فعل بر متمم: شاد و خندان آدمم از کوی دوست

(۳) تقدّم فعل بر متمم: شاد و خندان دلبرم آمد به بر

تقدّم فعل بر مفعول: گر تو داری دیده‌ای

(۴) تقدّم فعل بر مفعول: شاد و خندان گفتم این اسرار را

تقدّم فعل بر مفعول و متمم: تا ببینی اندر او دیدار را

۹۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

در سایر گزینه‌ها وجود پیوندهای وابسته‌ساز (حرف ربط وابسته‌ساز) موجب ایجاد جمله‌ی مرکب شده است:

(۲) که (۳) گر (۴) تا

۹۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:
به بازگردانی عبارت‌ها توجه کنیم:

- (۱) که اگر سرم برود [سر] از قدم تو بردارم. مضاف الیه
(۲) عقل سهو [اشتباه] را بر قلم تو نمی پذیرد. مضاف الیه
(۳) چو از جام جم به تو زلال خضر را می دهند. متمم
(۴) از خاک کشتگان غم تو لاله بردم. مضاف الیه

۹۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) بگنجانی ← در دل (۲) خود را متمم
(۳) بگنجان ← در مصلحه (۴) بقولید ← از آب متمم

۱۰۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) هزار دشمنم ار می کنند قصد هلاک: هزار دشمن ار می کنند قصد هلاکم / گرم تو دوستی از دشمنان ندارم
باک: گر تو دوست من هستی
(۳) آه از آن روز که بادت گل رعنا ببرد: گل رعنایت را
(۴) مرغ بهشت بودم و افتادمت به دام: به دامت افتادم

۱۰۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ایزد: نهاد / هرگز: قید / دیگر: مفعول

۱۰۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) شاخک (۲) دخترک (۴) خالک

۱۰۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

تو مرا توبه ده و عذرپذیر / توبه ده و عذرپذیر
جمله و او ربط جمله کلمه و او عطف کلمه

۱۰۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. باد: جابه‌جایی هوا

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) ارزانی باد (۲) فدای تو باد (۴) آفرین باد

۱۰۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت صورت سؤال می‌خوانیم: «رسم سرای درشت چنین است.» در این بیت،

«رسم» نهاد است. در بیت گزینه‌ی ۱، «گل» مضاف‌الیه است. در بیت گزینه‌ی ۲، «سیب» مفعول است. در بیت

گزینه‌ی ۳، «غصه» متمم است و در بیت گزینه‌ی ۴، «خط» نهاد است: خط بنفشه، گرد عارضِ بستان دمید.

۱۰۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فعل «ماند» در گزینه‌ی ۳ ماضی است: دل رفت و دیده خون شد و جان ضعیف

ماند، که آن‌هم برای آن مانده است که آن‌را فدای دوست کنم. در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «بدان ماند» شبیه آن است که ...

گزینه‌ی ۲: «به چه ماند؟»: شبیه به چیست؟

گزینه‌ی ۴: «به جایی ماند»: به جایی شبیه است.

۱۰۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

واژه‌های مشتق: جهانی: جهان + ی / دشمنی: دشمن + ی

واژه‌ی مرکب: سست‌عهد: سست + عهد

- ۱۰۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «تو» در گزینه چهارم متمم است. «تو را بیاموزمت کارزار» معادل «به تو کارزار را می‌آموزم» است.
- ۱۰۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گذشته گاهی برای یک متمم دو حرف اضافه می‌آورده‌اند که برای بازگردانی و امروری کردن شعر یا نثر بهتر است حرف اضافه اولی را حذف کنیم و دومی را به جای اولی قرار دهیم. در نمونه‌های بالا در گزینه ۱ «بر» اولی حرف اضافه و دومی به معنای پهلو است، بنابراین یک حرف اضافه دارد.
- در گزینه ۲: «به ابر اندر» یک حرف اضافه «به» و دومی «اندر» است.
- در گزینه ۳: «بر» در مصراع اول حرف اضافه است در مصراع دوم «بر» حرف اضافه و «برش» به معنای «بدن» است، پس یک حرف اضافه دارد.
- در گزینه ۴ نیز «بر» اول حرف اضافه و دومی به معنای پهلو است، پس یک حرف اضافه دارد.
- ۱۱۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مضارع اخباری فعل «دیده است»، فعل «می‌بیند» است.
- ۱۱۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه ۱، ساخت واژه‌ی «گلاب» مرکب است از دو جزء مستقل «گل + آب»، اما واژه‌های گلزار از جزء مستقل «گل» و جزء غیرمستقل «زار» و «باغبان» از جزء مستقل «باغ» و جزء غیرمستقل «بان» و «اندوهگین» از جزء مستقل «اندوه» و جزء غیرمستقل «گین» ساخته شده است، بنابراین «مشتق» و با گزینه ۱ متفاوت هستند.
- ۱۱۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پسوند «-ک» در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ از نوع تصغیر و کوچکی است، اما در گزینه ۲ از نوع «شبهات» است.
- ۱۱۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت مذکور «خیره» مسند، «مرغ» چون بعد از حرف اضافه آمده است، متمم و «هیچ»، مفعول است.
- ۱۱۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
- مصراع دوم: «_____ به سر بر نهاد آن کیانی کلاه» در این مصراع «متمم» با دو حرف اضافه همراه شده حرف اضافه حرف اضافه است.
- ۱۱۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «آن» در بیت نخست ضمیر است، چرا که واژه‌ای دیگر را وصف نمی‌کند. اما «آن» مشخص شده در بیت دوم، صفت اشاره است برای «وصف».
- ۱۱۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت صورت سؤال و در جمله‌ی «بلندی را یافت»، «بلندی» مفعول است. بررسی گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «۱»: مفعول ندارد.
- گزینه ۲: «۲»: «دوستانش» و «دشمنانش» مفعول است.
- گزینه ۳: «۳»: «لشکر آرای» مفعول است.
- گزینه ۴: «۴»: «او» مفعول است.

- ۱۱۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر دو فعل «بَرَد» در گزینه ۴ مضارع التزامی هستند.
در سایر ابیات افعال از نوع «ماضی ساده» می‌باشند.
- ۱۱۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
۱: ... و امید را در نومییدی [بسته دان].
۲: ... خاصه قرابت خویش را [حق شناس باش].
۴: حیف باشد که تو یار من (باشی) و ...
- ۱۱۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
۱: تویی هم آشکارا، هم نهانم: تو هم آشکارا و هم نهانم هستی. / هم آشکارا و هم نهانم تویی.
۲: چو در وقت بهار آیی پدیدار: چو در وقت بهار پدیدار آیی.
۳: که پیدا کرد آدم از کفی خاک: که آدم از کفی خاک پیدا کرد.
- ۱۲۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جمله غیرساده جمله‌ای است که بیش از یک فعل دارد و با یکی از حروف ربط جملات به هم وابسته می‌شوند. در شیوه بلاغی هم اجزای جمله جابه‌جا می‌شوند.
گزینه (۱): طبق شیوه عادی دو جمله ساده آمده است.
گزینه (۲): هر دو جمله ساده به شیوه بلاغی است.
گزینه (۴): دو عبارت به شیوه عادی و به شکل غیرساده آمده است.
گزینه (۳): هم جمله ساده است و هم به شیوه بلاغی آمده است.
- ۱۲۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هر نویسنده: («هر» صفت مبهم) ترکیب اضافی ندارد.
گزینه (۲): کلمات آسمانی: صفت نسبی / کلمات قرآن: ترکیب اضافی
گزینه (۳): این ندا: «این» صفت اشاره / گوش جان‌ها: ترکیب اضافی
گزینه (۴): خاطر آگاه: صفت ساده / باغ خاطر: ترکیب اضافی
- ۱۲۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
بزرگی را پرسیدند: از بزرگی پرسیدند / چرا خاتم [را] در انگشت چپ می‌کنند؟ / اهل فضیلت / محروم باشند
مضاف الیه	مفعول	متمم
		مسند
- ۱۲۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «را» در بیت گزینه (۱) حرف اضافه است: به طوطیان جان سعدی شکر ده.
در سه گزینه دیگر بین مضاف و مضاف‌الیه فاصله انداخته است:
گزینه (۲): لیلی را دل نسوخت ← دل لیلی نسوخت
گزینه (۳): فراق نازنینان را خبر ← خبر فراق نازنینان
گزینه (۴): بر سر سعدی هستند ← بر سر سعدی هستند.
- ۱۲۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «سعدی» در بیت گزینه (۳) نهاد است.
- ۱۲۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
محققان: نهاد / علاقه فردوسی را: مفعول / برخاسته از ...: مسند / این جمله چهار جزئی، مفعول و مسند است.

- ۱۲۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. همی آورد: مضارع اخباری
گزینه (۴): همی دادی: ماضی استمراری / گزینه (۲): همی نگریست: ماضی استمراری / گزینه (۳): بکردی، بستدی: ماضی استمراری
۱۲۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
«ش» در واژه «دودش»، مضاف‌الیه برای «سر» است (دود به سرش درآمد). در سایر ابیات ضمائر متصل جابه‌جا نشده‌اند.
- ۱۲۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «آب»: مفعول / «حاجت»: نهاد / «آن» بدل برای «حاجت» / «به»: مسند
۱۲۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
جمله سوم: حاجی از وضع بازار و کارهای خودش [به من] بگوید
نهاد گروه مفعولی متمم محذوف فعل
جمله چهارم: من هم به فکرهای خودم پردازم
نهاد متمم فعل
- ۱۳۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. توفیق ادب را از خدا جوییم: متمم باید بعد از مفعول آورده شود اما در این مصرع، مقدم بر مفعول گردیده است. در سایر مصرع‌ها تقدیم صورت نگرفته بلکه در جای خود ذکر شده است.
- ۱۳۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این عبارت یک جمله ساده مستقل و فعل آن «شد» است.
در گزینه (۱): «و چون رزم هرات کرد»: جمله وابسته
در گزینه (۲): «کار وزارت قرار گرفت»: جمله وابسته
در گزینه (۴): «که ما را معلوم است که تو بر حقی»: دو جمله وابسته
۱۳۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آشنایی با روش‌های پیشرفته ...
متمم اسم
- ۱۳۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
ردیف «می‌گردم» در بیت گزینه (۱) فعل اسنادی است و «جوان» مسند آن است. در سایر ابیات فعل خاص است در معنای «جست‌وجو کردن» یا «گردیدن».
- ۱۳۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه (۳) دو مورد حذف فعل به قرینه معنوی صورت گرفته است:
بیت: هر کجا تیر جفای تو (باشد) من آن‌جا سپرم هر کجا خوان هوای تو (باشد) من آن‌جا مگسم
۱۳۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (داد: متمم) (گیتی: مفعول) (زیردستان: مضاف‌الیه)
۱۳۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ماضی ساده: بشمردم (۱)، (کم) آمد (۲)، (روزگاری) برآمد (۳)
ماضی استمراری: رفته‌ام (۱)، بردی (۲)، بازآوردی (۳)
- ۱۳۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سر هم نبرد به گرد اندر آرد
مفعول متمم
- ۱۳۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
الف- سر مردم آزار بهتر «است» بر سنگ «باشد» - (است) و (باشد) محذوف است.
ج- پس ای بنده (به تو توصیه می‌کنم) چو خاک افتادگی کن (به تو توصیه می‌کنم) عبارت محذوف است.

۱۳۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترکیبات اضافی: آیین محبت - چشمه مهتاب - جویبار لحظه‌ها
ترکیبات وصفی: صمیمیت مواج - راز نهفتنی - سخن هوشمندانه - عاشق صادق - لوح زمردین

۱۴۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وندی: ارزش - آزادگی - نمایان - فردوسی
مرکب: رادمرد - ایران زمین - شاهنامه - شناسنامه

۱۴۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قرآن (را) می‌خواندند = مفعول

ای کتاب: منادا

وفادار بوده‌ایم: مسند

جان خود: مضاف‌الیه

۱۴۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

(۲) شیوه برداشت محصولات پاییزی
هسته مضاف‌الیه مضاف‌الیه صفت

(۱) مدارس نمونه دولتی پیشرفته
هسته صفت صفت صفت

(۳) کاربرد مناسب شبکه‌ی معنایی
هسته صفت مضاف‌الیه صفت

(۴) فروزان‌ترین ستاره‌ی شب آسمان
صفت هسته مضاف‌الیه مضاف‌الیه

۱۴۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نگارستان: معین‌الدین جوینی

اخلاق محسنی: حسین واعظ کاشفی

لطایف الطوائف: فخرالدین علی صفی

در سایر گزینه‌ها به ترتیب گلستان و بوستان از آثار سعدی است.

محمد بن منور صاحب کتاب اسرارالتوحید است، خواجه نظام الملک طوسی کتاب سیاست‌نامه را نوشته و
عنصرالمعالی کیکاوس نیز صاحب کتاب قابوس‌نامه است.

۱۴۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

(۱) در این گروه از ترکیبات «باغ بینش و قلب سپه» ترکیب اضافی و «پای‌افزارهای وصله‌دار» ترکیب وصفی
است.

(۲) در این ترکیبات (بازوان اندیشه) ترکیب اضافی و «پرده‌ی نیلوفری و گران‌مایه جفت» ترکیب وصفی است.

(۳) در این گروه نیز «سیمای شب و راه نظر» ترکیب اضافی و «گهر تابناک» ترکیب وصفی است

۱۴۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

... تا کسی عیب متکلم را نگیرد.

مفعول

(۴) دیگری: نهاد

(۲) زاینده: وصفی

(۱) نیکی: مفعول

۱۴۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

(الف) اتفاق را: از اتفاق = را در معنای از

(د) مردم آزاری را ...: از مردم آزاری ... = را در معنای از

(ب) مرا دل ...: (دل من) در این عبارت (را) نشانه‌ی کسره است

(ج) چرا خلق را ... را نشانه‌ی مفعولی

۱۴۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هرگاه جای اجزای جمله تغییر یابد و از فرمول فاعل - مفعول - متمم - فعل خارج شود، شیوه‌ی بلاغی است در بیت الف فعل مقدم بر فاعل شده و در بیت ب فعل بر متمم مقدم شده است اما در ابیات ج و د طبق قاعده‌ی جمله‌نویسی ترتیب اجزای جمله رعایت شده است.

۱۴۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. من هم چو نوح نوحه‌گر هستم زیرا در چشم من طوفان است.

«م» ضمیر متصل که بعد از طوفان آمده در واقع مضاف‌الیه چشم است و جابه‌جایی ضمیر صورت گرفته است.

۱۴۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. داشتیم: ماضی ساده

می‌توانستیم: ماضی استمراری

بیابیم - بگوییم: مضارع التزامی

داشته است: ماضی نقلی

۱۵۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مرکب: جوانمرد - بالادست - پابرهنه

وندی: دوگانه - سبزه‌زار - دانشمند - رفتار

سایر واژه‌ها وندی - مرکب است.

۱۵۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در متون کهن گاه یک متمم همراه با دو حرف اضافه، قبل و بعد آن می‌آمده

است در بین گزینه صحیح نیز متمم «دریای قیر» با دو حرف اضافه (به) و (اندر) قبل و بعد آن آمده است.

۱۵۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

حکیم	فردوسی	وفات	سالگرد	هزارمین
صفت	مضاف‌الیه	مضاف‌الیه	هسته	صفت شمارشی
شیمیایی	مواد	تولید	کارخانه	اولین

۱۵۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عبارت گزینه صحیح از دو جمله هسته و وابسته تشکیل شده و حرف ربط «که»

این دو جمله را به هم متصل نموده است. در حالی که جملات گزینه‌های ۳ و ۴ از دو جمله ساده درست شده

که با (و) حرف ربط همپایگی به هم وصل شده‌اند و مرکب نیستند. جمله گزینه‌ی ۱ نیز یک جمله ساده

است.

۱۵۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

(۱) اگر از دست تو برمی آید مانند نخل کریم باش.
مضاف‌الیه

(۲) باغبان هم چون نسیم، من را از خود مران.
مفعول

(۳) قوت رفتن به پیش دوست به من دست نداد.
متمم

(۴) اگر آن را قیامت دنیا بخوانم، بعید نیست.
مفعول

۱۵۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه ی ۲، واژه های (جانانه، رها) ، (میخانه) و (دلخسته) به ترتیب وندی، مرکب و وندی - مرکب است.

۱۵۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

(۱) درگیری های + شدید + این + دانشجو
هسته صفت صفت مضاف‌الیه

(۳) آسمان + زیبا + لاجوردی
هسته صفت صفت

(۴) کار سخت شبانه
هسته صفت صفت

۱۵۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

به نام خدایی آغاز می کنم که جان آفرید.
فعل محذوف

در سایر ابیات فعل محذوف وجود ندارد.

۱۵۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آثار: نهاد جمله است - آثار، دیده نمی شود.

دستی: نهاد است - دستی گل ها را چیده است

شادی: مضاف‌الیه - گل های شادی

۱۵۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. واژه های وندی - مرکب از یک یا چند وند به همراه واژه مرکب تشکیل شده است.

دو + چرخ + ه + سوار

پیراست + ه + نویس + ی

فرمان + رو + ا

۱۶۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شدیم به معنای رفتیم آمده است.

در سایر ابیات شدیم در معنای گردیدیم به کار رفته است.

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

- ۱۶۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کرد: ماضی ساده / گفت: ماضی ساده / است: مضارع اخباری دارم: مضارع ساده / می‌رسد: مضارع اخباری / بوده است: ماضی نقلی بشویم: مضارع التزامی در این عبارت ماضی بعید وجود ندارد.
- ۱۶۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واژه‌ی «سحرخوان» قافیه است و از دو واژه‌ی سحر + خوان تشکیل شده که واژه‌ی مرکب است.
- ۱۶۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
گزینه‌ی ۱: در این گزینه «شما» مسند نیست و متمم است.
گزینه‌ی ۳: در این گزینه «پیش» مضاف‌الیه نیست و «درویشان» نیز مسند نیست.
گزینه‌ی ۴: در این گزینه «ش» مفعول نیست و «شما درویشان» نیز مسند نیست و متمم است.
- ۱۶۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «واو» عطف بین دو اسم یا اسم و صفت و یا دو صفت قرار می‌گیرد و «واو» پیوند بعد از فعل می‌آید.
در گزینه‌های نادرست «و» پیوند است زیرا دو جمله را به هم ربط می‌دهد.
- ۱۶۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (هر نوعی ← ترکیب وصفی) (اخلاق او: ترکیب اضافی)
- ۱۶۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
گزینه ۲) چو رستم بشنید سرش خیره گشت
گزینه ۳) زمانه کلیدم را به دست تو داد
گزینه ۴) کسی هم سوی رستم نشان برد
- ۱۶۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (هرگز: قید) (ستم: مضاف‌الیه) (گردن: مفعول)
- ۱۶۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فروغ طبع فروغی گرفت عالم را
- ۱۶۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. و: من (نهاد)، تو (مفعول)، را مشغول (مسند). ج: خرد (مفعول)، جان (معطوف به مفعول) اوی (نهاد). ب: از (حرف اضافه)، آن (صفت اشاره)، یار (متمم)، دلنواز (صفت) + م (مضاف الیه). ه: او (نهاد)، دوان (قید)، بیامد (فعل ناگذر). الف: دل (مفعول)، من (متمم). روی (مفعول)، من (متمم). دو (صفت شمارشی)، پیغمبر (نهاد) خود (بدل یا عطف بیان تأکیدی که در اینجا به ضرورت حفظ وزن شعری یا رعایت الگوی شیوه بلاغی بر نهاد مقدم شده است)، هم (متمم)، ضد (مسند).
- ۱۷۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. واژه‌های وندی: نیکوترین، آموزگار، بی‌قرار، شادی، مرکب: وفادار، وندی - مرکب: خبردهنده
- ۱۷۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. غم: مضاف‌الیه. زانوی غم گروه متممی است، که در آن غم م.الیه به شمار می‌رود.
- ۱۷۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. توضیحات گزینه‌های دیگر: گزینه ۱: زمان فعل اول مضارع اخباری است. گزینه ۲: پردرد: صفت. گزینه ۴: آمد: ماضی ساده و آید: (= می‌آید): مضارع اخباری

۱۷۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. و: من (نهاد)، تو (مفعول)، مشغول (مسنند). ج: خرد (مفعول)، جان (معطوف به مفعول) اوی (نهاد). ب: از (حرف اضافه)، آن (صفت اشاره)، یار (متمم)، دل نواز (صفت) + م (مضاف‌الیه) ه: او (نهاد)، دوان (قید)، بیامد (فعل ناگذر). الف: دل (مفعول)، من (متمم). روی (مفعول). من (متمم). دو (صفت شمارشی) پیغمبر (نهاد) خود (بدل یا عطف بیان تأکیدی که در اینجا به ضرورت حفظ وزن شعری یا رعایت الگوی شیوه بلاغی بر نهاد مقدم شده است). هم (متمم)، ضد (مسنند).

۱۷۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

واژه‌های وندی: نیکوترین، آموزگار، بی‌قرار، شادی. مرکب: وفادار، وندی - مرکب: خیردهنده

۱۷۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وابسته‌ی پسین: بزرگ / ادبی / پایندگی / گسترده‌گی / مقبولیت / عام / ها / دیگر / ها / دغدغه / ها / مشترک / انسانی (۱۳ وابسته) وابسته‌ی پیشین: سه (۱ وابسته)

۱۷۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ضمیر متصل «م» در پایان گزینه‌ی ۴ نقش مفعولی دارد و در سایر گزینه‌ها مضاف‌الیه است.

۱۷۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «او» در گزینه‌ی ۴ حرف عطف است: مشک و خط

در سایر گزینه‌ها «او ربط» دیده می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هم چون دزدان بسته [است] و بر آفتاب انداخته‌ست.

(۲) یاران همه مخمور [هستند] و قدح پر می‌ناب است / ما جمله جگر تشنه [هستیم] و عالم همه آب است.

(۳) ز درمان بگذر و با درد می‌ساز

۱۷۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وابسته‌ی پسین: ها / ی / فاخر / هنری / ها / ی / اعلا / زبان / فارسی (۹ وابسته)

۱۷۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رابطه‌ی واژه‌ی «باغبان» با «گل» از نوع «تناسب» است.

۱۸۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در عبارت‌های «تو کف‌زدن برگ‌ها را نمی‌بینی»، «گوش سر را از هزل و دروغ ببرند» و «موسی‌ای فرعون را زیر و زبر کرد»، عبارت‌های «کف‌زدن»، «گوش سر» و «فرعون» مفعول هستند. در عبارت «خوردتان فرزندان پیل نباشد»، واژه «خورد» در معنای «خوراک» نهاد است.

۱۸۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت پاسخ و در جمله «امسال روز و شبم مثل پار بگذرد» جهش ضمیر داریم. «ای فیض» شبه‌جمله و «فیض» مناداست.

۱۸۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی واژه‌های غیرساده‌ی عبارات:

گزینه «۱»: تضرع آمیز: تضرع + آمیز: مرکب / وحشت‌زده: وحشت + زد + ه: وندی مرکب / تاریکی: تاریک + ی: وندی / فروشنندگان: فروش + نده (+ گ) + ان: وندی

گزینه «۲»: کشورگشا: کشور + گشا: مرکب / اسرار آمیز: اسرار + آمیز: مرکب / فردوسی: فردوس + ی: وندی / اندیشه: اندیش + ه: وندی / کشتار: کشت + ار: وندی

گزینه «۳»: کاربرد: کار + برد: مرکب / معنایی: معنا (+ ی) + ی: وندی / زیبایی: زیب + ا + یی: وندی / دلنشینی: دل + نشین + ی: وندی / آرایه: آرا (+ ی) + ه: وندی

گزینه «۴»: تاریکی: تاریک + ی: وندی / لرزش: لرز + ش: وندی / شبانه: شب + انه: وندی / درخشان: درخش + ان: وندی / نورافشان: نور + افشان: مرکب

- ۱۸۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه ۲ هر سه جمله موجود، به شیوه عادی است و ترتیب ارکان جمله رعایت شده است.
در گزینه ۱: بپرسید بهرام شیوه بلاغی است.
در گزینه ۳: در هر دو مصراع شیوه بلاغی دیده می‌شود.
در گزینه ۴: در مصراع اول شیوه بلاغی دیده می‌شود. ای که داری طمع مهر و وفا از خوبان (فعل بر مفعول و متمم مقدم شده است).
- ۱۸۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
درون ما ز تو یک دم نمی‌شود خالی (ساده) / کنون که شهر گرفتی روا مدار خراب (غیرساده)
گزینه ۱: رفتیم اگر ملول شدی از نشست ما (غیرساده) / فرمای خدمتی که بر آید ز دست ما (غیرساده)
گزینه ۳: سودای لب شکر دهانان / بس توبه صالحان که بشکست (ساده)
گزینه ۴: مشتری را بهای روی تو نیست (ساده) / من بدین مفلسی خریدارت (ساده)
- ۱۸۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ضمیر «ش» در بیت گزینه ۱ مفعول است: او را دوست شمار. ضمایر پیوسته سایر ابیات، «مضاف‌الیه» هستند.
- ۱۸۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ناله: نال (بن مضارع نالیدن) + ه
- ۱۸۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «دشمن من» در بیت ۴ منادا است.
در سایر ابیات:
۱: فعل «کردی» به معنای «می‌کرد» است و «ی» در آن نشانه استمرار می‌باشد نه شناسه دوم شخص.
۲: «و» میان دو واژه گفتن و شنیدن حرف عطف است نه ربط.
۳: ترکیبات «لب دریا» و «کام نهنگان» هر دو اضافی هستند نه وصفی.
- ۱۸۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قطره دانش، مفعول فعل بخشیدی است.
- ۱۸۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جمله بیت گزینه ۴ این‌گون است:
وقتی که من بر سر آن خوش‌زبانم زدم، کاش دستم می‌شکست.
مشخص است که این دو جمله از نظر معنایی به یکدیگر وابسته‌اند و بیت یک جمله غیرساده می‌باشد.
- ۱۹۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این بیت، نگهبان نقش مسندی دارد. او (طوطی) در دکان، نگهبان دکان بود. در بیت گزینه ۱ نیز «بی‌دیده: کور» صفت است و مرد نقش مفعولی دارد.
- ۱۹۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
گفت، رسیدیم: ماضی ساده
می‌بخشی، می‌ستانی: مضارع اخباری
نخواهم خورد: آینده
بخش: امر
تشنه‌ای (تشنه هستی): مضارع
- ۱۹۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه ۳ حرف «را» نشانه‌ی مفعول است. در سایر گزینه‌ها «را» معادل حرف اضافه است.
- ۱۹۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «واو» در این گزینه نشانه‌ی «عطف» است و در سایر گزینه‌ها نشانه‌ی «ربط»
- ۱۹۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این گزینه فعل «شد» اسنادی است، اما در سایر گزینه‌ها در معنی «رفتن» به کار رفته است.

- ۱۹۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واژه «ناگهان» در بیت گزینه «۲»، وابستهٔ پسین و از نوع صفت بیانی، درون گروهی است که نقش منادا گرفته است.
- ۱۹۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی ابیات:
گزینه «۱»: عبارت «پیش طوفان سرشکم چه محل باران را» یعنی «پیش طوفان سرشکم، باران چه محل دارد؟» که در این عبارت، «باران» که قافیه‌ی بیت است مفعول نیست.
- گزینه «۲»: در این بیت واژه «عطاران» قافیه است که در عبارت «حلقهٔ سنبل مشکین تو برای عطاران دستگاهی پر از نافهٔ آهوی تتر است»، نقش دستوری متمم گرفته است.
- گزینه «۳»: عبارت «این چه سودای محال است خریداران را» به شکل «این چه سودای محالی برای خریداران است؟» بازگردانی می‌شود که «خریداران»، قافیهٔ بیت، در آن مفعول نیست.
- گزینه «۴»: واژه «خمّاران»، قافیهٔ بیت، در عبارت «خمّاران را به در صومعه نیابی»، مفعول است.
- ۱۹۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی ابیات:
گزینه «۱»: «برده بود» ماضی بعید و «رفتم» ماضی ساده است.
- گزینه «۲»: «گفت» ماضی ساده است، پذیرد و «بمیرد» و «بود» فعل مضارع هستند و «آمده است» که در بیت صورت سؤال به شکل «آمدست» نوشته شده است، ماضی نقلی سوم شخص مفرد است.
- گزینه «۳»: «نماند» فعل مضارع است. «گرفته باشد» ماضی التزامی است.
- گزینه «۴»: «از دست بشد» فعل ماضی ساده دارد. «افزوده‌ام» و «کاسته‌ام» ماضی نقلی اول شخص مفرد است.
- ۱۹۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. متن، واژهٔ مرگب ندارد. واژه‌های وندی و وندی - مرگب متن:
وندی:
علاقه‌مند: علاقه + مند / نابینا: نا + بین + ۱ / اندوخته‌ای: اندوخت + ه + ای / سوزان: سوز + ان / تابش:
تاب + ش / روان: رو + ان / ناله‌ای: نال + ه + ای / تشنگی: تشنه + (گ + ی) / بی‌تاب: بی + تاب / دیده:
دید + ه
وندی - مرگب
جست‌وجو: جست + و + جو / بدذاتی: بد + ذات + ی
- ۱۹۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت گزینه «۲» دو جمله‌ی غیرساده دارد: «کسی که در دو جهان عاشق دیدار تو نیست کیست؟» و «کسی که به دل و دیده خریدار تو نیست کجاست؟»
- ۲۰۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه «۱» واژه‌ی «نگران» که صفت بیانی است ساختمان «وندی» دارد. در گزینه «۲» واژه «دیده» وندی است و در جایگاه متمم نشسته است. واژه «سال‌ها» در گزینه «۳» وندی است که در نقش قید آمده است و در گزینه «۴» در جمله «ماهرخی قاتل من است»، «ماهرخی» ساختمان وندی مرگب و نقش نهاد دارد.

۲۰۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رکیب، شمال رکاب است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱: یک جمله غیرساده دیده می‌شود. وجود «زان» و «که تا» باعث می‌شود هر جمله استقلال معنایی خود را نداشته باشد.

۲: به دلیل جابه‌جایی فعل در دو مصراع، با شیوه بلاغی روبه‌رو هستیم: سزد گر سرش در کنار بداری / زمانی از کارزار برآسای

۴: پیچان صفت کمند است که با موصوف خود جابه‌جا شده است.

۲۰۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در مصراع نخست، «بر» دوم به معنی پهلو یا سینه اسب است.

۲۰۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زمانه من را پتکی برای سر تو قرار داد. در سایر ابیات و نیز در مصراع نخست همین بیت، نوع «را» متفاوت است.

گزینه ۱، این نوع «را» میان مضاف و مضاف الیه فاصله می‌انداخته است. در اصل یعنی: جفت رهام، جام باده است. «جفت» که مضاف باشد، از مضاف الیه خود که «رهام» باشد دور می‌افتد و این «را» نیز نشان این فاصله یا تفکیک میان مضاف و مضاف الیه است که گذشتگان آن را «فک اضافه» می‌نامیده‌اند. در مصراع اول بیت گزینه ۲ نیز همین گونه است: «مرا مادرم نام مرگ تو کرد»، یعنی مادرم نامم را مرگ تو گذاشت.

نوع «را» در گزینه‌های ۳ و ۴ متممی است: برای تن بی‌سرت و هم‌اکنون به تو ای نبرده سوار بیاموزم.

۲۰۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «م» در این گزینه نقش مضاف الیه دارد. در سایر گزینه‌ها نقش «م» مفعول است.

۲۰۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جمله‌ی غیرساده شامل دو جمله است که از نظر معنایی به یک‌دیگر وابسته‌اند، به طوری که یکی از جمله‌ها بدون دیگری ناقص است. در سایر گزینه‌ها «و» حرف ربط میان دو جمله است و جمله‌ها را به هم وابسته نمی‌کند.

۲۰۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مزرع سبز فلک (هسته اسم) + وابسته (صفت) + وابسته (مضاف الیه)

۲۰۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قافیه‌ی گزینه‌ی ۳ وندی است. (اهرمن + ان) بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) شیرین‌سخنان (شیرین + سخن + ان)

۲) چرخ‌زنان (چرخ + زن + ان)

۴) نازک‌بدنان (نازک + بدن + ان)

۲۰۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این گزینه «واو» ربط وجود دارد و در سایر گزینه‌ها، «واو» عطف وجود دارد.

۲۰۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خوشگو: مرگب / ساختمان واژه‌ی قافیه در سایر گزینه‌ها «ساده» است.

۲۱۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فعل شدن در این گزینه در معنی اسنادی و در سایر گزینه‌ها به معنی رفتن به کار رفته است.

۲۱۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دریا نقش مفعولی دارد و در سایر گزینه‌ها واژه‌ها نقش نهادی.

۲۱۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «واو» در این گزینه «نشانه‌ی ربط و پیوند» است و در سایر گزینه‌ها «نشانه‌ی عطف»

۲۱۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دقت کنید بیت گزینه «۲» اصلاً یک جمله است نه دو جمله: «این دل زار نزار اشک باران من، همچون شمع در میان آب و آتش همچنان سرگرم تو است.» شاعر در دیگر ابیات با استفاده از حروف «گر» و «تا» جمله غیرساده ساخته است.

۲۱۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت گزینه «۲» در حالت عادی باید به این شکل باشد: «برای شاه، قدر یک ساعته عمری - که در او داد کند - از طاعت صدساله و زهد بهتر است» که «بود» در مصراع نخست، پیش از «طاعت صدساله و زهد» آمده است.

۲۱۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در جمله‌های «زوال تو مباشد»، «باد صبا شرح حال تو را آشفته گفت» و «بوی گل برخاست»، واژه‌های «زوال»، «باد» و «بو» نهاد هستند. در جمله «سودای کج میز»، «سودا» مفعول است.

۲۱۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «می‌توانی» مضارع اخباری است و دیگر افعال مضارع التزامی. شخص و شمار هر چهار فعل دوم شخص مفرد است.

۲۱۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نان از همه به [است]

(۲) نوروز تو بهتر از شب قدر [است] / روی تو نکوتر از مه بدر [است]

(۴) ... مردن به نام / به از زنده دشمن بدو شادکام [است]

۲۱۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دل گمگشته‌ی ما

۲۱۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) آسمان: آسمان و آسمان

(۴) روزگار: روزگار و روزگار

۲۲۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واو در این گزینه نشانه‌ی عطف است و در سایر گزینه‌ها نشانه‌ی ربط.

۲۲۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ماهتاب: مرکب

۲۲۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت صورت سؤال می‌خوانیم: «علی، تو چه آیتی برای خدا هستی، که سایه همه را به همه ماسوا فکندی.» در این عبارت، «را»ی نخست کاربرد حرف اضافه داشت و به «برای» تبدیل شد و «را»ی دوم نشانه‌ی مفعولی بود.

در ابیات گزینه‌های «۱» و «۴» هر دو «را» از نوع نشانه‌ی مفعولی است و در بیت گزینه «۲» هیچ کدام از دو «را» نشانه‌ی مفعولی نیست. اما در بیت گزینه «۳»، می‌خوانیم: «یا رب، چه کسی به آن بت‌پرست آینه داد؟ که حُسن خودش را دید و دست را از ما برد.» که «دست» در معنای مجازی «اختیار» یا به معنای «یک دست از بازی» آمده است. بدیهی است که «را»ی نخست کاربرد حرف اضافه داشت و به «به» تبدیل شد و «را»ی دوم نشانه‌ی مفعولی است.

۲۲۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در جمله‌های «صاحب دیوان ما گویی حساب نمی‌داند» و «نشان حسب‌الله در این طغرا نیست»، گروه‌های «صاحب دیوان ما» و «نشان حسب‌الله» نهادند.

گزینه «۲»: در جمله‌های «من در نظر یار خاکسار شدم» و «رقیب چنین محترم نخواهد ماند»، «من» و «رقیب» نهادند.

گزینه «۳»: در جمله‌های «قامت من حلقه شد» و «رقیبیت دگر ما را به هیچ بابی زین در نراند»، «قامت من» و «رقیبیت (رقیب تو) نهادند.

گزینه «۴»: در جمله‌های «همه کس طالب یارند» و «همه جا خانه‌ی عشق است»، گروه‌های «همه کس» و «همه جا» نهاد است.

۲۲۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برخی از واژه‌های غیرساده ابیات:

گزینه «۱»: ذوق‌بخش: مرگب / یاران: وندی / میخواران: وندی مرگب

گزینه «۲»: آزاده: وندی / سبکباران: وندی مرگب

گزینه «۳»: خوشخوان: مرگب / ناله: وندی / شب‌ها: وندی / بیداران: وندی

گزینه «۴»: خوشدلی: وندی مرگب / رندی: وندی / خوش‌باشی: وندی مرگب / عیاران: وندی

۲۲۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به حرف ربط «که»، «طمع مدار که از رخ خوب دوری گزینم» در گزینه

«۱»: «توقع است که مالکان قلوب، از عاشقان بی‌دل و دین نظر دریغ ندارند» در گزینه «۲» و «شرط محبت نبود

که از دوست بنالند» و «هر درد که از دوست بود عین دواست» در گزینه «۳»، همگی جمله‌ی غیرساده هستند،

ولی در بیت گزینه «۴» جمله غیرساده دیده نمی‌شود.

۲۲۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی واژه‌ها:

گزینه «۱»: احترام‌گذاری: وندی (مشتق) - مرگب / پاکوب: مرگب / شهریور: ساده

گزینه «۲»: یوقچی: مشتق (وندی) / پرداخت: ساده / کارآفرین: مرگب

گزینه «۳»: نوآور: مرگب / قلندرماپ: مرگب / مدعی: ساده

گزینه «۴»: رهگذر: مرگب / ناجی: ساده / قیچی: ساده

۲۲۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر چهار بیت جمله غیرساده دارد.

یک، اگر از سر من قدم برگرفتی چه شد؟ اگر لطف تو یک در بست، بست، به عوض آن، صد در را گشاد

دو: هر که به درد تو مرد، کام دل خویش را یافت. هر که از درد تو جُست، درد دل خودش را جُست.

سه: خادم نقاش فکر، سال‌ها خواست که نقش رخت را بر لوح جان ببندد و صورت نبست.

چهار: هر که از جام الست شراب «بلی» خورد، مدام از پی محنت مست محبت می‌شود.

۲۲۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در جمله‌های «کسی این را می‌داند»، «نفسی از بوی تو در تن باد سحر است» و

«سرم به خاک کف پای تو تاجور است»، واژه‌های «کسی»، «نفسی» و «سرم» نهاد هستند. در جمله‌ی «آن خار

را نمی‌پسندم»، «خار» مفعول است.

- ۲۲۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه (۱): ناز و عتاب: واو عطف
گزینه (۲): بشتاب و برکش: واو ربط
گزینه (۳): لطف و انعام: واو عطف
گزینه (۴): شیرین دهن و شوخ: واو عطف، «شوخ» تحول معنایی یافته (چرک و آلودگی، بذله گو و شاد)
- ۲۳۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه (۱): مسند نداریم. فن آوری: وندی- مرکب و در نقش مضاف الیه است.
گزینه (۲): مسند: «منعکس کننده»، واژه‌ای در نقش مسند است.
گزینه (۳): پرسش و واژه‌ای مشتق است.
گزینه (۴): دو واژه وندی- مرکب: «گراهکنی، نمایشنامه‌نویسی» در نقش مسند به کار نرفته‌اند.
- ۲۳۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه (۱): قفل: متمم، گشایش: مفعول
گزینه (۲): گره: مفعول، عشق: نهاد
گزینه (۴): رخ: متمم، نور: نهاد
- ۲۳۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه (۱): پرنگار: مرکب، ستایش: وندی
گزینه (۲): دل‌انگیز: مرکب
گزینه (۳): شکرخند: مرکب، خنده: وندی
گزینه (۴): فوج فوج: مرکب، خروشان: وندی
- ۲۳۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. حرف «و» در این گزینه ربط بین جمله‌ها است و در گزینه‌های دیگر عطف بین کلمات هم‌نقش است.
- ۲۳۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «سرای و نشست» از نوع عطف است. «نشست» در بیت گزینه (۱) فعل نیست، اسم است و به معنی «تخت سلطنت».
- ۲۳۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به جان تو [قسم می‌خورم] که تا از تو جدا هستم، انگار که در دهان اژدها هستم.
- ۲۳۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واژه‌های وندی: مرغان - گویا - روان - بیرنگ - حرفی - حدیثی
واژه‌های وندی- مرکب: اسب‌پردازی
- ۲۳۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌هایی که دچار تحول معنایی شده‌اند در گزینه‌های دیگر:
گزینه (۱): دستور (معنای قدیم: وزیر و اجازه / معنای جدید: امر و فرمان)
گزینه (۲): شوخ (معنای قدیم: چرک، آلودگی / معنای جدید: طنز و بذله‌گو)
گزینه (۴): تماشا (معنای قدیم: گشت و گذار و تفریح / معنای جدید: دیدن)
- ۲۳۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. صورت منفی: نخواهند آراست
- ۲۳۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت سؤال، «را» در مصراع اول، حرف اضافه و در مصراع دوم، «را» نشانه‌ی مفعولی است. در بیت ۳ هم همین‌طور.
- ۲۴۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
گزینه ۱: (نویسنده شدن ← مشتق - مرگب) (نوشتن: مشتق) (ابتدا، ذوق و ... ساده)
گزینه ۲: (نویسنده ← مشتق) (قلم زدن: مشتق - مرگب) (تمرین: ساده)
گزینه ۳: (لا به لا ← مشتق - مرگب) (نشانه: مشتق) (روز: ساده)
گزینه ۴: (عامل، پیوند و ... ← ساده) (معنایی ← مشتق) (مشتق - مرگب، ندارد)

۲۴۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

دبیران روان‌شناس مدرسه
هسته صفت (وابسته) مضاف‌الیه (وابسته)

۲۴۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

به داد و دهش گیتی آباد دار / دل زبردستان خود شاد دار
مفعول مسند مفعول مضاف‌الیه

۲۴۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

تنم گر بسوزی به تیرم بدوزی / جدا سازی ای خصم سر از تن من
مضاف‌الیه مفعول مسند مفعول

۲۴۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در چراغ دو چشم او زد تیغ / مفعول بعد از فعل آمده است و ...

۲۴۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

همان بهترین دانش‌آموز
وابسته وابسته هسته

۲۴۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (قدوم: باز آمدن، از سفر برگشتن، آمدن، قدم نهادن) جمع قدم = اقدام

۲۴۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۳ شد به معنای «رفت»، آمده است که با عبارت سؤال یکسان است.

گزینه‌ی ۱: روزگار سپری شد.

گزینه‌ی ۲: «میستر آمدن و ممکن گشتن»، است.

گزینه‌ی ۴: شدن، «گشت» (فعل ربطی) معنی می‌دهد.

۲۴۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. که اسفندیار از کمندش بخست. «ش» مضاف‌الیه برای کمند است؛ نه اسفندیار

۲۴۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید
مسند مفعول مضاف‌الیه مسند

۲۵۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در مصراع ۳ «او» عطف است. در سایر گزینه‌ها، «او» نشانه‌ی ربط یا پیوند است.

۲۵۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ همه‌ی واژه‌ها با یک‌دیگر «ترادف» دارند؛ اما واژه‌های

گزینه‌ی ۴ هم خانواده‌اند.

۲۵۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴، «ک» نشانه‌ی تحقیر است.

۲۵۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۳: مندرس با سایر واژه‌ها، هم خانواده نیست.

۲۵۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۱، ۲، ۴ ← همه‌ی واژه‌ها مترادفند. گزینه ۳ متضادند.

۲۵۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

سالکان را صحبت تن‌پروران سنگ ره است / سیل را این خاک‌های مرده کاهل می‌کند
متمم نهاد مضاف‌الیه گروه مسندی مفعول نهاد مسند

۲۵۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (یکی قطره باران ← نهاد) (بهنا ← مفعول) (خجل ← مسند)

۲۵۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (رنگ رز ← رنگ ریز ← مرکب) (آرایشگر ← مشتق) (خاندان ← ساده)

۲۵۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

واژه‌ی مرکب از ترکیب دو اسم به وجود می‌آید مانند: سر + گرم، پس + کوچه، خدا + داد
سایر گزینه‌ها همه واژه‌های وندی‌اند.

۲۵۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در این بیت (را) نشانه‌ی مفعولی نیست بنابراین شکر مفعول است زیرا فعل بخواه
بر آن وارد شده است. چه چیز را بخواه؟ شکر = مفعول

۲۶۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

نهاد: ماضی ساده می‌رسید: ماضی استمراری شده بود: ماضی بعید می‌نگرم: مضارع
اخباری

۲۶۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سکوتی ابهام‌آمیز = نهاد / حکمفرما مسند

۱- فصل: مسند

۲- نگاه‌ها: نهاد

۴- آثار: نهاد

پیدا: مسند

۲۶۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پسوند «ک» در خورجینک نشانه‌ی تضعیر (کوچک بودن) است. پسوند (ک) در
پیامک نیز نشانه‌ی کوچک بودن است. در واژه‌ی عروسک و موشک نشانه‌ی شباهت است در واژه‌ی طفلک
نشانه‌ی ترحم است.

۲۶۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ریشه‌ی سه حرفی رعیت: «رعی» است و راعی: اسم فاعل - و مرعی اسم مفعول و
رعایا جمع مکسر آن است.

هم خانواده سایر گزینه‌ها نادرست است.

۲۶۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سیاهی - سنگین - نیلگون - زیبا - جلوه‌گر: وندی هستند.

۲۶۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

واژه‌های مرکب: مدادپاک‌کن - وطن‌خواه - پرزور - زودگذر

واژه‌های وندی: غزل‌واره - هفده‌گانه - افزایش

واژه ساده: ابریشم

۲۶۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نا + شناس / قلم + دان / زیب + ا

۲- زمین + دار: مرکب / پیش + تاز: مرکب

۳- فیزیک + دان: مرکب / آسیا: ساده

۴- دان + ش + جو: وندی - مرکب / دل + آور: مرکب

مای دارس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

۲۶۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این بیت فعل «شود» اسنادی است و واژه‌ی خاک مسند است.

این سر پر هوس خاک در سرای تو شود.
 نهاد مسند

۲۶۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عطار، کننده کار و نهاد جمله است.

احساس علاقه عجیبی (را) یافت مفعول است.

«اثر دوران جوانی خودش بود» در این عبارت فعل «بود» اسنادی است بنابراین «اثر» مسند است.

۲۶۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جلوه‌ی شباب: گروه مفعولی

در سایر گزینه‌ها مفعول وجود ندارد.

۲۷۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌ی قافیه: خودکام (خود + کام) = مرگب

۲۷۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ضمیر «م» در چنانم مفعول است: مرا از این می چنان مست و بی‌هوش کن.

در سایر ابیات «م» مضاف‌الیه است:

۱: به دل من جلوه را بده.

۲: جز عشق حرفی را بر زبان من مده - از فروغ عشق جان من را بیفروز

۴: وجود من را از عشق خود پر کن - که بوی عشق از تار و پود من خیزد

۲۷۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حروف ربط وابسته‌ساز (تا - که - تا) در عبارات اول، سوم و چهارم سبب شده‌اند

که این جملات غیرساده باشند.

۲۷۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در جمله «بس گهر تابناک از او بدمد»، «گهر» نهاد است. در بیت گزینه «۴» نیز

در جمله «چشم خونبارش دفتر را در آب می‌اندازد»، «چشم» نهاد است.

در گزینه «۱»، در جمله «سبزه‌ی سیراب را بنگر»، «سبزه» هسته گروه مفعولی است. در گزینه «۲» در عبارت

«مردم دریا»، «دریا» مضاف‌الیه است.

در گزینه «۳» نیز در عبارت «در آب بنگر»، «آب» که پس از حرف اضافه «در» آمده است، متمم است.

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

۲۷۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گروه‌های «رهن خانه‌ی خمار»، «همه رندان» و «مرید پیر ساغرگیر ما» در بیت هست که در دو گروه آخر، هر کدام یک واژه غیرساده هست، «رندان» و «ساغرگیر» که هیچ کدام در خواسته‌ی صورت سؤال نمی‌گنجد.

گزینه «۲»: گروه‌های «نالهی دلسوز مرغ» و «نالهی شبگیر ما» محلّ بحث است. در مصراع نخست، در گروه «نالهی دلسوز مرغ»، «نالهی هسته است که ساختار وندی دارد: «نال» بن مضارع «نالیدن» با «ه» آمده است. همچنین «دلسوز» مرکب است: «دل» + «سوز» که بن مضارع «سوختن» است. در مصراع دوم، در گروه «نالهی شبگیر ما» نیز همین قاعده هست، منتها به جای «دلسوز» از «شبگیر» استفاده شده است که آن هم مرکب است: «شب» + «گیر» که بن مضارع «گرفتن» است.

گزینه «۳»: در گروه «خون درویشان بی‌طاقت»، واژه‌های «درویشان» که وند «ان» نشانه‌ی جمع دارد و «بی‌طاقت» که وند «بی» دارد وندی است، ولی اولاً دقت کنید در این گروه واژه «خون» ساده است و در ثانی، صورت سؤال به دنبال بیتی است که در هر دو مصراع آن، گروهی با هسته و وابسته‌ی غیرساده وجود داشته باشد.

گزینه «۴»: دو گروه «عذرخواه بندگان» و «تقصیر ما» در بیت آمده است که در اولی هر دو واژه غیرساده است ولی در دومی هر دو ساده: «عذرخواه» ساختار «عذر» + «خواه» بن مضارع «خواستن» دارد و «بنندگان» وندی است.

۲۷۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گروه «این خانه» در بیت الف، «این» وابسته‌ی پیشین از نوع صفت اشاره هست. در بیت ب، در گروه «برترین مقام ملک»، «برترین» وابسته‌ی پیشین از نوع صفت عالی است. در بیت د، نیز در گروه‌های «بهار عمر»، «تخت چمن» و «چتر گل» وابسته‌ی پسین از نوع «مضاف‌الیه» هست. اما در بیت ج، صفت بیانی دیده نمی‌شود.

«همدرس ما» و «علم عشق» گروه‌هایی با وابسته‌ی پسین از نوع مضاف‌الیه هستند.

۲۷۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در جمله «گر خوانمش قیامت دنیا»، «ش» مفعول است: «اگر آن را قیامت دنیا بخوانم». در بیت گزینه «۱» نیز در جمله «جامی را بیاور»، «جام» مفعول است.

در گزینه «۲»، در جمله «مرغ زیرک اکنون به در خانقه نمی‌پرد»، «مرغ» نهاد است. در گزینه «۳» در عبارت «شامی در پی آن می‌افتد»، «آن» که برگردان «اش» است، مضاف‌الیه است. در گزینه «۴» نیز در عبارت «ای پیک صبا، از من به او پیغامی برسان»، «او» که برگردان «ش» است، متمم است.

۲۷۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در عبارت گزینه «۳»، میان دو واژه سجع داریم که جناس هم دارند. «خیره» با «چیره». واژه‌هایی که در سایر عبارات سجع ساخته‌اند، جناس ندارند:

گزینه «۱»: «کرد و آورد»

گزینه «۲»: «خاموشان و خرّقه‌پوشان»

گزینه «۴»: «دیدم و کردم»

- ۲۷۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در عبارت «گاو فلک (را) قربان کن»، «گاو» هستهٔ مفعولی است. در جملهٔ «شب تار از روی چو ماهت روز روشن می‌شود»، «شب» هستهٔ نهادی است.
- ۲۷۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گروه «آن سرو خرامان» در گزینهٔ «۳»، آن، وابستهٔ پیشین است، دقت کنید در سایر گزینه‌ها، «آن» ضمیر است نه صفت اشاره.
- ۲۸۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در بیت صورت سؤال و در ترکیب «شعر عرب» وابستهٔ پسین است. تنها در بیت گزینهٔ «۲» و در ترکیب «ساقی عرب» است که این واژه وابستهٔ پسین است.
- در بیت گزینهٔ «۱» این واژه متمم است، در گزینهٔ «۳» نهاد است و در گزینهٔ «۴» مفعول.
- ۲۸۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حرف «و» در گزینهٔ «۲» بین دو جمله آمده است، در حالی که در سایر ابیات «و» دو کلمهٔ درون جمله را به هم عطف کرده است.
- ۲۸۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «رسم» در نقش مفعول است: رسم وفا را بیاموز. کلمهٔ «وفا» مضاف‌الیه است. در ابیات دیگر کلمات مشخص شده همگی نقش نهاد دارند.
- ۳: برگردان شعر این گونه می‌شود: «او شبرو است.»
- ۴: «غصه» در نقش نهاد جملهٔ آخر بیت است.
- ۲۸۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌های وندی عبارتند از: درماندگی - گریزی - رندانه - شتابان - خطهایی - علفزاری
- ۲۸۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این گزینه، حرف ربط «و» بین دو جمله است و «هنگامهٔ دریا» مفعول می‌باشد. در گزینهٔ ۱، مفعول هست، ولی حرف ربط وجود ندارد. در گزینه‌های ۲ و ۴، حرف ربط هست، ولی مفعول نیست.
- ۲۸۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گروه «درخت کاج خانه‌ی همسایه»، «همسایه» مضاف‌الیه است نه هسته. در گروه «مرد جوان»، «مرد» هسته است. در عبارت «دانه‌ی بارانی»، «دانه» هسته است و در گروه «دستگیره‌ی سرد ماشین»، «دستگیره» هسته است و «سرد» صفت بیانی.
- ۲۸۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت صورت سؤال و در جمله‌ی «عقلم را ببرد»، نقش دستوری «عقل»، مفعول است. بررسی ابیات:
- گزینه‌ی ۱: «جام» در جمله‌ی «جام طلب کن» مفعول است.
- گزینه‌ی ۲: در عبارت «من محزون» واژه‌ی «محزون» صفت است.
- گزینه‌ی ۳: در عبارت «خورشید صدهزار قرن صعود کند»، «خورشید» نهاد است.
- گزینه‌ی ۴: ترکیب «افعی رمح» اضافه‌ی تشبیهی است، یعنی «رمح» مضاف‌الیه است.
- ۲۸۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲ نوعی از «و» هست که بین دو جمله ارتباط برقرار کرده است. به این «و»، «واو ربط» یا «پیوند» می‌گویند. «و» در سایر مصراع‌ها بین دو کلمه‌ی درون یک جمله ارتباط برقرار کرده و «واو عطف» است.

۲۸۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۴ داریم:

«سپهر»: ساده

«گیرنده»: گیر (بن مضارع «گرفتن») + نَده (وند): وندی

«آپاش»: آب + پاش (بن مضارع «پاشیدن»): مرگب

شکسته‌بند: شکست (بن ماضی «شکستن») + ه + بند (بن مضارع «بستن»): وندی مرکب

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه‌ی ۱: واژه‌ی «زیبا» ساده نیست، چرا که ساختار «زیب + ا» دارد که «زیب» بن مضارع مصدر «زیبیدن» است.

در گزینه‌ی ۲: واژه‌ی «کارکشته» ساختار «کار + کشت + ه» دارد که وندی مرگب است نه مرگب.

در گزینه‌ی ۳: کلمه‌ی «سرزمین» را می‌توان مرگب گرفت، ضمن این که «کوبنده» نیز وندی است نه مرگب.

۲۸۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دقت کنید افعالی که از مصدر «شدن» ساخته می‌شوند، لزوماً اسنادی نیستند. در

بیت گزینه‌ی ۲ نیز «شد» در معنای «گذشت، سپری شد» آمده است که اسنادی نیست. بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: در جمله‌ی «به رغبت خویش، کمین غلام او شد»، «کمین غلام» گروهی است که نقش مسند گرفته است.

گزینه‌ی ۲: در عبارت «از خواجه، آن گذشت که مرا در صومعه بازبینی»، ضمیر «آن» نهاد است.

گزینه‌ی ۳: در جمله‌ی «این دل از محبت سرد شد»، واژه‌ی «سرد» مسند است.

گزینه‌ی ۴: در جمله‌ی «من اکنون هم چون ابروی تو مایل شدم»، واژه‌ی «مایل» مسند است.

۲۹۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. واژه‌های «پرتو» و «مشوق» واژه‌هایی با ساختمان ساده هستند.

واژه‌های وندی:

خواستگاری: خواست + گار + ی / پرست + ار / پیرایش: پیرا + (ی میانجی) + ش / گفتار: گفت + ار /

خانگی: خانه + (گ) + ی

واژه‌های مرگب:

شب‌نشینی: شب + نشین + ی / سامان‌دهی: سامان + ده + ی / سدسازی: سد + ساز + ی

۲۹۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سزاواری: سز (بن مضارع «سزیدن») + ا + وار + ی

زیبا: زیب (بن مضارع «زیبیدن») + ا

دانشمند: دان (بن مضارع «دانستن») + یش + مند

نویسندگی: نویس (بن مضارع «نوشتن») + نده + (گ میانجی) + ی

۲۹۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه «۲» فعل مشخص شده حالت اما و اگر دارد و مضارع التزامی است، اما در سایر گزینه‌ها فعل مضارع اخباری مشخص شده است. بررسی ابیات:
گزینه «۱»: چه کسی می‌یارد (می‌تواند) به حضرت تو پیامی از من بیاورد؟
گزینه «۲»: اگر نسیم در رسالت خود، کسالتی بنماید، سلام من را چه کسی برساند؟
گزینه «۳»: «دارد» مضارع اخباری است.

گزینه «۴»: تو مرا به روز وصل خود وعده داده بودی. سلمان، در این هوس، همه شب‌های تیره را روز می‌شمارد

۲۹۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه «اقبال» در معنای «نیک‌بختی، خوشبختی» با واژه «ادبار» در معنای «تیره‌بختی، بدبختی» متضاد است. این رابطه معنایی بین واژه «مستغنی» که معنای «بی‌نیاز» دارد و واژه «محتاج» برقرار است.

۲۹۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در جمله «پروانه‌های سوخته، پرها و بال‌ها را به هر سو فشانده‌اند» پروانه نهاد است.

گزینه «۲»: در جمله «او، رسوای خلق گردد»، «رسوا» مسند است.

گزینه «۳»: در گروه «طاق دل دوستان»، «دوستان» مضاف‌الیه است.

گزینه «۴»: در عبارت «دیده، صد ره را گشود»، «دیده» هسته گروه مفعولی است.

۲۹۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌های «خندان» و «بی‌شمار» واژه‌های غیر ساده بیت هستند که در جمله «گل خندان است»، «خندان» مسند است و در گروه «رنگ‌های بی‌شمار»، واژه «بی‌شمار» صفت بیانی است.

خندان: خند (بن مضارع خندیدن) + ان

بی‌شمار: بی + شمار (بن مضارع شمردن)

۲۹۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اجزای جمله صورت سؤال: نهاد: (من)، مفعول: وسعت تو، متمم: سخن تنگ‌مایه، فعل: گنجانم

گزینه ۲: نهاد: بزرگی، مفعول: گوسفندی، متمم: دهان و دست گرگی، فعل: رهانید

گزینه ۱: هر دو مصراع مفعول دارند، ولی متمم ندارند.

گزینه ۳: جمله اسنادی است: نهاد: انگشت‌نمای خلق بودن، مسند: زشت، فعل: است

گزینه ۴: بشنوی و ببینی دو فعلی هستند که گذرا به مفعولند. در مصراع اول، مفعول، داستان و در مصراع دوم، سر مایه است.

۲۹۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. موارد حذف فعل در ابیات:

(۱) اگر پیل زوری و گر شیر چنگ [هستی] / به نزدیک من صلح بهتر [است] که (از) جنگ

(۲) گر هر دو دیده هیچ نبیند به ائفاق / بهتر ز دیده‌ی [است] که نبیند خطای خویش

(۳) بهایم خموشند و گویا [است] بشر / زبان بسته [باشد] بهتر [است] که گویا به شر [باشد]

۲۹۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه	هسته	ساختمان
۱	پناهگاه	وندی (پناه + گاه)، بهترین: صفت عالی است.
۲	نویسنده	وندی (نویس + نده)
۳	همسایگان	وندی (هم + سایه + ان)
۴	چشم	ساده

۲۹۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. افعال دوم، سوم و هفتم به ترتیب عبارت‌اند از: «افتاده است، می‌نالد، جان گرفت».

۳۰۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه (۱): به جمشید بر / گزینه (۲): به کوه اندرون / گزینه (۴): بر زمین بر

۳۰۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه (۱): «دل»، گزینه (۳): «دل»، گزینه (۴): «سعدی»، منادا هستند که در یک

جمله غیرساده به کار رفتند، ولی در گزینه (۲) «حافظ» منادا است که هر دو جمله ساده‌اند.

۳۰۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه (۱): چنگ (دست)، چنگ (وسیله موسیقی): جناس تام

گزینه (۲): «وفا، جفا»: جناس ناقص، واژه‌های «زاد» همه در یک معنی به کار رفته‌اند.

گزینه (۳): «جوی، بوی»: جناس ناقص / روان (جاری)، روان (جان): جناس تام

گزینه (۴): «یاد، باد»: جناس ناقص

۳۰۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در تاریخ گذشته زبان فارسی گاه یک متمم همراه با دو حرف اضافه به کار می‌رفت.

گزینه (۱): گیسوی او ← متمم (به، بر: حرف اضافه)

گزینه (۲): رستم ← متمم (به، بر: حرف اضافه)

گزینه (۴): جنگ ← متمم (به، اندرون: حرف اضافه)

۳۰۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه (۱): مٹکی ← مسند / گزینه (۳): گنجینه‌ها ← مسند / گزینه (۴): درخششی ← مفعول

۳۰۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اگر اجزای کلام برای تاثیرگذاری بیش‌تر جابه‌جا شوند، به این گونه بیان «شیوه بلاغی» می‌گویند.

گزینه (۲): فعل مقدم بر نهاد جمله شده است. / گزینه (۳): فعل بر مفعول تقدم یافته است. / گزینه (۴): نهاد با تاخر پس از مفعول و فعل آمده است.

۳۰۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. جمله غیرساده جملاتی هستند که از نظر معنایی به یک‌دیگر وابسته‌اند.

۳۰۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه (۱): اسم + صفت + مضاف‌الیه / صفت مبهم + اسم + اسم

گزینه (۲): اسم + مضاف‌الیه + مضاف‌الیه / صفت پرسشی + اسم + اسم

گزینه (۴): اسم + مضاف‌الیه + مضاف‌الیه / صفت اشاره + صفت عالی + اسم

۳۰۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزینه (۲): آموخته بود: ماضی بعبد / گزینه (۳): گردان: فعل امر / گزینه (۴): بیاور: مضارع التزامی

۳۰۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «متدین» صفت برای مفعول جمله است: «مرد متدینی دیدم» و نهاد حذف شده است.

۳۱۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بزی: فعل امر از مصدر زیستن می‌گذرند: مضارع اخباری از مصدر گذشتن

۳۱۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خروشنده، سهمگن و جوشنده، سه کلمهٔ وندی بیت نخست هستند. گزینه ۲: برازندگی و زندگی دو واژهٔ وندی هستند.

گزینه ۳: تیری واژهٔ وندی (اسم + ی نکره) می‌باشد.

گزینه ۴: پیرایه وندی است و از بن مضارع پیرای + ه درست شده است.

۳۱۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پسوند «-ک» کاربردهای مختلفی دارد از جمله:

(۱) تصغیر: خورجینک، شهرک، اتاقک	(۲) تحقیر: مردک، زنک، درمک
(۳) شباهت: عروسک، پفک	(۴) تحبیب و ترحم: طفلک، گنجشگک، طوطیک
(۵) احترام و بزرگداشت: حسنک وزیر	
(۶) تقلیل و کوتاهی: دمک	
(۷) کیفیت: نرمک (به نرمی)	

۳۱۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این بیت کلمه «خود»، مضاف‌الیه است.

۳۱۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. آمدن به معنای «گشتن و گردیدن» است و فعل اسنادی به حساب می‌آید، بنابراین «پدیدار» مسند است.

۳۱۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترتیب اجزای جمله در گزینه‌های مختلف:

گزینه ۱: زهی، کام و زبانم از تو گویا (است)

گزینه ۳: گاه چو تیری که بر هدف رود.

گزینه ۴: کیست با چو منی همسری کند؟

۳۱۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترتیب اجزای جمله در گزینه ۲ عادی است ولی در سایر گزینه‌ها داریم:

گزینه ۱: پیاده کنم کارزار ← پیاده کارزار کنم

گزینه ۳: کمان را بمالید رستم به چنگ ← رستم کمان را به چنگ بمالید

گزینه ۴: بدو گفت رستم ← رستم بدو گفت

۳۱۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هستهٔ گروه اسمی، اولین اسم در گروه اسمی است.

گزینه ۱: «بلندقدترین» صفت پیشین (صفت عالی) است، «انسان» اولین اسم و «هسته» است، «روی» اسم و

«مضاف‌الیه» است و «زمین» اسم و «مضاف‌الیه مضاف‌الیه» است.

گزینه ۲: «آفتاب» اولین اسم و «هسته» است، «داغ» صفت بیانی و «کویر» اسم و «مضاف‌الیه» است.

گزینه ۳: «ای» نشانهٔ ندا و «برترین» صفت عالی (پیشین) و «حماسه» اولین اسم و «هسته» است.

گزینه ۴: «ای» نشانهٔ ندا و «سرور» اولین اسم و «هسته» است و «سروران» اسم و «مضاف‌الیه» است.

۳۱۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کلمهٔ «نشانی» در گزینه ۴ مفعول است.

۳۱۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واژهٔ «طرب» بعد از فعل جمله آمده است که باعث به وجود آمدن شیوهٔ بلاغی شده است.

۳۲۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برای پیدا کردن نقش ضمایر پیوسته، ابتدا ضمیر هم شخص ناپیوسته به جای آن قرار می‌دهیم تا ببینیم این ضمیر در آن عبارت چه نقشی را می‌پذیرد. «تنم: تن من» در اینجا به این دلیل که بین واژه‌های «تن» و «من» به کسره (نقش نمای اضافی) نیاز پیدا می‌کنیم، پس ضمیر پیوسته «-م» در واژه «تنم» مضاف‌الیه است و در واژه «تیرم» بعد از مرتب کردن جمله، «من را به تیر بدوزی» می‌بینیم که «-م» در واژه «تیرم» نقش مفعول دارد.

۳۲۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جمله غیر ساده وجود دارد و اگر اجزای جمله را در جای خود قرار دهیم، جمله به صورت زیر درمی‌آید:

اگر به تیغ ستم گردن مرا بزنی، جز از جام توحید هرگز ننوشتم.

۳۲۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترکیب‌های وصفی عبارتند از:

بهترین شعر - جگر سوخته - درخت شفابخش - دیده آتشین - مسافر دیرین
ترکیب‌های اضافی عبارتند از:

ماهی دریا - درهای امید - کرامت انسان - ستاره غروب - چراغ چشم - دفتر روزگار - شرافت خاک

۳۲۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «گشایم» در گزینه ۳ معادل «می‌گشایم» است، بنابراین زمان فعل، مضارع اخباری است.

در حالی که زمان فعل، در گزینه‌های دیگر عبارت است از:

گزینه ۱: نبینم (نمی‌بینم) مضارع اخباری

گزینه ۲: ناورید (نیاورید) ماضی ساده

گزینه ۴: گفتم (می‌گفت) ماضی استمراری است.

۳۲۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «را» در گزینه ۱ به معنی «به» است و حرف اضافه و در گزینه ۲ نیز به معنی «به» و حرف اضافه است و در گزینه ۴ به معنی «بر» یا «برای» است و حرف اضافه، اما در گزینه ۳ «را» نشانه و نقش نمای مفعول است.

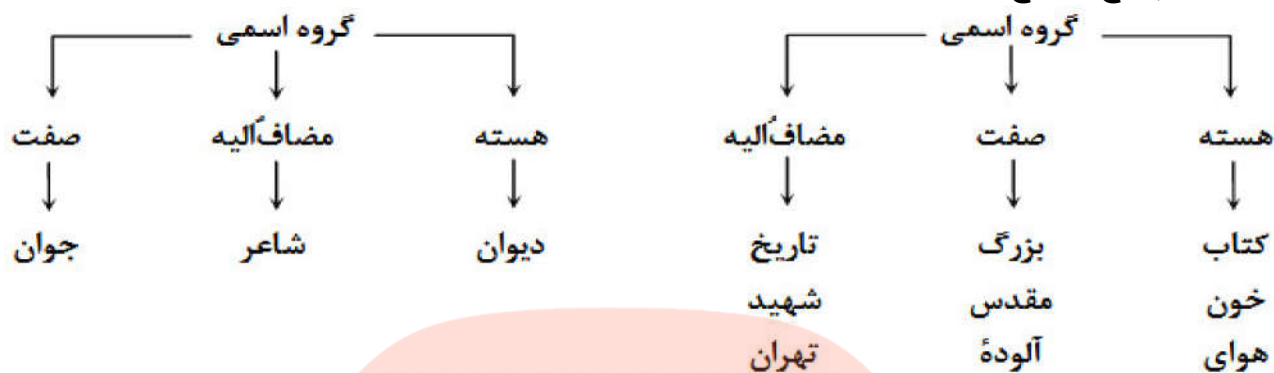
۳۲۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه «آدمیان» جمع واژه «آدم» است و با نشانه جمع فارسی «ان» جمع بسته شده است و «اولاد» نیز جمع واژه «ولد» است که جمع مکسر عربی است.

گزینه ۱: واژه «اوصاف» جمع واژه «وصف» است که جمع مکسر عربی است.

گزینه ۲: دو واژه «عادلان» و «ظالمان» جمع دو واژه «عادل» و «ظالم» هستند که با اینک واژه‌ها عربی هستند، اما با نشانه جمع فارسی «ان» جمع شده‌اند.

گزینه ۴: واژه «درمان‌ها» جمع واژه «درمان» است. این واژه یک واژه اصیل فارسی است و با نشانه جمع فارسی «ها» نیز جمع بسته شده است.

۳۲۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۳۲۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واژه‌های مرکب به قرار زیر است:

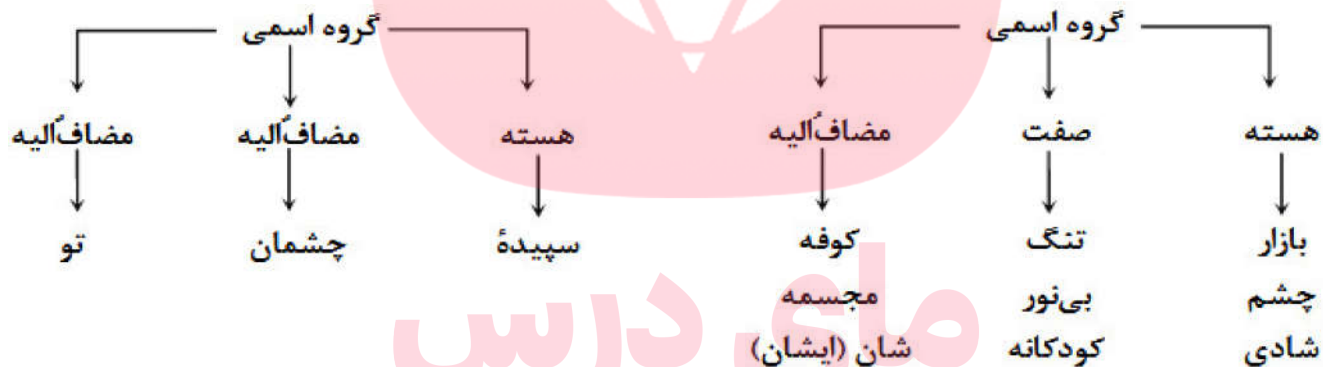
گزینه ۱: شبرو
گزینه ۲: گمراه و رهبر
گزینه ۳: دلبر
گزینه ۴: بنده پرور

۳۲۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گر تو را دل نخواهد دیده بردوز: اگر دلت نمی‌خواهد دیده بردوز

جمله‌ی وابسته   جمله‌ی هسته

۳۲۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌ی «یارا» در این گزینه در معنی «ای یار» و در سایر گزینه‌ها در معنی «توان و نیرو» به کار رفته است.

۳۳۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۳۳۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه ۲: فعل «شدن» فعل اسنادی است و معنای تغییر حالت دارد، اما در سه گزینه دیگر «شدن» معنای رفتن دارد.

۳۳۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه ۴، حرف «و» بین دو جمله آمده است، بنابراین حرف ربط یا پیوند است.

۳۳۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مضارع اخباری فعل «دیده است»، فعل «می‌بیند» است.

۳۳۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه ۱، ساخت واژه «گلاب» مرکب است از دو جزء مستقل «گل + آب»، اما واژه‌های گلزار از جزء مستقل «گل» و جزء غیر مستقل «زار» و «باغبان» از جزء غیرمستقل «بان» و «اندوهگین» از جزء مستقل «اندوه» و جزء غیرمستقل «گین» ساخته شده است. بنابراین «مشتق» و با گزینه ۱ متفاوت هستند.

۳۳۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پسوند «ک» در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ از نوع تصغیر و کوچکی است، اما در گزینه ۲ از نوع «شبهت» است.

۳۳۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. زمان افعال در گزینه‌ها عبارتند از:

گزینه ۱: آغاز کرد: ماضی ساده
گزینه ۲: کوش: فعل امر / بنگردی: مضارع التزامی
گزینه ۳: مدار: فعل امر / رسته باشی: ماضی التزامی
گزینه ۴: می‌کنی: مضارع اخباری

۳۳۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی معیار عبارت است از:

(۱) نهاد- مفعول- فعل

(۲) نهاد- مسند- فعل

(۳) نهاد- متمم- فعل

(۴) نهاد- مفعول- متمم- فعل یا نهاد- متمم- مفعول- فعل

(۵) نهاد- مفعول- مسند- فعل

(۶) نهاد- متمم- مسند- فعل

گزینه ۱: ابر: نهاد / من: متمم / حامل سرمایه: مسند / شد: فعل

گزینه ۲: سبزه: نهاد / آغوش من: متمم / بوسه زند: فعل / سر و دوش من: متمم که بعد از فعل آمده

گزینه ۳: چشمه: نهاد / آنجا: متمم / رسید: فعل / هنگامه دریا: مفعول / بدید: فعل

گزینه ۴: خواست: فعل / آن ورطه: متمم / قدم: مفعول / درکشد: فعل / خویشتن: مفعول / حادثه: متمم / برتر: قید / کشد: فعل

۳۳۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (دمی آب خوردن به است) ارکان اصلی جمله است. دمی آب خوردن ← گروه نهادی به ← مسند و است فعل اسنادی است.

۳۳۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در سایر گزینه‌ها «شد» معنی رفت دارد، اما در گزینه ۴، «شد» همان فعل اسنادی است.

۳۴۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از آنجا که شمار واژه‌های مرکب و مشتق - مرکب در زبان فارسی زیاد نیست، بهتر است پاسخ‌گویی به این تست را با پیدا کردن واژه‌های مرکب یا مشتق - مرکب آغاز کنیم نه با پیدا کردن مسند ← تنها واژه‌ی مشتق - مرکب این عبارت «آوازخوانی» است که مسند جمله‌ی هفتم است ←

آوازخوانی: $\frac{آ}{۲} / \frac{واز}{۳} / \frac{خا}{۲} / \frac{نی}{۲} \leftarrow ۹$ واج

پرسش: نقش واژه‌ی مرکب به کار رفته در این عبارت چیست؟

پاسخ: میرزا (امیرزاده) واژه‌ی مرکب است: $\frac{میر}{۱} + \frac{زا}{۱}$ (بن مضارع) که در این عبارت به عنوان شاخص به

www.my-dars.ir

کار رفته است.

۳۴۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ضمیر «ت» در پیام‌وزمت نقش متممی دارد زیرا ترجمه‌ی آن چنین است: من کیمیای سعادت را به تو می‌آموزم.

۳۴۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. استفهام انکاری پرسشی است که احتیاج به جواب ندارد و جواب آن قطعاً منفی است. جواب بیت گزینه ۲ این است که «البته که سوار نمی‌آیند».

۳۴۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در این بیت «پیاده» نقش نهادی دارد ولی در سه گزینه‌ی دیگر نقش قیدی دارد.

۳۴۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

۳۴۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. باید اول ترکیب‌های وصفی را مشخص کنیم در مصراع اول «کمان بزه» و در مصراع دوم «تیر چند = چند تیر» ترکیب وصفی‌اند و موصوف‌ها عبارتند از: «کمان - تیر» با توجه به این که، فعل هر دو مصراع، متعدی است و نیاز به مفعول دارد بنابراین، «کمان» در مصراع اول و «تیر» در جمله‌ی دوم مفعول هستند.

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir